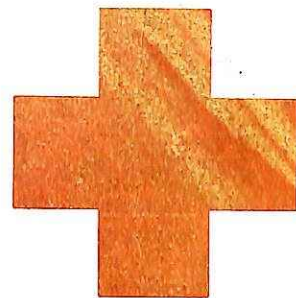

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1974

ΕΙΡΗΝΗ
στην
ΚΥΠΡΟ

ευχη όλων των Ελλήνων

4. Πρωινή προσευχή

Μουσική:
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΤΡΙΑ

Στίχοι:
ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕ τὴν γλυ-κειάν αὐ-γού - λα χα-ρού-με-νο ξυ-πνῶ καί
Θέ μου, δάν τὰ που-λά - κια χα-ρού-με-νο νὰ ζῶ καί

εἰλ-νω προ-βεν-χού - λα ψη-λά εἶόν οὐ - ρα - νό 'Α-
τ' αὐ-λα τὰ παι-δα - κια πο λύ νὰ τὰ χα-πῶ καί

ζί - ω - εἰ, με Θε μου κα-λό νὰ μαι παι-δί καί
εἰλ-νε μου ἄ-πό τὰ νω τῇ χα-ρί σου κ' ἐύ-χή νὰ

πάν-τα χά-ρι-ζε μου κα-ρά καί προ-κο-πή.
εἰ - χω ὅ-τι κα νω προ-εἰ-τή καί ἔκε. πῇ.

5. Βραδυνή προσευχή

Μουσική:
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΤΡΙΑ

Στίχοι:
ΜΙΧ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Πρίν πέ-ω νὰ πλα-γιά - ω, Θε. εἰ μου πα-ρα-κα-λῶ νὰ δώ-ῃς νὰ πε-
'Ο-ταν εἰ-γώ κοι-μᾶ - μαι εἰς τὴν πλα-τὶ μου ν' ἀ-χρυ-πνᾶ κ' ἐ-τε νὰ μὴ φο-

ρά - ω τῇ νύ-χτα με κα-λό. Τόν ἄγ-γε. λό σου πᾶ - - λι
βᾶ - μαι τὰ ἑκό-τη τὰ πυ-κνά. Καί ὅ-λη σου τὴν πλά - - τι

εἰλ-λε μου ἄ-πό ψη-λά νὰ ρθῇ εἰς τὸ προ-εἰ-φά - λι πι-εἰ τὰ νὰ μέ-φυ-λᾶ.
κι ὅ-που κα-λό παι-δί εἰλ-λε νὰ τὸ ἔκε-πᾶ - βῇ τῇ εἰσ-τορ-κῇ σου εὐ-χῇ.

ΔΙΕΘΝΗΣ

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΗ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΝΕΥΗΝ

Τὸν Ε.Ε.Σ. ἐξεπροσώπησαν ὁ Πρόεδρος
κ. Π. Γεωργούντζος καὶ ὁ Γεν. Γραμμα-
τεὺς κ. Σ. Σπηλιωτόπουλος.

Ἀντιπροσωπεῖται τῶν 122 Ἐρυθροσταυρικῶν Συλ-
λόγων, οἱ ὅποιοι συγκροτοῦν τὴν παγκόσμιον Ἐρυ-
θροσταυρικὴν οἰκογένειαν, συνήλθον εἰς τὴν Γενεὴν
κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου, διὰ
νὰ ἐνημερωθοῦν ἐπὶ τῆς δραστηριότητος τῶν ἐκεῖ
ἐδρευουσῶν δύο μεγάλων Ἐρυθροσταυρικῶν Ὀργα-
νῶσεων — Διεθνὸς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ Συνδέ-
σμου (Ὁμοσπονδίας) τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν — νὰ
συζητήσουν θέματα κοινῆς ἐνδιαφέροντος καὶ νὰ λά-
βουν ἀποφάσεις διὰ τὴν συνέχισιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς
ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως ἀνὰ τὴν ὑφήλιον. Τὰ ζη-
τήματα τὰ ὁποῖα κυρίως ἀπασχόλησαν τοὺς συνέ-
δρους ἦσαν ἡ Ὑγεία καὶ αἱ Κοινωνικαὶ Σχέσεις, ὁ
Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος, ὁ ρόλος τοῦ Ε.Σ. εἰς
τὴν προώθησιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ ἡ ἀντι-
μετώπισις τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν αἱ ὁποῖαι συν-
δέονται μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἐρυθροσταυρικοῦ ἔργου.

Ἀντιπροσώποι τῶν Ἐθνικῶν Ἐρυθροσταυρικῶν
Συλλόγων ἔκαμαν τὰς παρατηρήσεις των ἐπὶ τῶν
στοιχείων τὰ ὁποῖα τοὺς ἀνεκοινώθησαν καὶ διετύ-
πωσαν κρίσεις καὶ ὑποδείξεις.

Τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἐξεπροσώπησαν
εἰς τὴν διεθνή αὐτὴν Ἐρυθροσταυρικὴν συγκέντρω-
σιν ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Π. Γεωργούντζος καὶ ὁ
Γενικὸς Γραμματεὺς κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος. Ὁ κ.
Γεωργούντζος ἔκαμεν ὠρισμένας ὑποδείξεις διὰ τὴν
ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν τῆς Νεότητος καὶ αἱ
ὑποδείξεις του ἔγιναν εὐμενὸς δεκταὶ ἀπὸ τὸ πλεῖστον
τῶν συνέδρων. Ἐξ ἄλλου οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ε.Ε.Σ.
εἶχον ἰδιαίτερον σύσκεψιν μετὰ τοὺς Ἀντιπροσώπους
τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν, ἐπὶ
ζητημάτων ἐνδιαφερόντων τὴν περιοχὴν των. Κατὰ
τὴν σχετικὴν συζήτησιν διεπιστώθη ταυτάτη μετὰ
λήψεως καὶ εὐκρινῆς ἐπιθυμίας συνεργασίας μεταξὺ
τῶν Ἐρυθροσταυρικῶν Συλλόγων τῶν γειτονικῶν
χωρῶν.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.
κ. Γ. ΜΑΡΙΝΟΣ ΕΙΣ ΚΥΡΙΟΝ

Ἡ καθόδος εἰς Κύπρον τοῦ Ἀντιπροέδρου
Ε.Ε.Σ. κ. Μαρίνου, ἐγένετο διότι ὑφίστατο πάρα-
πονα, ὅτι δὲν διενεμήθησαν τὰ τρόφιμα καὶ ὁ ἰμα-
τισμὸς εἰς πρόσφυγας Κύπρον καὶ «οὐδαμῶς ἔκαμεν
τὴν ἐμφάνισιν του ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς»,
κατ' ἄλλους δὲ ἰσχυρισμοὺς παραπονομένων, ὅτι τὰ
ἀποστελλόμενα ἐφόδια διμεριζάσθαι μεταξὺ καὶ τῶν
Τουρκοκυπρίων. Ἐκ τῆς γενομένης ἐρευνῆς ὑπὸ τοῦ
κ. Ἀντιπροέδρου, διεπιστώθη ὅτι ὅλαι αἱ ἀποστα-
λεῖσαι ποσότητες παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ
Σταυροῦ ἰματισμοῦ καὶ τροφίμων, ἀνερχόμεναι μέχρι
τῶν μέσων Ὀκτωβρίου ἐ.ε. εἰς 600 περίπου τόνους,
ἐλήφθησαν παρὰ τῶν Κυπριακῶν Ἀρχῶν (κ. Ἰα-
κώβου) καὶ διενεμήθησαν ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς
Ἑλληνοκυπρίους, οἵτινες εὐρίσκονται σήμερον ἀπὸ
πλευρᾶς ἐφοδιασμῶν των δι' ἰματισμοῦ καὶ τροφί-
μων εἰς καλὴν κατάστασιν. Τ' ἀνωτέρω διεπιστώθη-
σαν παρὰ τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου δι' ἐπισκέψεων ἃς
ἐνήργησεν οὗτος εἰς τὰ Κέντρα ἀναποθηκεύσεως καὶ
διανομῆς Λευκωσίας, καὶ Λεμεσοῦ. Ἐπάρκεια δὲν
ὑφίσταται εἰς κονσέρβας, καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὸν προσ-
φυγικὸν συντοικισμὸν Λάρνακος, ὅστις διαβιοῖ ὑπὸ
σκληρὰς αἰτίας δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς καὶ ἀνετοί.

Αἱ ἀνάγκαι τῶν προσφύγων ἐπερχομένων τοῦ
χειμῶνος συνίστανται εἰς κλινოსκεπάσματα, παιδικὰς
τροφὰς καὶ γάλατα, δοθέντος ὅτι ἐκ τῶν διαβιούντων
ὑπὸ σκληρὰς, πρέπει νὰ λάβῃ ἕκαστος τοὐλάχιστον
3 κλινოსκεπάσματα.

Ἀπὸ φαρμακευτικῶν καὶ ἐπιδεσμικῶν ὑλικῶν δὲν
ἔχουν πρὸς τὸ παρὸν ἀνάγκην.

ΔΩΣΕ ΛΙΓΟ ΑΙΜΑ: ΣΩΖΕΙΣ ΜΙΑ ΖΩΗ

- Ἡ ἐθελοντικὴ αἱμοδοσία εἶναι ἡ ὁραιοτέρα
ἐκδήλωσις τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης.
- Ἡ αἱμοδοσία εἶναι ἐντελὴς ἀκλινδυνος.
- Ὑπάρχουν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη χιλιάδες ἐθελον-
ται αἱμοδοταί, πὺν θεωροῦν καθήκον τὸ νὰ
προσφέρουν, δύο τουλάχιστον φορές τὸν χρό-
νον, τὸ πολύτιμον αὐτὸ ὕγρον χάριν τῶν πι-
σχύοντων συνανθρώπων των.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς καλεῖ
καὶ πάλιν τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας του νὰ
γίνουν κήρυκες τῆς αἱμοδοσίας. Μετὰ τὴν σύν-
θημα «Δώσε λίγο αἷμα: Σώζεις μιὰ ζωή»,
ἀσπάζονται ὅλοι γιὰ τὴν σταυροφορίαν
αὐτὴν, ὅστε καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο νὰ
μὴν ἀπερροήσῃ ἡ Χώρα μας τῶν ἄλλων
λαῶν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΩΡΕΑ 1.750.19
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36199

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Π ριν ακριβώς από ένα χρόνο, στις 3 Νοεμβρίου 1973, εξετοξεύθη από το Ακρωτήριο Κένεντυ των Ηνωμένων Πολιτειών το διαστημόπλοιο «Μάρινερ - 10». Αποστολή του ήταν να εξερευνήσει την Αφροδίτη και τον Έρμη. Οι δύο αυτοί πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος εύρισκονται αρκετά κοντά στην Γη. Ο Έρμης είναι ο πλησιέστερος προς τον Ήλιο πλανήτης: απέχει από αυτόν μόλις 58 εκατομμύρια χιλιόμετρα. Δεύτερη στην σειρά έρχεται η Αφροδίτη, που κινείται σε απόσταση 108 εκατομμυρίων χιλιομέτρων από τον Ήλιο και τρίτη η Γη, που απέχει από τον Ήλιο 150 εκατομμύρια χιλιόμετρα. Ο Έρμης συμπληρώνει μία περιφορά γύρω από τον Ήλιο σε 88 ημέρες, η Αφροδίτη σε 225 ημέρες, και φυσικά η Γη σε 365 ημέρες που είναι η διάρκεια του έτους. Έτσι, από καιρού εις καιρόν, όταν ο Έρμης έρχεται μεταξύ του Ήλιου και της Γης, η απόστασή του από την Γη είναι γύρω στα 62 εκατομμύρια χιλιόμετρα. Η Αφροδίτη πλησιάζει ακόμη περισσότερο προς την γη και φθάνει σχεδόν σε απόσταση 40 εκατομμυρίων χιλιομέτρων, μās πλησιάζει δηλαδή περισσότερο από όλους τους άλλους πλανήτες. Παρ' όλα αυτά, οι γνώσεις τις οποίες πλανήτες. Παρ' όλα αυτά, οι γνώσεις τις οποίες πλανήτες. Παρ' όλα αυτά, οι γνώσεις τις οποίες πλανήτες.

Χορειάστηκαν 94 ημέρες για να φθάσει το διαστημόπλοιο μέχρι την Αφροδίτη στις 5 Φεβρουαρίου 1974, που πέρασε σε απόσταση μόλις 6.000 χιλιομέτρων από αυτήν. Οι δύο τηλεοπτικές συσκευές του μās μετέδωσαν συνολικά 3.400 φωτογραφίες, στις οποίες φαίνονται καθαρά τα πυκνά στρώματα νεφών που περιβάλλουν την Αφροδίτη. Έξ αιτίας αυτών των νεφών οι γνώσεις μας για την Αφροδίτη ήταν μέχρι τώρα πολύ περιορισμένες, όπως τα δοίμε στη συνέχεια. Γι' αυτό το λόγο, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον περίμεναν οι αστρονόμοι την αποστολή του διαστημόπλοιου «Μάρινερ - 10» σ' αυτούς τους δύο πλανήτες.

Μελετώντας τώρα τις φωτογραφίες που μετέδωσε το διαστημόπλοιο «Μάρινερ - 10» παρατηρούμε το εξής καταπληκτικό: Ένώ η Αφροδίτη περιστρέφεται τόσο αργά, τα νέφη που καλύπτουν την επιφάνειά της κινούνται 50 φορές ταχύτερα, συμπληρώνοντας μία περιφορά γύρω από την Αφροδίτη σε 4 ημέρες περίπου. Στην ισημερινή περιοχή της Αφροδίτης οι άνεμοι φαίνονται να κινούνται με ταχύτητες που φτάνουν τα 350 χιλιόμετρα την ώρα, και στις πολικές περιοχές ή κινήσεις των νεφών δείχνει ότι οι άνεμοι έχουν ακόμη μεγαλύτερη ταχύτητα.

Η ατμόσφαιρα της Αφροδίτης αποτελείται κυρίως από διοξείδιο του άνθρακος. Παρατηρήθηκαν όμως και ίχνη υδρατμών, υδρογόνου, δευτερίου και

ήλιου. Η ατμοσφαιρική πίεσις στην επιφάνειά της είναι σχεδόν 100 φορές μεγαλύτερα από την πίεσις στην επιφάνεια της Γης: η πίεσις στην επιφάνεια της Αφροδίτης μπορεί να παρομοιασθῇ με την πίεσις που επικρατεί μέσα στους ωκεανούς της Γης σε βάθος ενός χιλιομέτρου. Η Αφροδίτη δεν έχει θάλασσες, διότι στην επιφάνειά της η θερμοκρασία υπερβαίνει τους 400°.

Τα μαγνητόμετρα του «Μάρινερ - 10» έδειξαν ότι η Αφροδίτη δεν έχει μαγνητικό πεδίο (ή, εάν έχει, θα πρέπει αυτό να είναι τουλάχιστον είκοσι φορές ασθενέστερο από το μαγνητικό πεδίο της Γης και γι' αυτό δεν ήταν δυνατόν να μετρηθῇ).

Μετά την Αφροδίτη το διαστημόπλοιο συνέχισε την πορεία του προς τον πλανήτη Έρμη, από όπου επίσης μās έστειλε πολύ ενδιαφέροντες πληροφορίες. Αλλά με αυτή την αποστολή θα ασχοληθούμε στο επόμενο τεύχος.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Κατά την 14ην του μηνός έχουμε Νέαν Σελήνη, και την 29ην Πανσέληνον με ολικήν έκλειψιν της Σελήνης. Η ολική έκλειψις θα έχει ήδη αρχίσει από τις 4.36' μ.μ. (ώρα Ελλάδος), ώστε κατά την ώραν της ανατολής της εις την Ελλάδα η Σελήνη θα εὐρίσκειται ἐξ ολοκλήρου εις την σκιάν της Γῆς. Από τις 5.52' μ.μ., που θα λήξη ο ολική έκλειψις, θα αρχίσει η Σελήνη να φωτίζεται και το φωτεινόν της τμήμα συνεχώς θα αυξάνη μέχρι τις 6.59' μ.μ. που θα είναι πλέον πλήρης η Πανσέληνος.

Ο Έρμης ανατέλλει μίαν ώραν περίπου πρό του Ήλιου περί τα μέσα του μηνός. Εις τας 12 του μηνός θα εὐρίσκειται 6° βορείως της Σελήνης.

Τις βραδυνές ώρες μπορούμε να παρατηρήσουμε τον Δία προς νότον. Εὐρίσκόμενος εις τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ὑδροχόου, μεσουρανεῖ εις τὰς 8 μ.μ. Λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυκτα ἀνατέλλει ὁ Κρόνος, ὁ ὁποῖος εὐρίσκειται εις τὸν ἀστερισμὸν τῶν Διδύμων.

Τρεῖς βροχαὶ διαττόντων ἀναμένονται κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα. Οἱ Ταυρίδαι, ἀπὸ τῆς 5 μέχρι τῆς 10 Νοεμβρίου, θὰ ἐμφανισθοῦν γύρω ἀπὸ τὸ δυτικὸν τμήμα τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ταύρου, ὁ ὁποῖος μεσουρανεῖ ὀλίγον μετὰ τὰ μεσάνυκτα. Αὐτοὶ οἱ διαττόντες προέρχονται μᾶλλον ἀπὸ τὸν κομήτην Ένκε. Η δευτέρα βροχή διαττόντων θὰ παρατηρηθῇ μετὰ τῆς 14ης καὶ 18ης Νοεμβρίου· εἶναι οἱ Λεοντίδαι οἱ ὁποῖοι, ὅπως μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὄνομα τους, θὰ ἐμφανισθοῦν εις τὴν περιοχὴν τοῦ Λέοντος. Καθὼς ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Λέοντος ἀνατέλλει αὐτὸν τὸν μῆνα μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἡ παρατήρησις διὰ τοὺς Λεοντίδας θὰ πρέπει νὰ γίνῃ τις πρώτες πρωῒνες ὥρες. Αὐτοὶ οἱ διαττόντες, οἱ ὁποῖοι εἶναι πολὺ ταχεῖς καὶ χρώματος πρασίνου ἢ κίτρου, θεωρεῖται ὅτι προέρχονται ἀπὸ τὸν κομήτην τοῦ 1866. Τέλος, ἀπὸ τῆς 18 μέχρι τῆς 26 Νοεμβρίου ἀναμένονται οἱ Ἀνδρομεδίδαι, ὁρατοὶ εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῆς Ἀνδρομέδας, ὁ ὁποῖος εὐρίσκειται ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν πρὸς νότον κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας. Οἱ Ἀνδρομεδίδαι ὀνομαζονται καὶ Μπιελίδαι ἐπειδὴ προέρχονται ἀπὸ τὸν κομήτην τοῦ Μπιέλα, ὁ ὁποῖος ἔχει διαλυθῇ ἐξ ολοκλήρου. Εἶναι σχετικὰ βραδεῖς καὶ ἐρυθροῦ χρώματος.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΟΥΤΣΟΥΛΑΣ
Καθηγητὴς Πανεπιστημίου

Γράμματα στους μικρούς Έρυθροσταυρίτες

ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ

Παιδάκια μου,

Ο Σουηδός χημικός και βιομήχανος Άλφρεντ Μπέρναρντ Νόμπελ, στις 27 Νοεμβρίου του 1895 διέθεσε με την διαθήκη του όλη του την περιουσία για να ιδρύσει τὰ βραβεία που έχουν τ' όνομά του. Από τους τόκους των χρημάτων αυτών, χωρισμένους σε πέντε ίσα μέρη, βραβεύονται κάθε χρόνο στις 10 Δεκεμβρίου (ήμερομηνία του θανάτου του) πέντε έκλεκτοι επιστήμονες και λογοτέχνες απ' όλον τον κόσμο, που πρόσφεραν μεγάλη ωφέλεια στην ανθρωπότητα.

Φέτος το βραβείο Νόμπελ της λογοτεχνίας δόθηκε σε δύο Σουηδούς, τον Εϋβιντ Γιόνσον και, τον Χάρρυ Μάρτινσον. Τα όνόματά τους μās είναι άγνωστα και μās φέρνουν λίγο από το κρύο των βορινών θαλασσών. Όμως το κρύο αυτό γίνεται ζεστασιά μέσ' την καρδιά του ανθρώπου όταν διαβάσει κανείς τη βιογραφία τους. Και οι δύο αυτοί άνθρωποι είναι αυτοδιδάκτοι.

Ο Εϋβιντ Γιόνσον γεννήθηκε στη Λαπωνία το 1900. Είναι δηλαδή τώρα 74 ετών. Ήταν φτωχός, πάμφτωχος και δούλεψε από παιδί σαν ξυλουργός και σαν μεταφορέας κορμών δέντρων. Ο Χάρρυ Μάρτινσον πάλι, γεννήθηκε στη Νότια Σουηδία το 1904. Ήταν όρφανός στα έξι του χρόνια και εργάστηκε από μικρό παιδί στα άγροκτηματα. Τη σκληρή ζωή του μέσα σ' αυτά την εξιστόρησε στο έργο του. Δεκάξι χρόνων μπήκε στα καράβια κ' έζησε στις παγωμένες θάλασσες πάνω στο κατάστρωμα σαν ναύτης ή κάτω στα υπόγεια σαν θερμαστής. Αυτοδίδακτος κι αυτός, έμπνευστηκε από τη ζωή του, τη γεμάτη περιπέτειες και ταξίδια, τὰ πρώτα του μυθιστορήματα.

Σκεφθίτε λοιπόν τον Γιόνσον σε κάποιο χωριό της Λαπωνίας, φτωχό ίσως και ξυπόλητο, παραπαιδί κάποιου ξυλουργού σ' ένα εργαστήρι, να κόβη με το πριόνι ξύλα, να τὰ στοιβάξῃ σε σωρούς και να όνειρεύεται. Σκεφθίτε τον να μεταφέρει κορμούς δέντρων στις λίμνες της χώρας του και τὸ βράδυ να μελετᾷ και να όνειρεύεται. Σκεφθίτε τον άλλον, τον Μάρτινσον, θερμαστή στα καράβια. Δεκαεξάχρονο παλληκάρι να τροφοδοτῇ τη φωτιά στο μεγάλο φουρνέλο του πλοίου και να φουντώνῃ εντός του τη φωτιά για προκοπή και διάβασμα.

Αυτοδιδάκτοι και οι δύο Σουηδοὶ λογοτέχνες που τιμήθηκαν φέτος, είναι ένα μεγάλο παράδειγμα για όλα τὰ παιδιά της ανθρωπότητας. Γιατί οι μεγάλοι σκοποὶ μπαίνουν στην ψυχὴ από τὰ μικρά χρόνια. Και χρειάζεται πολὺ θάρρος, πολὺ πείσμα και μεγάλη θέλησι για να γίνουν τὰ όνειρα πραγματικότητα. Σίγουρα στις 10 Δεκεμβρίου, όταν αυτοὶ οι δύο λογοτέχνες θὰ παρουσιαστοῦν στη Σουηδική Ακαδημία να πάρουν τὰ βραβεία τους, θὰ θυμηθοῦν τὰ παιδικὰ τους σκληρά χρόνια, και θ' ἀπλώσουν τὸ χέρι με σιγουριά, σαν αξιοί εργάτες, ικανοποιημένοι από τον έαυτό τους.

A.B.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ 1974

27, 28 και 29 Νοεμβρίου εν Αθήναις
28 Νοεμβρίου εις τὰς ἄλλας πόλεις
1 Δεκεμβρίου εις τὴν ὑπαιθρον

Ο Ε.Ε.Σ. ένοσήλευσεν εις τὰ εν Αθήναις, Βούλας, Λέρω, Κονίτση, Πύλω και Ίκαρία Νοσοκομεία του 17.703 ασθενείς καλύπτας 423.946 ημέρας νοσηλείας. Η λειτουργία των ὑπῆρξεν άψογος, χάρις εις τὸ άριστον επισημονικόν και νοσηλευτικόν προσωπικόν των, τὸ όποῖον περιβάλλει τοὺς πάσχοντας με στοργικὰς φροντίδας.

Οἱ Σταθμοὶ Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. εν Αθήναις, Θεσσαλονίκῃ, Πάτραις και τὰ Ἐξωτερικά Ἰατρεία τῶν Νοσοκομείων του παρέσχον βοήθειαν και ἱατροφαρμακευτικὴν περιθαλψιν εις 193.078 ασθενείς και τραυματίας.

Συνέλεξεν 9.650 τόννους αίματος. Ἐκ τούτου τὸ δωρεάν συλλεγὲν διετέθη δωρεάν εις τὰ Νοσοκομεία. Τὸ αγορασθὲν δέ, εις μὲν τοὺς άπόρους διετέθη δωρεάν, εις δέ τοὺς εὐπόρους ἐδόθη εις τὴν τιμὴν τοῦ κόστους.

Διὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ἀναζητήσεων ἐπέτυχεν ἐντὸς τοῦ 1973 τὴν ἀνέυρεσιν 550 προσώπων, τῶν όποῖων ἀπὸ μακροῦ ἠγνοεῖτο ἡ τύχη, και τὴν ἀνασύνδεσιν τούτων με τὰς οικογενείας των.

Ενίσχυσε δι' ἐφοδίων βοηθείας (ἱματισμοῦ, εἰδῶν κλινικοστρωμνῆς, τροφίμων, φαρμάκων και λοιπῶν ὑλικῶν), συνολικῆς ἀξίας περίπου 1.000.000 Δρχ., ἐκ τῶν όποιων μέρος διετέθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, θύματα πλημμυρῶν Τυνησίας, Πακιστάν, ἐμφυλίου πολέμου Σουδάν, σεισμοπαθεῖς Νικαράγουας κλπ.

Ἐπίσης ἐχορήγησε βοήθειαν εις άπόρους εν Ἑλλάδι (ἱματισμῶν, τροφίμα, φάρμακα κλπ. ὑλικά), ἀξίας περίπου 31.000.000 Δραχμῶν.

Ἐκ τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς, Νοσοκόμων (τετραετοῦς φοιτήσεως) ἔλαβον Δίπλωμα Νοσοκόμου και Ἐπισκεπτρίας 36 Ἀδελφαὶ εν Αθήναις. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας ἐξεπαιδεύθησαν 179 Ἐθελονταὶ Νοσοκόμοι. 7.517 Ἑλληνίδες ἐξεπαιδεύθησαν ὑπὸ Ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. εν Αθήναις και εις τὰς Ἐπαρχίας εις τὴν «Οἶκοι Νοσηλείας» και τὴν Ὑγιεινὴν γενικῶς.

Ἐπίσης 165 Ἐθελονταὶ Κοινωνικῆς Προνοίας προσέφερον ὑπηρεσίας εις διάφορα Ἰδρύματα Κοινωνικῆς Προνοίας.

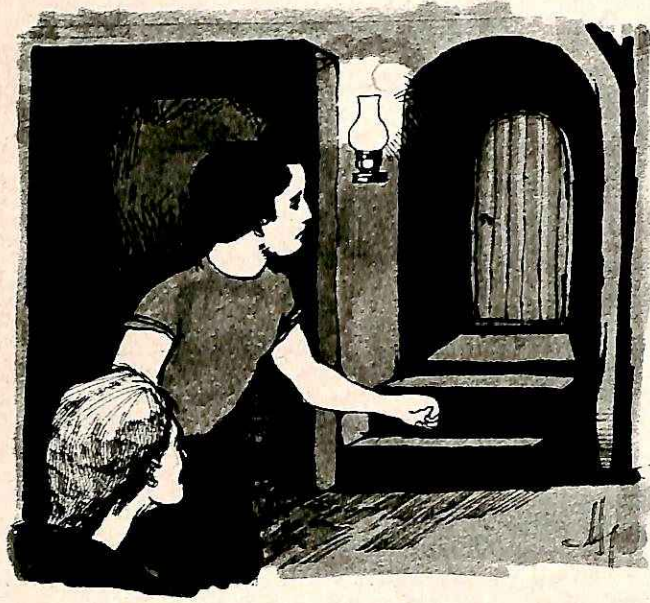
Ο Ε.Ε.Σ. Νεότητος, εις τὸν όποῖον μετέχουν 500.000 Ἑλληνόπαιδες συγκροτοῦντες 32.000 ομάδας και ἐκπαιδευόμενοι πρὸς ἐξυπρέτησιν τῶν ἱδανικῶν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ὑπὸ 17.500 πολυτίμων Συνεργατῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν, κατετάγη μεταξύ τῶν πρωτίστων εις τὴν Διεθνή Ἐρυθροσταυρικὴν Οἰκογένειαν.

Ο Ε.Ε.Σ. Ἀντιμετωπίζει σοβαρὰς οικονομικὰς δυσχερείας, κυρίως διότι τὰ ἔσοδα τῶν Νοσοκομείων του εἶναι κατὰ δεκάδας εκατομμυρίων κατώτερα ἀπὸ τὰ εἰσπραττόμενα χαμηλὰ νοσήλια.

Πρὸς μερικὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. διέξαγει τὸν ἐτήσιον Ἐρανον και ἀπευθύνει θερμὴν ἐκκλῆσιν πρὸς όλους τοὺς Ἑλληνας νὰ συμπαρασταθοῦν εις τὸ Ἀνθρωπιστικόν Ἔργον του με γενναϊόδωρον εἰσφοράν.

Ἡ πρὸς τὸν Ε.Ε.Σ. βοήθεια
εἶναι

βοήθεια πρὸς τοὺς πάσχοντας
συνανθρώπους

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ, 'Ακαδημαϊκού

ΠΟΤΕ ΕΓΙΝΑ ΑΝΔΡΑΣ

Διήγημα

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΟΥ τή νύχτα εκείνη, πλάι στη μητέρα μου πού είχε πέσει στο κρεβάτι κατακουρασμένη και κοιμόταν βαθιά, ήταν μεγάλο κ' έκλεινε κόσμους, ανθρώπους, πολιτείες, θάλασσες, φωνές, τρομάρες, αγωνίες. Μπορεί να μην κράτησε περισσότερο από δυο-τρεις στιγμές. Τό ίδιο κάνει. Τόν παπού μου, θυμάμαι, τόν έπαιρνε ο ύπνος στην καρέκλα. Και πριν προφθάσουμε να πάμε από το ένα δωμάτιο στο άλλο, ξεπεταγόταν τρομαγμένος και μās διηγόταν τα όνειρα πού είχε δει — ιστορίες με άρχη, μέση και τέλος, με λεπτομέρειες, με πολλές λεπτομέρειες. Μέσα σε δυο στιγμές είχε ζήσει μέρες ολόκληρες, μήνες, χρόνια.

Είχα δει κ' εγώ έν' από τα όνειρα του παπού. Κ' ένω περίμενα να ήταν ξεμερώματα, τó ξυπνητήρι, πού τó βάλαμε πάντα σ' ένα παλιό κομοδίνο,

τλάι στο κρεβάτι μας, έδειχνε μέσ' στο λίγο φως του καντηλιού δώδεκα παρά είκοσι.

Στις έντεκα είχε σβήσει ή μητέρα μου τή λάμπα. Και τó σπιτάκι μας, δυο μικρές κάμαρες με πόρτα και παράθυρο στο δρόμο, χάθηκε μέσ' στο σκοτάδι και στην ήσυχία τής μακρινής συνοικίας μας. Σε απόστασι εκατό μέτρων πέραγε κάθε τέταρτο ένα άδειο τράμ — ή γραμμή ήταν από τις πιό άγονες — και τó τελευταίο ξεκινούσε από τó τέρμα λίγο πριν από τά μεσάνυχτα και κατέβαινε σιγά-σιγά, σά να ήξερε ότι κάποιοι έτρεχαν να τó προφθάσουν. Έπειτα, καμμιά κίνησι, κανένας κρότος, καμμιά φωνή. Και τó πρωί, οι άνθρωποι έβρισκαν τά βήματά τους στις πλάκες των πεζοδρομίων πού δεν τίς είχε πατήσει άλλος τή νύχτα.

Οι μέρες μας τó μῆνα εκείνο ήταν δύσκολες κι οι νύχτες μας άνήσυχες. Ο πατέρας μου είχε φύγει πάλι με τó φορτηγό, και τó ταξίδι του άρχισε με τίς πρώτες φουρτούνες. Θά πέραγε πέραγα και θά πήγαινε σε κόσμους μακρινούς. Θά ήταν στο σπίτι έπειτ' από μήνες. Μά ή μητέρα μου μέτραγε τίς μέρες, έβρισκε ότι έπρεπε να έχουμε γράμμα του από τήν περασμένη βδομάδα, και οι δυο βλέπαμε όνειρα πού άπλωναν ένα σύννεφο πάνω από τó σπίτι μας κι όταν έλαμπε ο χειμωνιάτικος ήλιος. Μ' έπαιρνε ακόμα στο κρεβάτι της — ήμουν στο σχολαρχείο — κι όταν λέγαμε τó πρωί τί είδαμε στον ύπνο μας, δεν άπορούσαμε. Κάτω από τó ίδιο σύννεφο πού κράταγε τó σπίτι μας στο σκοτάδι ακόμα κι όταν είχε φεγγάρι, και πάνω στα ίδια μαξιλάρια, δεν μπορούσε να βλέπουμε διαφορετικά πράματα.

Δεν είχα περάσει τά δώδεκα. Άλλά φαινόμενα μικρότερος. Τά κοντά πανταλονάκια δέ μου έδιναν μπόι, κ' είχα μοιάσει τής μητέρας μου στο δέσιμο του κορμού. Όρες - ώρες έλεγε πώς ήμουν άρρωστος και τ' αδύνατα πόδια μου δεν ήταν καμωμένα για να κρατούν βαρύν σώμα. Η μητέρα μου με πρόσεχε, με φρόντιζε και δέ μου είχε ποτέ δικό μου κρεβάτι. Μπορεί να με ήθελε τή νύχτα κοντά της από άνησυχία. Μπορεί όμως να μ' έβαλε κ' ή ανάγκη στο κρεβάτι του πατέρα και τής μητέρας μου. Θυμάμαι πώς άλλα χρόνια, όταν πήγαίνα στο δημοτικό, καθόμαστε σ' ένα δωμάτιο πού δέ χώραγε δεύτερο κρεβάτι.

Ήμουν ένα αγοράκι πού τά ήξερε όλα. Μά ή μητέρα μου δέ με ξεχώριζε από κορίτσι. Δέ με υπολόγιζε. Και δεν είχε σκεφθί ποτέ ότι στο πόδι του πατέρα μου έμενε ένα μικροκαμωμένο παιδί, πού τόσο ήταν ένας άντρας. Για όλα αυτή. Είχε συνηθίσει όπως όλες οι γυναίκες των ναυτικών. Και ήταν άξια για πολλά, για όσα μπορεί να κάνει ένας άντρας, με θέλησι, άντοχή, με μυαλό.

ΕΚΛΕΙΣΑ πάλι τά μάτια μου και προσπάθησα να ξεχάσω τó όνειρο. Η κάμαρά μας δεν ήταν πολύ ζεστή, άλλ' από τήν αγωνία μου είχα ιδρώσει κάτω από τά σκεπάσματα, πού πάντα άφηναν κρύα τά πόδια μου. Έξω φύσαγε δυνατός άέρας και πέραγε σφυρίζοντα από τó στενό και μακρύ δρόμο μας σά μέσ' από αδό. Κάθε τόσο άκουγόταν ο βρόντος πού έκανε μιá ξώπορτα, όταν σηκωνόταν πιό δυνατός ο άνεμος. Κ' ή λεύκα πού ύψωνόταν στην αδό τού άντι-κρουνού σπιτιού βούϊζε και ναυούριζε όσους είχαν χάσει

τόν ύπνο τους. Είχε κατέβει και τó τελευταίο τράμ. Και κανείς δεν έλειπε από τή γειτονία μας. Όλοι είχαν άνεβεί από τήν πόλι, και οι περισσότεροι θά ήσαν στο δεύτερο ύπνο. Χειμωνιάτικη σιγή. Κι άν σηκωνόμουν κ' έβγαίνα στο παράθυρο, δέ θάβλεπα κανένα φως, σε καμμιά γρίλλια, σε καμμιά χαρμάδα, πουθενά.

Έκράτησα κλειστά τά μάτια μου και προσπάθησα ν' άποκοιμηθώ. Είχα κουραστή πολύ τ' άπόγευμα στο μάθημα τής γυμναστικής και καταλάβαινα ότι ο ύπνος έρχόταν κι άνέβαινε σιγά-σιγά από τά πόδια. Άρχισα να γλαριάζω. Τό καντήλι μας σχεδίαζε ζωηρά και όμοιόμορφα σχήματα στους τοίχους, ή μητέρα μου άνάσαινε ρυθμικά κ' έλαφρά, κι ο άέρας ώρμούσε ν' άνοίξη τά τζάμια των παραθυριών μας.

Τά μάτια μου έκλειναν τώρα μόνα τους. Άλλά τή στιγμή πού θά πέραγα στον ύπνο και στο όνειρο — τά μαξιλάρια του κρεβατιού μας τó χειμώνα δεν έφούσκωναν από μαλλι άλλα από όνειρα, — ξεπετάχτηκα, έβγαλα τó κεφάλι μου από τó πάπλωμα και άνοιξα τ' αυτιά μου. Κάτι είχ' άκούσει. Γάτα δεν είχαμε. Κι αυτό πού άκουσα δεν ήταν γρατζού-νισμα. Προσπάθησα να καθορίσω τó τριξίμο. Άέρας ήταν ή κάποιος έκανε δοκιμές στην κλειδαριά τής πόρτας μας; Η μητέρα μου έλεγε ότι οι φτωχοί μπορούν να κοιμούνται ήσυχoi, γιατί οι κλέφτες πηγαινουν στα σπίτια των πλουσίων. Δεν είχε όμως δικιο. Τό μῆνα εκείνο, στη γειτονία μας, πού έμεναν όλο υπάλληλοι κ' εργατικοί, άνθρωποι χωρίς χρηματοκιβώτια, βαριά διαμαντικά ή άκριβά χαλιά, είχαν άνοίξει τρία σπίτια. Στο ένα μάλιστα χτύπησαν και τó νοικοκύρη πού θέλησε να τά βάλλη με δύο όπλισμένους, ένω δεν είχε κάτω από τó μαξιλάρι του ούτε σκουριασμένο σουριά. Άλλά και πάλι ή μητέρα μου δεν άνησυχούσε. Τό σπίτι μας ήταν από τά πιό φτωχά. Κ' έφτανε να ρίξη ο κλέφτης μιá ματιά μέσ' από τά καθαρά άλλα χιλιοπαλωμένα κουρτινάκια μας για να καταλάβη ότι άδικα θά κούραζε τó άντικλειδί του στην κλειδαριά τής πόρτας μας.

Όστόσο τó τριξίμο ξανάρχισε. Κι όλοένα γινόταν πιό επίμονο, ρυθμικό και προκλητικό. Έκείνος πού δούλευε στην κλειδαριά μας έκανε τή δουλειά του με σύστημα και ψυχραιμία. Δεν έπαιρνε προφυλάξεις ούτε για τούς άπ' έξω ούτε για τούς από μέσα. Κ' ένω έβλεπε πώς έβρισκε αντίστασι, δεν ύποχωρούσε. Λογάριαζε ότι είχε να κάνει με μιá ήλικιωμένη γυναίκα και μ' ένα μικρό παιδί, ή ήξερε ότι οι φτωχοί πέφτουν πάντα κουρασμένοι στο κρεβάτι τους και δύσκολα ξυπνάνε;

Η αγωνία μου κράτησε πολύ. Τό τριξίμο σε λίγο έπαψε, άλλα πάλι ξανάρχισε. Άκουγα, άκουγα μιá ολόκληρη ώρα και δεν τολμούσα ούτε να κουνηθώ ούτε να βήξω, ούτε ν' ανασάνω πιό βαθιά. Έκείνος πού δούλευε στην κλειδαριά τής πόρτας μας δεν έπρεπε να καταλάβη ότι τόν παρακολουθούσαμε από πρeπε να καταλάβη ότι τόν παρακολουθούσαμε από μέσα και δεν ετρέχαμε ν' άνοίξουμε, να τόν κουνή-σουμε. Ο νοικοκύρης φοβόταν τόν κλέφτη. Κι όταν ή μητέρα μου έκανε να γυρίση από τ' άλλο πλευρό, ή κόπηκε τó αίμα μου. Άν μπορούσα να τήν πάρω να φύγω μαζί της από μιαν άλλη πόρτα και ν' αφή-σω τήν κάμαρά μας στον άνθρωπο με τó άντικλειδί, δέ θά δίσταζα. Καταλάβαινα ότι δεν είχαμε τή δύ-

ναμι να μετρηθούμε με κανέναν. Κ' ένω μπορούσα ν' άπλώσω στο πλαϊνό κομοδίνο και ν' άνάρω ένα σπóρτο, έμενα άκίνητος. Προτιμούσα να είμαι χα-μένος μέσ' στο σκοτάδι και να μην άντιμετωπίσω τόν κίνδυνο.

Όταν ξύπνησε ή μητέρα μου, έπηρε τρομάρα μεγάλη. Με βοήξε βουτηγμένο στον ιδρώτα και φαντά-στηκε ότι μ' έκαινε δυνατός πυρετός. Έκαμε ν' άπλώση τó χέρι της στο κομοδίνο, άλλα δεν τήν άφη-σα ούτε να μού μιλήση δυνατά.

— Σιγώτερα, τής είπα σι' αὐτί.

Τότε όμως κυριεύτηκα από μεγαλύτερο φόβο. Η μητέρα μου έμεινε ξαπλωμένη στο κρεβάτι, άκίνητη και κρύα. Δεν μού είπε λέξι, δεν ήρθε κοντά μου να με καθησυχάση, δεν έκαμε καμμιά από τίς προ-στατευτικές εκείνες κινήσεις πού συνηθίζε, όταν με άπειλούσε κάτι.

Ήξερα, βέβαια, ότι κοιμόταν πλάι μου μιá αδύ-νατη γυναίκα. Και ήμουνα βέβαιος ότι και οι δύο μαζί δεν θά τά βγάλαμε πέρα με τόν άνθρωπο πού έκανε δοκιμές στην κλειδαριά μας. Άλλά τώρα κα-ταλάβαινα ότι ήμουνα πιό μόνος από πριν. Η μη-τέρα μου κρατούσε τó χέρι μου κάτω από τά σκεπά-σματα, παρακολουθούσε τó τριξίμο κ' έτρεμε ολό-κληρη. Δεν είχα να περιμένω τίποτα.

Η αγωνία μας κράτησε περισσότερο από μισή ώρα. Έπειτα, δεν ξέραμε τί να κάνουμε. Σηκώθηκε ακόμα πιό δυνατός άέρας. Και μέσ' στα σφυρίγματα του ήταν αδύνατο να ξεχωρίσουμε τó τριξίμο πού μās έκανε να κρατιόμαστε από τó χέρι. Είχε φύγει ο κλέφτης ή εδούλευε χωρίς να τόν άκούμε; Τότε ή μητέρα μου σηκώθηκε. Συνήλθε και θυμήθηκε ότι αυτή ήταν ήλικιωμένη γυναίκα, πού έστεκε στο πόδι του πατέρα μου, κ' εγώ τó χλωμό κι άβγαλο παιδί, ή σκέφτηκε ότι δέ θά κλείναμε μάτι ως τó πρωί, άν δεν μαθαίναμε τί γινόταν πίσω από τήν πόρτα μας; Δεν άργησε να φανή ή πραγματική αίτία.

Έκαμε ή μητέρα μου δυο βήματα κ' έβαλε μιá δυνατή φωνή:

— Κώστα! Κλέφτες, κλέφτες!

Τό τριξίμο είχε ξαναρχίσει στην πόρτα. Και μ' ε-φώναζε, εφώναζε να τρέξω, να τή βοηθήσω, να τήν προστατέψω. Άλλά τήν ίδια στιγμή άπλωνε τó χέρι της και μού έκλεινε τó δρόμο. Στο χέρι αυτό έπеса, όταν έτρεξα κοντά της. Και τó ίδιο χέρι τó βρήκα δυνατό κι άλόγιστο, φραγμό άπροσπέραστο, όταν θέλησα να προχωρήσω.

— Κώστα! Κλέφτες, κλέφτες!

Η ίδια κραυγή, άλλα κ' ή ίδια αντίστασι. Και τότε θυμήθηκα τή θεία μου πού έλεγε ότι και μόνο τó άν-τοικό όνομα κάνει κάποτε περισσότερα κι από τόν ίδιο τόν άντρα.

ΤΟ ΠΡΩΙ είδαμε ότι τήν κλειδαριά μας δεν τήν είχε άγγίξει κανείς. Κ' ή πόρτα μας δεν έτριζε. Όστόσο δεν καταφέραμε να μάθουμε τί μās έκανε να περάσουμε τόσες ώρες αγωνίας. Έμείναμε με μιá μεγάλη άπορία. Άλλά από τó άλλο βράδυ δεν κοιμή-θηκα πιá με τή μητέρα μου. Μέσ' στο σκοτάδι τής περασμένης νύχτας κατάλαβα ότι με υπολόγιζε. Είχα γίνει άντρας. Και τάβαζα με τόν εαυτό μου πού δέ θυμήθηκα πολύ πιό πριν τή θεία και τά λόγια της.

ΔΕΝ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΜΑΘΗ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ κύριος Καραούνας και η γυναίκα του, η κυρία Άθηνά, που ήταν κι αυτή γιατρός, μόλις βγήκαν στο νησάκι που είχαν πάει να περάσουν δυο μέρες για να ξεκουραστούν, ζήτησαν να βρουν ένα καλό εστιατοριάκι για να γευματίσουν. Βλέπετε, το ταξίδι στο Σαρωνικό, τώρα το φθινόπωρο μάλιστα, τους είχε ανοίξει την όρεξη. «Νά, εκεί να πάτε, στο κύρ-Σταύρου», τους είπε ένας ντόπιος, και τους έδειξε, δίπλα στη θάλασσα, ένα απλό, νησιώτικο ταβερνάκι. Έμοιαζε με μπαλκονάκι επάνω από το ακρογιάλι, κ' ήταν τυλιγμένο από κισσούς και γλάστρες με βασιλικά. Μόλις κάθησαν, ήρθε ο κύρ-Σταύρος, ένας καλόκαρδος και γελαστός νησιώτης. «Καλώς ωρίσατε! Δεν έχουμε να σάς σερβίρουμε τίποτα σπουδαίο, μόνο λίγες μαρίδες, μα είναι πολύ φρέσκες!» Και άμέσως φώναξε: «Καλλιόπη, έλα παιδί μου να φέρεις τα σεργιάνια στους κυρίους...»

Ένα κοριτσάκι ίσα με δεκαεσσάρων χρονών πρόβαλε από μέσα και ήρθε στο τραπέζι των γιατρών, φέρνοντας πιάτα, μαχαιροπήρουνα και ποτήρια. Μόλις το είδε η κυρία Άθηνά — οι γιατροί δεν είχαν παιδιά — έμεινε με το στόμα ανοιχτό. «Καλέ τί ώραίο κοριτσάκι!» φώναξε. «Έσύ, παιδί μου, είσαι σωστό άγγελοῦδι!». Το κοριτσάκι κοκκίνισε λίγο, έσκυψε το κεφάλι του, και ψιθύρισε: «Μη με ματιάστε, καλέ κυρία!» Και ξαναμπήκε στο μαγαζί, για να φέρη ψωμί, νερό και σαλάτες. Άληθινά, η κυρία Άθηνά δεν είχε καθόλου άδικο. Το κοριτσάκι έμοιαζε μ' εκείνα τ' άγγελούδια που ζωγραφίζουν δεξιά και αριστερά από την Ωραία Πύλη στα τέμπλα των εκκλησιών. Δεν είναι ανάγκη να το περιγράψουμε, γιατί η αληθινή ομορφιά, δεν περιγράφεται. Πάντως, ήταν ένα κοριτσάκι με χρυσοξανθά μαλλιά, με μεγάλα μάτια που είχαν το χρώμα της θάλασσας και τα μαγουλάκια του είχαν το χρώμα των άσπρων κρίνων. Έμοιαζε με μικρή Παναγία. Το κοριτσάκι τοποθέτησε στο τραπέζι τα σεργιάνια, με σεβαρότητα. Κι άμιλητο, έτοιμαζόταν να ξαναμπή στην κουζίνα, όταν η κυρία Άθηνά το ρώτησε:

— Θα πηγαίνεις σχολείο, ομορφούλα μου! Μπράβο! Και, σε ποιά τάξη είσαι; Η κυρία Άθηνά περίμενε ν' ακούσει άμέσως την απάντησή. Μα το κοριτσάκι στάθηκε εκείδα άμιλητο. Είχε σκύψει πάλι το κεφάλι του. Οι ματιές τουρέχαν έδω κ' εκεί με κάποιον ανησυχία. «Πώς; Δε θέλεις να μου πής σε ποιά τάξη είσαι;» Ξαναρώτησε η κυρία Άθηνά. «Περίεργο αυτό! Ντρέπεσαι να μιλήσεις;»

— Ναί, ντρέπεται να μιλήσει, ακούστηκε να λήμ λυπημένη μα και σά θυμωμένη μαζί φωνή ο πατέρας της Καλλιόπιδας, που έφερνε την πιατέλα με τα ψάρια. Ντρέπεται, κυρία μου, να μιλήσει, γιατί αν μιλήσει θα σάς πη πως δεν πάει σχολείο! Θα σάς πη πως δεν ήθελε να πηγαίνει στο σχολείο. Θα σάς πη πως την στείλαμε στο σχολείο του νησιού μας, που μάλιστα έχει τόσο κα-

λούς δασκάλους, μα εκείνη δεν ήθελε με κανέναν τρόπο να καθήση στο θρανίο. Σε δυο μήνες έφυγε. Έφυγε για πάντα από το σχολείο, κυρία μου! Το τί της κάναμε για να ξαναγύριση, το τί της τάξαμε, πόσο την παρακαλέσαμε, εγώ και η μάνα της, πόσο τη φοβηρίσαμε, πόσους φίλους βάλαμε να την όρμηνέψουν, δε λέγεται. Τίποτα, τίποτα! Κ' είμαστε δυο δυστυχισμένοι γονιοί. Ναί, δυο δυστυχισμένοι! Δεν σάς λέω ψέματα. Αγρύπνησα πολλές νύχτες, από τον καημό μου σ' αυτό το μπαλκονάκι, καπνίζοντας αδιάκοπα! Συλλογιζόμουν τη δυστυχία μου, τη ντροπή μου! Όλα τα κορίτσια, όλα, όλα, να πηγαίνουν σ' σχολείο, και μόνο η Καλλιόπη μου, που είναι και τόσο όμορφη και είναι κ' έξυπνη, να μη θέλη να μάθη γράμματα. Και δόστω να καπνίζω, όλοένα! Και έχω και άσθμα! Και μου είπε ο γιατρός, ο κύριος Παρόδος, πως αν εξακολουθήσω το κάπνισμα μπορεί και να πεθάνω! Αυτά είναι τα χάλια μας, χάρι στην Καλλιόπιδά. Ένω ο μικρός ο Παναγιώτης μας πάει στην τρίτη του δημοτικού, και είναι και καλός μαθητής, καθώς μου λένε οι δασκάλοι του...

Τά είπε όλ' αυτά βιαστικά ο κύρ-Σταύρος, και λαχάνιασε. Κ' οι δυο γιατροί τον άκουσαν μην πιστευόντας σ' αυτά τους! Ήταν δυνατό κάτι τέτοιο; Στην εποχή μας που δεν υπάρχει γονιός να μην κάνει ό,τι μπορεί για να σπουδάση τα παιδιά του, στην εποχή μας που το κάθε παιδί, ακόμα και το πιο έλαττωματικό, έχει καταλάβει πως χωρίς γράμματα δεν θα μπορέση να ζήση, δεν θα μπορέση να κάνει τίποτα στή ζωή του, κι αν κάνει, θα είναι πάντα ο τελευταίος ανάμεσα στους τελευταίους — είναι σωστό εγκλημα να μη θέλη ένα παιδί να μάθη γράμματα. Μα η κυρία Άθηνά, δεν ήταν από τις γυναίκες που σκέπτονται μόνο. Ήταν πολύ δραστήρια και αποφασιστική, αντίθετα με τον άντρα της, που ήταν λίγο μοιρολάτρης. «Άσε, της είπε ο κύριος Φωκίων, μην τ' σκέφτεσαι αυτά! Άς κάνει ο καθένας ό,τι νομίζει! Αφού δεν θέλει γράμματα το κορίτσι, άς κάτση σπίτι του να βοηθή τους γονιούς του στή δουλειά τους!». Και ο κύριος Φωκίων σφράγισε τα λόγια του με το ήρεμο και φιλοσοφικό του χαμόγελο.

Μα η κυρία Άθηνά δεν είχε την ίδια γνώμη. «Τί μου λές, εκεί! φώναξε. Δεν θα τ' αφήσω εγώ έτσι το ζήτημα. Τι; Ένα τόσο όμορφο κορίτσι που φαίνεται μάλιστα και έξυπνο, να γίνη μιά ταβερνιάρissa και να περάση τη ζωή της σ' αυτό το μαγαζάκι, ενώ όλες οι φίλες της θα έχουν προκόψη και θα ζούν ώραία και τιμημένα, κάνοντας επαγγέλματα που χρειάζονται μόρφωση, Γυμνάσιο, Πανεπιστήμιο, Άνώτερες Σχολές και ξένες γλώσσες; Ά, όχι! Δεν πρέπει να τ' αφήσουμε έτσι το ζήτημα! Δεν πρέπει να χαθή η Καλλιόπη. Κάτι πρέπει να κάνουμε για το κορίτσι. Είναι κρίμα να μαραθθ αυτό το κρίνο, όπως μαραίνονται αυτά τα λουλούδια στις γλάστρες!

Και με το δάχτυλό της έδειξε έναν βασιλικό, που έγερνε μαρμαμένος στο ξερό χώμα της γλάστρας. «Κάτι πρέπει να κάνω! Και θα κάνω!», συνέχισε.

Όταν ξανάρθε η Καλλιόπη για να φέρη νερό, η κυρία Άθηνά δε δίστασε. Είχε πάρει την απόφασή της. Την έπιασε τρυφερά από το χέρι και την κάθησε δίπλα της. «Έλα δώ, κάτσε κοντά μου, μη φοβάσαι, Καλλιόπη μου. Τά ξέρω όλα και σε καταλαβαίνω! Δεν πρόκειται να σε κουράσω λέγοντάς σου όσα σου έχουν πη όλοι έδω στο νησί. Το ξέρω, πως από το ένα αυτό θα τ' βάλης και από το άλλο θα τ' βγάλεις!» Η Καλλιόπη, άκουε την κυρία Άθηνά, δίχως και πάλι να μιλή. Θαρρείς πως το είχε βάλει πείσμα να σωπαίνη και να κοιτάξη χάμω, σά να μην ήθελε να όμολογήση πως αυτό που έκανε δεν ήταν καθόλου καλό. Μα η κυρία Άθηνά συνέχισε:

— Άκου, κοριτσάκι μου. Σου προτείνω κάτι. Έρχεσαι μαζί μου, στην Άθήνα; Αποφάσισα — αν θέλεις βέβαια — να σε πάρω μαζί μου. Δεν θα σε πάω σχολείο, αφού δεν τ' θέλεις. Μα θα σε μάθω εγώ γράμματα — κ' έπειτα, άμα ανακαλύψης τί όμορφο πράγμα είναι τα γράμματα, ή γνώσι, τα ώραία βιβλία, μόνη σου θα γυρέψης να συνεχίσης στο σχολείο τις σπουδές σου! Έμεις δεν έχουμε παιδιά. Θα σε έχουμε σά δικό μας παιδί! Άς ρωτήση ο πατέρας σου να μάθη ποιοί είμαστε στην Άθήνα — αν δεν μās έχη έμπιστοσύνη — και βέβαια δικό θαχνη, αφού τώρα μās γνωρίσε...

Το πρόσωπο της Καλλιόπης για πρώτη φορά άστραψε από χαρά. Ένα χαμόγελο τ' φωτίσε όλόκληρο. Σήκωσε τα μάτια της και στύλωσε την γαλάζια ματιά της στα μαύρα μάτια της κυρίας Άθηνας, που λάμπαν κι αυτά από κρυφή χαρά. Πιο βέρα, οι γονείς της Καλλιόπης, που τόσα είχαν ύποφέρει εξ αιτίας της, παρακολουθούσαν με αγωνία τη γρήγορη σκηνή. Τι έπρεπε να κάνουν; Να παραδεχτούν αυτή τη λύση; Μα πόσο θα τους στοίχιζε η άπουσία της μοναχοκόρης τους! Την άγαπούσαν τόσο, κι άς τους είχε κάνει δυστυχισμένους με το άνόητο πείσμα της. Τώρα, κοιτάζονταν στα μάτια με αγωνία. Δεν ήξεραν τί να αποφασίσουν. Ένα δάκρυ κύλησε στα μάγουλα της μάνας. Ωστόσο, προχώρησε θαρρετά και είπε:

— Παιδί μου, σου δίνεται μιά τελευταία εύκαιρία, να σωθής! Θα πās στή μεγάλη πολιτεία κ' εκεί πιά θα καταλάβης πως είναι άδύνατο να μην θελήσης να μάθης γράμματα! Κοντά στην χρυσή να μάθης γράμματα! Κοντά στην χρυσή κυρία, θα γίνης άλλος άνθρωπος! Θα γνωρίσης άλλα παιδιά, θα κάνης άλλες φίλες! Και η κυρία που είναι και γιατρός, και που με τον άντρα της θα φροντίζουν και για την υγεία σου, θα κάνουν για σένα ό,τι πρέπει! Και θάρχόμαστε κάθε τόσο να σε βλέπουμε! Θάρχεσαι κ' έσύ στο νησί! Και κάθε φορά που θάρχεσαι, θα ξέρης όλο και περισσότερα γράμματα...

Πόσο άλλαξε, χάρι στην κυρία Άθηνά, η ατμόσφαιρα! Τώρα όλοι ήταν χαρούμενοι. Και περισσότερο άπ' όλους, έδειχνε να χαίρεται η Καλλιόπη. Βέβαια, δεν θα έφευγε εκείνη τη στιγμή. Έπρεπε να κανονιστούν πρην μερικά ζητήματα. Σε λίγες μέρες η κυρία Άθηνά με τον άντρα της θα ξαναγύριζαν

(Συνέχεια στην σελίδα 26)

ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΟΝΟ ΒΡΑΔΥ

Ηταν μιά κρύα μέρα του Νοεμβρίου, όταν τα παιδιά έφεραν το γατάκι στο σπίτι. Το βρήκαν να ζεσταίνεται στο χαλάκι της έξωπορτας. Το σήκωσαν, το χάιδεψαν, κι όταν άνοιξαν την πόρτα, τους είδα να χαμογελούν κρατώντας το στην άγκαλιά τους.

— Κοίταξε! μου είπαν όλο γλύκα και μέλι, έχουμε έναν έπισκέπτη!

— Ποῦ είναι; ρώτησα αδιάφορα κάνοντας πως δεν καταλαβαίνω.

— Νά τος!

— Νά τον αφήσετε έξω! είπα άμέσως έπιτακτικά και αυστηρά. Δυστυχώς τέτοιους έπισκέπτες δεν τους κάνουν δεκτούς στα διαμερίσματα των πολυκατοικιών!

Σήμερα που τα θυμάμαι όλ' αυτά μου φαίνεται πως εκείνο το απόγευμα φέρθηκα πολύ σκληρά.

Τά παιδιά επέμεναν:

— Μα έξω κάνει κρύο!

— Και θα φροντίσω εγώ για το καλοριφέρ των γατιών που κυκλοφορούν στους δρόμους;

Ο μικρός έβαλε τα μεγάλα μέσα.

— Δε μπορείς ν' αφήσης έξω μιά θεά! μου είπε.

— Θεά; Μη μου τ' λές!

— Καλέ μαμά, δεν τ' ξέρεις ότι στήν αρχαία Αίγυπτο τις γάτες τις είχαν θεές, τις σέβονταν και τις έκτιμούσαν;

— Και τους έκαναν κι αγάλματα; συμπλήρωσε ο μεγάλος.

— Στην αρχαία Αίγυπτο μπορεί, όμως στή σύγχρονη Έλλάδα όχι! Μπήτε τώρα μέσα να μην γίνετε αγάλματα από το κρύο!

— Νά! βλέπεις που το λές κ' έσύ; Έπειδή κάνει κρύο να τ' κρατήσουμε μόνο για ένα βράδυ; Σε παρακαλούμε!

Τά μάτια τους έσταζαν ίκεσία και δεν μπόρεσα ν' άντέξω. Από την άνοιχτή πόρτα σφύριζε ο βοριάς, σάν για να βεβαιώση του λόγου τ' άσφαλές.

Υπέκυπα.

— Άν είναι μόνο για ένα βράδυ, έχει καλώς! Περάστε! Όμως για ένα βράδυ! Ναί;

— Ναί.

Τί ήταν να τ' πω; Το ένα βράδυ έγινε δυο χρόνια. Το γατάκι είναι τώρα μιά μαμά-γάτα που σέρνει από πίσω της άλλα τρία γατιά. Όμως εκείνο... το βράδυ ήταν μοιραίο!

Το γατάκι έκανε τέτοια παιχνίδια και φέρθηκε με τόσο άξιοπρέπεια, ώστε όταν ξημέρωσε η άλλη μέρα και η διορία της φιλοξενίας έληξε, εγώ ή ίδια δεν μπόρεσα να πω την μεγάλη λέξη. Τά παιδιά έκαναν φυσικά τον «ψόφιο κοριό», κ' έτσι το γατί έκαταστάθηκε κάτω από το τραπέζακι του χώλ — πάνω στην άσπρη ζεστή φλοκάτη — σίγουρο πως είχε άποκτήσει στέγη και μάλιστα σ' ένα πολύ καθώς πρέπει σπίτι.

Ήταν ένα πανέξυπνο γατάκι. Σκέφτηκε: «Βάλε τ' δυνατά σου! Άπόψε κρίνεται η τύχη σου! Έάν καταφέρης να τους κάνης να σ' αγαπήσουν, εξασφαλίζεις από δώ κ' έμπρός τρία πολύτιμα πράγματα: την τροφή, τη ζεστασιά και τ' αχάδια! Αυτά τ' αχάδια πάρα πολλοί άνθρωποι θα ήθελαν να τ' έχουν!»

Στάθηκε λοιπόν μπροστά στην τηλεόρασι και παρακολούθησε ένα όλόκληρο μάτς ποδοσφαίρου με μεγάλη υπερένταση. Στις επικίνδυνες φάσεις πήγαινε πολύ κοντά για να διαπιστώση τί ακριβώς συνέβη και γύριζε το κεφάλι του πίσω σ' έμάς σάν να μās έλεγε:

— Μα έδω έγινε φάουλ κι ο διαιτητής δεν τ' σφύριξε!

Στή συνέχεια μās έδειξε τ' δικά του προσόντα. Άρπαξε ένα μπαλάκι του πίκκ-πòγκ κ' έκανε τέτοιες πάσες και τέτοιο κυνηγητό, που νομίζω ότι αν ήταν σέντερ φòρ στήν εθνική μας ομάδα άσφαλώς θα κερδίζαμε το παγκόσμιο κύπελλο!

Τά παιδιά ξεφώνιζαν κάθε τόσο σάν να βρίσκονταν στή γαλαρία. Ήθελαν, βλέπετε, να μου κάνουν πλύσι έγκεφάλου. Και τελικά τ' κατάφεραν!

— Τί έξυπνο γατί!

— Πώ πώ πώ!

— Κ' ύστερα λένε, ότι τ' ζώα δεν έχουν μυαλό! Άμ έχουν! Πώς δεν έχουν!

Όταν του έβαλα γάλα σ' ένα παλιό πιατάκι, τ' ήπιε με μεγάλη βουλιμία, έγλειψε τ' μουστάκια του, άμέσως μετά μ' έκοίταξε στα μάτια σάν να μου έλεγε «εύχαριστώ» κ' ήρθε και τρίφτηκε στα πόδια μου σ' ένδειξι εύγνωμοσύνης! Έδω που τ'ά λέμε, τά παιδιά δεν τ' κάνουν τακτικά αυτό. Πόσα είναι τά παιδιά που λένε εύχαριστώ μόλις χορτάσουν;

Για μιά μικρή μύγα τ' γατί έδειξε καταπληκτικό ταλέντο χορευτού. Έκανε άλματα από τον καναπέ στο μικρό τραπέζακι, από το μικρό τραπέζακι στήν καρέκλα, κι από την καρέκλα στήν πολυθρόνα, με τέτοια εύκινησία και όμορφιά που άσφαλώς θα την ζήλευσε και ο Νουρέγιεφ.

Βέβαια, εκείνο τ' βράδυ, κόντεψα να γίνω καρδιακή, γιατί νόμιζα πως πάει, θά μου τ' σπάση όλα τ' πράγματα που βρίσκονταν εκεί μέσα. Μα τ' γατάκι δεν έκανε τέτοια λάθη. Μās έκανε έπίδειξι, αλλά χωρίς ζημιές. Και μās κέρδισε. Κάθησε στήν άγκαλιά μας, γουργούρισε εύτυχισμένο σάν να είχε μέσα του ένα μοτεράκι και τ' βάλε μπρός, κ' ύστερα άποκοιμήθηκε ήσυχα ήσυχα βλέποντας άσφαλώς γατίσια όνειρα.

Το χάζευα που κοιμόταν. Το καημένο! Ήταν τόσο συμπαθητικό με τις ραζ πατούσες του! Άλλά γιατί άρχισα από τις πατούσες; Θα έπρεπε ν' άρχίσω από τ' μάτια του, που ήταν μεγάλα και πρασινοκίτρινα κι άλλαζαν χρώματα στή στιγμή. Ήταν γκριζο με παχύ τρίχωμα, άσπρη λαιμουδιά, άσπρα γάντια, άσπρα μπότινια και άσπρη κοιλιά.

Έπειδή έκανε πολλές λολαμάρες κ' ήταν φοβερά παιχνιδιάρικο, τ' βαφτίσαμε Λολίτα. Βέβαια δεν κάναμε πάρτυ! Τ' βαφτίσαμε σ' ένα στενό οικογενειακό κύκλο!

Είχε περάσει μιά βδομάδα! Το γατί κοιμόταν

(Συνέχεια στην σελίδα 11)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΗ

7

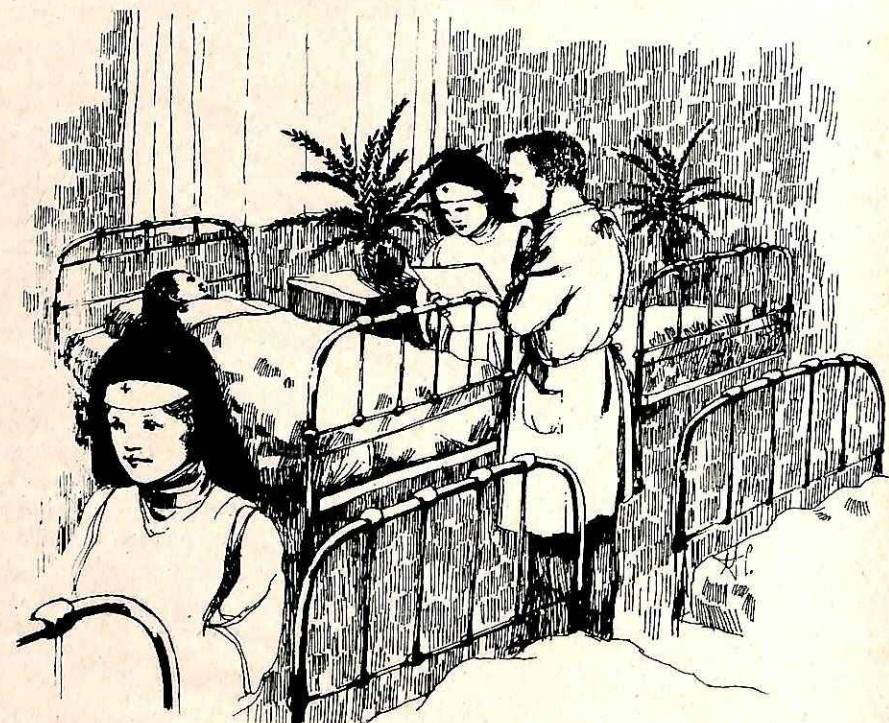
Αί πολεμικαί περιπέτειαι τῆς Ἑλλάδος ἐτερματίσθησαν μέ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὸν Αὐγούστου τοῦ 1922. Κατὰ τὴν περίοδον ἡ ὁποία ἠκολούθησεν, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἐκτὸς τῆς περιθάλψεως 1/2 ἑκατομμυρίων προσφύγων ποὺ συνέρρευσαν εἰς τὴν χώραν, ἐπεδόθη εἰς παράλληλον ἀσκήσιν κοινωνικῆς προνοίας ὑπὸ διαφόρους μορφάς. Ἡ ἐλονοσία καὶ ἡ φυματίωσις ἦσαν αἱ δύο ἀσθένειαι, αἱ ὁποῖαι ἐμάστιζον τοὺς ἐλληνικοὺς πληθυσμούς.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ 1919, ὁ Ε.Ε.Σ. εἶχεν ἀρχίσει τὸν ἀγῶνα πρὸς καταπολέμησιν τῆς παιδικῆς φυματίωσως τῶν ὁστών, διὰ τῆς ἐνεργοῦ ἀναμίξεως εἰς τὴν λειτουργίαν ἐιδικοῦ θεραπευτηρίου ἰδρυθέντος ἐν Βουλᾷ ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς Φυματίωσως. Πρόκειται περὶ τοῦ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος εὐφήμως γνωστοῦ σήμερον Ἀσκληπείου Ε.Ε.Σ. ἐν Βουλᾷ, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀφιερῶθῃ εἰδικὸν κεφάλαιον τῆς παρούσης ἐξιστορήσεως.

Ταυτοχρόνως ὁ Ε.Ε.Σ. ἐνίσχυε τὸ ἔργον τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς Ἑλονοσίας, παρεχώρησεν εἰς τὸν Πανελλήνιον Σύνδεσμον κατὰ τῆς Φυματίωσως οἰκόπεδον πρὸς ἐγκατάστασιν ἀντιφυματικοῦ ἰατρείου, ἵδρυσε δὲ δίκὸν τοῦ Ἀντιφυματικὸν Κέντρον εἰς τὰς Ἀθήνας, μὲ παραρτήματα εἰς πολλὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις.

Τὴν παιδικὴν φυματίωσιν τῶν ὁστών τὴν θεραπεύει ὁ Ε.Ε.Σ. ἀπὸ τὰ 1919 μὲ τὴν ἰδρυαί τοῦ Ἀσκληπείου ἐν τῇ παραθαλάσσια περιοχῇ τῆς Βουλᾶς μὲ τὸ ξηρὸν τοῦ κλίμα.

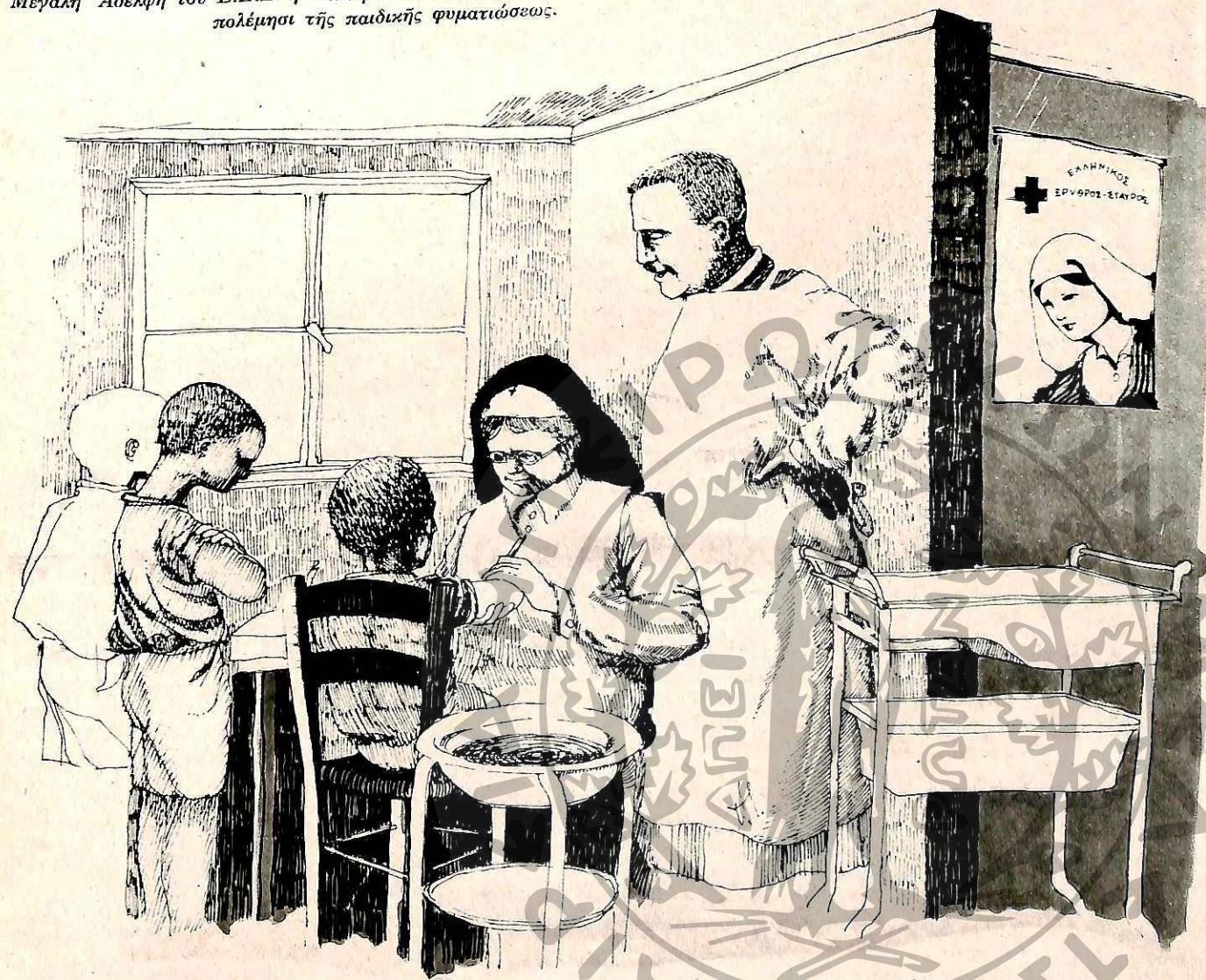

Ἀνέχεια καὶ ἀσθενεῖς συνόδευαν τοὺς πρόσφυγες ποὺ ἔφταναν στὰ 1922 ἐν τῇ Ἑλλάδι, ξεριζωμένοι ἀπὸ τὴ Μικρασιατικὴ Πατρίδα τους.

Μεγάλῃ Ἀδελφῇ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἡ Ἑλένη Βασιλοπούλου ἐπρωτοστάτησε ἐν τῇ καταπολέμῳ τῆς παιδικῆς φυματίωσως.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1925 ὁ Ε.Ε.Σ. ἤρχισε συστηματικὸν ἐμβολιασμὸν τῶν νεογνῶν διὰ τοῦ προληπτικοῦ τῆς φυματίωσως ἐμβολίου Κάλμετ. Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1928 ἰδρύθη εἰς τὰς Ἀθήνας δεύτερον Ἀντιφυματικὸν Κέντρον, τοῦ ὁποῖου ἡ Διεύθυνσις ἀνετέθη εἰς Ἐπιθεωρητὴν Ἐθελοντὴν Ἀδελφὴν, τὴν ἀείμνηστον Ἑλένην Βασιλοπούλου, εἰδικῶς ἐκπαιδευθεῖσαν εἰς τὸ Παρισὶν Ἰνστιτοῦτον Παστέρ, τὸ ἐπόμενον δὲ ἔτος καὶ τρίτον εἰς τὰς Ἀθήνας ὡς καὶ παρρητήματα εἰς Θεσσαλονίκην καὶ Βόλον. Εἰς πολλὰς χιλιάδας ἀνῆλθεν ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδιῶν ποὺ ἐνεβολιάσθησαν εἰς τὰ Κέντρα αὐτὰ κατὰ τῆς φυματίωσως, παραλλήλως δὲ καὶ κατὰ τῆς διφθερίτιδος καὶ τῆς εὐλογίας. Ἡ ἀξία τῆς τοιαύτης πρωτοβουλίας τοῦ Ε.Ε.Σ. χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐκ φυματίωσως θνησιμότης τῶν ἐμβολιασθέντων παιδιῶν ἦτο 0%, ἐνῶ τῶν μὴ ἐμβολιασθέντων ἀνῆρχετο εἰς 10,4%.

Ἐκεῖνη πρώτη ἤρχισε νὰ ἐφαρμόζῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι τὸν ἐμβολιασμὸν τῶν μικρῶν παιδιῶν μὲ τὸ ἐμβόλιον Κάλμετ, ποὺ ἔσωσε ἀνασθνήτες παιδικὰς ζωὰς.

Τοῦ ΣΤ. ΓΡΑΝΙΤΣΑ

“Αμα θέλην νά κλέψῃ κανένα ἀρνί, παίρνει ἀπὸ κοντὰ τὸν τσομπάνη, τὸν πηγαίνει ὡς τὴ στάνη καὶ τὸν παραμονεύει ὡς ποὺ νά κοιμηθῇ. Ἄν συναντήσῃ κοπάδι ἀρνιῶν στὸ

Κανείς όμως δὲν τῆς ἠνέθη ἐπι-
μέλειαν καὶ σοφίαν εἰς τὴν ἀνα-
τροφὴν τῶν παιδιῶν της. Εἶναι ὁ
εἰσηγητὴς τῆς ὑποδειγματικῆς δι-
δασκαλίας. Πηγαίνει στὴ φωλιά
τῆς ποντίκια ζωντανά, κόττες, λα-

Οἱ χαρακτηριστοὶ δὲν λησμονοῦν εὐκολὰ τὴν καταστροφήν ποῦ κάνει στὰ κοτέτσια τους. Εἴτε χειμῶνα εἴτε καλοκαίρι τὴν πιᾶσουν, τὴν τιμωροῦν πολὺ σκληρὰ. Τὴν γδέρνουν ζωντανή. Ἀντέχει στὸ μαρτύριο αὐτὸ καὶ μάλιστα ζῇ πολλὰς ὥρας μετὰ τοῦ γδάρσιμο.

Г. ANNINOV

ΤΟ ΣΠΙΤΙΚΟ ΨΩΜΙ

Τὸ ζύμωμα δὲν ἦταν δουλειά. Ἦταν ιεροτελεστία. Ἐπρεπε ν' ἀναπαύσουν ἀπὸ βραδὺς τὸ προζύμι, κ' ὕστερα χαράγματα, καλοπλυμένες καὶ μὲ σφιχτοδεμένα τὰ κεφάλια στ' ἄσπρα μαντήλια, — «μὴν πέση, γιέ μου, καμμιὰ τρίχα» — ἄρχιζαν τὸ ζύμωμα στὸ στενόμακρο σκαφίδι, βρέχοντας πότε - πότε τὰ χέρια μὲ μαστίχα. Τὸ σκέπαζαν ὕστερα (ν' ἀνέβη),

Σήμερα τὸ σπιτικό ψωμί δὲν ὑπάρχει πιά, ὅπως
δὲν ὑπάρχουν καὶ τόσα ἄλλα, μ' αὐτὸ θυμᾶμαι πιά
συχνά. Τὸ στομάχι ἔχει φαίνεται μεγαλύτερη μνήμη
ἀπὸ τὴν καρδιά!

ΓΙΑ ΕΝΑ ΜΟΝΟ ΒΡΑΔΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 7)

Και νὰ σκεφτῇ κανεὶς πῶς τὸ γατάκι ἦρθε στὸ σπίτι μας γιὰ ἓνα μόνο βράδυ!

ΑΓΓ. ΒΑΡΕΛΛΑ

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΗΝ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Τὰ δραματικά συμβάντα τῆς Κύπρου, τὰ ὅποια ἀπὸ τῆς 20ῆς Ἰουλίου συνεκλόνισαν τὸ Πανελλήνιον, κατέδειξαν διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν πόσον πολυτίμος εἶναι ἡ συμβολὴ τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων γεγονότων:

13.000 αἰτήσεις ἀφορῶσαι εἰς 17.000 περίπου ἄτομα ἐγκατεστημένα ἢ παρεπιδημοῦντα εἰς Κύπρον ὑπεβλήθησαν ἀπὸ τῆς 20)7 μέχρι τῆς 25)10)1974 εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. καὶ διεβιβάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Διεθνή Ἐρυθρὸν Σταυρὸν πρὸς ἐνέργειαν ἀναζητήσεως.

299 Μηνύματα ἀπεστάλησαν ἀεροπορικῶς μέσῳ τοῦ Δ.Ε.Σ. εἰς Κύπρον καὶ εἰς Ἀδανα τῆς Τουρκίας. 2272 Ἀναζητήσεις Στρατιωτικῶν διεβιβάσθησαν εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς.

Ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν Διεθνή Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τηλεγραφικαὶ ἀπαντήσεις δι' 791 ἄτομα καὶ Μηνύματα δι' ἕτερα 1150.

*

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΦΟΔΙΩΝ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

Ἀπὸ 5.8.1974 μέχρι τῆς 9.10.1974 ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς Κύπρον ἐφόδια καὶ ὑλικὸν (κλινοσκεπάσματα, τρόφιμα, ἱματισμὸς ποικίλος, φάρμακα, ἐπιδεσμικὸν ὑλικόν, εἶδη κλινοστρωμνῆς, σχολικὰ εἶδη κλπ.) συνολικοῦ βάρους 426.000 κιλῶν καὶ ἀξίας 36.000.000 δρχ. περίπου.

Πλέον τῶν ἀνωτέρω ἐχορηγήθησαν εἰς πρόσφυγας ἐκ Κύπρου ἐλθόντας εἰς τὴν Ἑλλάδα ποικίλα ἐφόδια (εἶδη ἱματισμοῦ, ὑποδήσεως, τρόφιμα) συνολικῆς ἀξίας 125.000 Δρχ.

*

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

Κατόπιν θερμῆς ἐκκλήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. πλήθῃ αἱμοδοτῶν συνέρρευαν εἰς τὰ Κέντρα Αἱμοδοσίας αὐτοῦ, καὶ τὸ συλλεγὲν αἷμα ἀπεστάλη ἐπειγόντως εἰς Κύπρον διὰ τὴν

περίθαλψιν τραυματιῶν ἀδελφῶν μας.

Ἐπίσης ἀπεστάλησαν μεγάλαι ποσότητες ἐπιδέσμων κ.ἄ. φαρμακευτικοῦ ὑλικοῦ, ὡς ἀναγράφεται κατωτέρω.

*

ΕΠΙΣΚΕΥΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Τὸν παρελθόντα Ἰούλιον, εἰς ἐκτέλεσιν προγράμματος ἐπισκέψεως διαφόρων ἱστορικῶν τόπων τῆς Ἑλλάδος, 40μελὲς ὁμάς Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Γυμνασίου Ζάγκρεμπ, μ' ἐπικεφαλῆς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. Κροατίας κ. Σ. Στοζιενβίτς, ἐπεσκέφη τὰ Γραφεῖα Ε.Ε.Σ. ὅπου ἐνημερώθη περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ἡ ὁμάς ἀνεχώρησε ἐξ Ἀθηνῶν ἀποκομίσασα τὰς καλυτέρας τῶν ἐντυπώσεων τόσον ἀπὸ τὴν φιλοξενίαν, ἥς ἔτυχε παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν τῆς με ὁμάδα Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς καθηγητρίας τοῦ Πειραματικοῦ Σχολείου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διδος Ἀριστέας Ἀγγελοπούλου.

*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ὁργανώνει καὶ ἐφέτος Μαθήματα Οἰκοι Νοσηλείας καὶ Πρώτων Βοηθειῶν εἰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ εἰς ὠρισμένα Κέντρα τῶν Ἐπαρχιῶν.

Τὰ μαθήματα ταῦτα εἶναι δῖωρα, γίνονται καθ' ὁμάδας 10-12 μαθητῶν δις ἢ τρις τῆς ἐβδομάδος, παραδίδονται δὲ ὅπου ὑπάρχει κατ'ἀλληλὸς αἵθουσα, εἰς τὰ Σχολεῖα τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑπὸ ἐιδικευμένων Ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος παρηκολούθησαν τὰ μαθήματα αὐτὰ πολλοὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριάι Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ἐπαρχιῶν.

Πιστεύομεν ὅτι καὶ ἐφέτος τὰ Σχολεῖα θὰ ἐπιδειξοῦν ἐνδιαφέρον διὰ τὰς πολυτιμοτάτας ταύτας γνώ-

σεις, ἐπωφελοῦμενα τῆς εὐκαιρίας τὴν ὅποιαν παρέχει ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς.

*

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετήσε διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Σεπτέμβριον 1974, 7.722 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Τραύματα, κατάγματα 3.261. β) Παθολογικὰ νοσήματα 3.412. γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα κ.λ.π.) 1.049.

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις:

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμακευτικαὶ 88. Νοσήματα κυκλοφορικοῦ συστήματος 816. Λοιμώδη νοσήματα 6. Ἐγκαύματα 111. Μέθη 94.

Ἐλήφθη αἷμα πρὸς ἐξέτασιν ἀπὸ ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ὑπόπτων μέθης 3. Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου Ιατρικῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενούντων μέλη τῶν πληρωμάτων των 39. Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους 1.213 φιάλας αἵματος.

*

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΙΔΩΝ

(ἀπ' εὐθείας)

Τὸ Δημ. Σχολ. Πετροκεφαλίου Μοιρῶν Ἡρακλείου 6 καλὰθια με πορτοκάλια καὶ λαχανικά, 10 ὠὰ καὶ 60 γλυκὰ ταψιῶ κλπ. εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον «Ἁγιοὶ Δέκας» Παναγίας Καλυδιανῆς Κρήτης.

Τὸ Γυμνάσιον Μελιγαλᾶ τρόφιμα, ἱματισμὸν κλπ. εἰς τὸ Ἰδρυμα ἀπόρων ἀνιάτων Καλαμάτας «Ἡ Στέγη τῆς Ἐκκλησίας».

Τὸ Ἰον Δημ. Σχολ. Νικαίας Πειραιῶς, ἱματισμὸν, γραφικὴν ὕλην καὶ τρόφιμα εἰς τὸν Σύνδεσμον «Οἱ φίλοι τῶν Μαθητῶν τοῦ Χωριοῦ».

Τὸ 32ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς 12 δέματα με ἱματισμὸν, γραφικὴν ὕλην καὶ παιγνίδια εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Θολαριῶν Ἀμοργοῦ.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀλεποχωρίου Λακεδαιμόνος 180 ὠὰ εἰς τὸ Γηροκομεῖον «Ἁγιοὶ Ἀνάρχυροι» Σπάρτης.

Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμπελακίου Ἀμφιλοχίας 2 δέματα με τρόφιμα εἰς ἀπό-

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ρους οἰκογενεῖας καὶ σχολικὰ εἶδη εἰς ἐνδεεῖς μαθητάς.

Τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Ἀργοστολίου γλυκίσματα καὶ σιγαρέττα εἰς τὸ Δημ. Πτωχοκομεῖον Ἀργοστολίου καὶ σχολικὰ εἶδη εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Λίστης Φιλιατῶν.

Τὸ Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Χαλκιδικῆς 1 δέμα βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Αἰανῆς Κοζάνης.

Τὸ Ἰον Δημ. Σχολ. Ἀμφίσσης τρόφιμα, φρούτα, γλυκίσματα εἰς τὸ Γεν. Νοσοκομεῖον καὶ Γηροκομεῖον Ἀμφίσσης καὶ σχολικὰ εἶδη εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Ἐπταλόφου Φωκίδος.

*

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Τὰ κάτωθι Σχολεῖα μᾶς ἀπέστειλαν ποσότητες φαρμακευτικῶν φυτῶν (χαμαίμηλον, φασκόμηλον, τέϊον τοῦ βουνοῦ κλπ.) διὰ τοὺς νοσηλευμένους εἰς Νοσηλευτικὰ Ἰδρύματα Ἀθηνῶν ἀσθενεῖς.

ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΑ: Σωσάνδρας καὶ Χρύσας Τσάκων Ἀλμωπίας, Θεοδοσίῶν καὶ Χέρσου Κιλκίς, Κρόκου καὶ Καπνοχωρίου Κοζάνης, Ν. Ρόδων, Ν. Ὀλύμπου καὶ Δουμπιῶν Χαλκιδικῆς, Ἰου καὶ 2ου Δεσκάτης καὶ Δασοχωρίου Γρεβενῶν, Ἰον Ἀλεξανδρείας Ἡμαθίας, Ἰον Ἐδέσσης, Ἁγίου Πνεύματος Σερρών, Νεοχωρίου Σιντικής, Ἀνατολικοῦ Θεσσαλονίκης, Λαδάρων Σουφλίου, Ἰον Φερρῶν Ἐβρου, 3ον Φιλιππιάδος Πρεβέζης, Κυπαρισσιῶν Λαρίσης, Τρικερῶν Μαγνησίας, Καρυᾶς καὶ Καλυβίων Ἀναλήψεως Ἐλασσόνας, Δροσιάς Θηβῶν, Σωληναρίου καὶ Στειρίου Λεβαδείας, Πλατανίτου καὶ Στρανώμης Ναυπακτίας, Βασιλείου Τριχωνίδος, Παραλίας Σεργούλας, Ἰον Ἰτέας, Φωκίδος, Προσηλίου Δωρίδος, Περιθωρίου, Κανδήλας καὶ Δουνεϊκῶν Μεσολογγίου, Μοδίου καὶ Κάτω Τιθορέας Λοκρίδος, Σκουρτοῦς Ἀργινίου, Προσηλίου, Πανηγυρίστρας Λακωνικῆς, Φοινικίου, Ἁγίου Νικολάου Βοιῶν καὶ Νεαπόλεως Βοιῶν Μολάων, Ἀσίνης Κολλιακίου Ναυπλίας, Χελιδονίου, Ἡ Τραγανοῦ, Ἰον καὶ 2ον Γαστούνης Ἡ-λείας, Αὐλῶνος καὶ Βανάδας Τριφυλίας, Ἀλαγονίας Καλαμάτας, Ψαρῶν Πατρῶν, Χαραυγῆς Ἀχαΐας, Νεοχωρίου Μαντινείας, Κοκινόρραχης Σπάρτης, Καρυᾶς Ἀργους, Ἰον Χαλκίδος, Μέ-σης καὶ Κορωνίδος Νάξου, Μπατσίου Ἄνδρου, Πλάκας Μήλου, Κώστα Πάρου, καὶ Κούταλης Λήμνου, Κώστα Πάρου, 2ον Ληξουρίου, Βλαχάτων, Σολλάρων καὶ Μαντζαβινάτων Κεφαλληνίας, Χουρ-καὶ Μαντζαβινάτων Κεφαλληνίας, Ἀγίας χουλιδίου Ζακύνθου, Χουμερίου, Ἀγίας Βαρβάρας, Αὐλῆς, Κεραμυπείου, Ρου-κανίου Τεμένους καὶ Ἰον Τυμπακίου Ἡ-ρακλείου, Γαρίπας Μονοφατισίου, Σπη-ρακλείου, Γλώσσης καὶ Ψαθογιάννου Κυθ-λίας, Γλώσσης καὶ Ψαθογιάννου Κυθ-λίας Χανίων, Ἐσωπόλεως, Ἀποκορώνου, Πλακαλῶν Κισσάμου, Ἀγ. Νικολάου Μυλοποτάμου, Σπηλίου, Φουρφουρά

καὶ Χελιανῶν Ρεθύμνης, Σκαπετίου Τροιζηνίας, Ἰον καὶ 3ον Ἡλιοπόλεως Ἀθηνῶν, 21ον Ἀθηνῶν.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ: Θηλέων Κομοτηνῆς, Μή-λου, Μεταμορφώσεως Ἀττικῆς, Οἰκονο-μικὸν Ρόδου, Β' Θηλέων Κατερίνης (τάξις Α3).

Ἐπίσης ἀπέστειλαν φαρμ. φυτὰ ἀπ' εὐθείας τὸ Δημ. Σχολ. Γαυριανῆς Μα-γνησίας εἰς τὸ Γηροκομεῖον Βόλου, τὸ Δημ. Σχολ. Πετροκεφαλίου Μοιρῶν Ἡ-ρακλείου Κρήτης εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ε.Ε.Σ. Ἀθηνῶν καὶ τὸ Δημ. Σχολ. Ἀ-νατολικοῦ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν Σχο-λὴν Τυφλῶν Βορείου Ἑλλάδος, τὸ Νο-

σοκομεῖον Λοιμωδῶν Νόσων Θεσσαλο-νίκης καὶ τὰ Γηροκομεῖα «Ἁγιοὶ Παν-τελεήμων» καὶ «Χαρίσειον» Ἄνω Τού-τελεήμων» Χαριλάου καὶ «Χαρίσειον» Ἄνω Τούμπα.

Τέρπει, διδάσκει, καλλιεργεῖ
τὸ καλλιτεχνικὸ συναίσθημα
Ο ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
Κυκλοφορεῖ
εἰς 300.000 ἀντιτύπων

Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω Ἀγγλικά

θέλω κι' ἐγὼ
νὰ γνωρίσω
τὸ Linguaphone

Σὰς ταχυδρομῶ τὸ κατωτέρω δελτίο γιὰ νὰ λάβω δωρεὰν καὶ χωρὶς ὑποχρέωσί μου δίσκο-δείγμα τοῦ LINGUAPHONE, με ἀποσπάσματα μαθημάτων στὰ Ἀγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά καὶ Ἰταλικά, καὶ κάθε πληροφορία γιὰ τὸ Σύστημα. Ἐσωκλείω καὶ δρχ. 7,50 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἐξόδα ἀποστολῆς κλπ.

ΟΝΟΜΑ
ΑΣΧΟΛΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
..... ΤΗΛ. Τ.Τ.
Ἡ γλῶσσα ποὺ μ' ἐνδιαφέρει
εἶναι ἡ
Πρὸς τὸ
Ἰνστιτοῦτον Linguaphone

ΑΘΗΝΑΙ: Πανεπιστημίου 10, Τ.Τ. 134, Τηλ. 817.811
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Τσιμισκή 68, Τηλ. 232.370

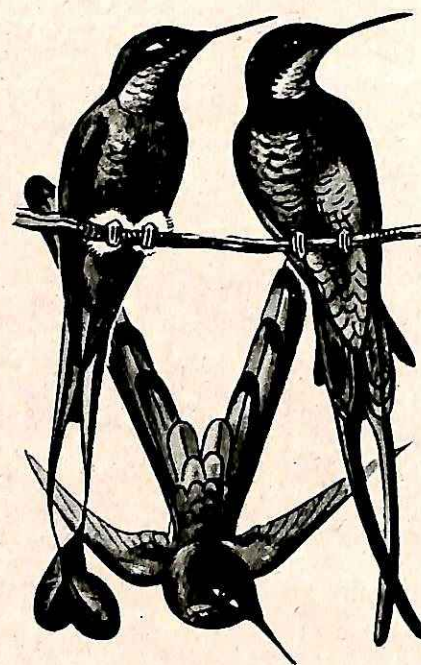
Η ΖΩΗ ΣΤΑ ΥΓΡΑ ΤΡΟΠΙΚΑ ΔΑΣΗ

Στα υγρά και θερμά δάση των χωρών της διακεκαυμένης ζώνης υπάρχει όλο το χρόνο άφθονη τροφή, κυρίως στα υψηλότερα κλαδιά και τις κορυφές των δέντρων, τα οποία δέχονται το φως του ήλιου. Αυτός είναι ο κυριώτερος λόγος, που τα περισσότερα ζώα των περιοχών αυτών, εκτός βέβαια από τα πουλιά, είναι ικανά να σκαρφαλώνουν ως τις πιο ψηλές κορυφές και τα πιο λεπτά κλαδιά των δένδρων. Όσο για το είδος της τροφής, ό,τι είναι δυνατόν να τους χρησιμεύσει, είναι δυνατόν να το έχουν άφθονο. Γιατί, όπως έχουμε είπεί και άλλοτε, μία και στίς περιοχές εκείνες ή θερμοκρασία και η υγρασία είναι όλο το χρόνο σταθερές, επάνω στο ίδιο δένδρο βρίσκονται άνθη και καρποί σε διάφορα στάδια ωριμάνσεως: μπουμπουκία, άνθη έτοιμα για γονιμοποίηση, καρποί άγουροι ακόμα, ενώ άλλοι, ώριμοι πιά, αποτελούν την τροφή ζώων και πουλιών.

Το σώμα και τα όργανα ζώων και πουλιών των περιοχών εκείνων είναι έτσι κατασκευασμένα, ώστε να τα διευκολύνουν στον τρόπο της ζωής των και στην εύρεση και σύλληψη της τροφής των. Τα καρποφόρα πουλιά, π.χ., έχουν γιγαντιαία και πολύ ισχυρά ράμφη για να μπορούν να διανοίγουν πέρασμα ανάμεσα στα πυκνά φυλλώματα, να φθάνουν ως τους ώριμους καρπούς και να μπορούν να τους πιάσουν και να τους συγκρατούν με ασφάλεια. Μία μεγάλη οικογένεια των πουλιών αυτών αποτελούν οι λεγόμενοι ραμφαστοί. Όπως φανερώνει και η επιστημονική ονομασία τους, το ράμφος των είναι τεράστιο: τρεις έως τέσσερις φορές πιο μεγάλο από το κεφάλι των (ραμφαστός = πουλί με μεγάλο ράμφος). Μή νομίζετε όμως ότι το πελώριο αυτό ράμφος εμποδίζει τα πουλιά αυτά με το βάρος του. Κάθε άλλο. Και τούτο γιατί το ράμφος αυτό είναι ελαφρότατο: "Αν και είναι πολύ δυνατό, στο έσωτερό του σχηματίζονται πολλές αερόφρες κοιλότητες, που το κάνουν σχεδόν πούπουλο ως προς το βάρος. Όσο για τα θηλαστικά, κι αυτά είναι έτσι κατασκευασμένα, ώστε να μπορούν να ζουν επάνω στα δένδρα. Άλλα έχουν την ικανότητα να κάνουν τεράστια πηδήματα από κλαδί σε κλαδί, ακόμη και από δένδρο σε δένδρο. Για να συγκρατούνται ασφαλώς σ' αυτές τις περιπτώσεις, άλλα έχουν στα πόδια τους βεντούζες, όπως περίπου έχει το χταπόδι, και συγκρατούνται επάνω στο φλοιό. Άλλα έχουν δάχτυλα μακριά και μάλιστα αντιτακτά, που βρίσκονται δηλ. αντίκρουστα, όπως σε μιάς ο μεγάλος δάχτυλος του χεριού μας και έτσι μπορούν να πιάνουν σφιχτά διάφορα κλαδιά και να συγκρατούνται σ' αυτά. Άλλα έχουν μακριά ούρα, ή οποία τυλίγεται γύρω από τα κλαδιά και μπορεί να κρατήσει στερεά ολόκληρο το βάρος του ζώου, όταν με ελεύθερα τα πόδια του προσπαθεί να φθάσει κάποιο άλλο κλαδί ή κάποιο καρπό.

Υπάρχουν ακόμη και ζώα, που έχουν την ικανότητα να πετούν. Όχι βέβαια με την έννοια του πετάγματος, που κάνουν τα πουλιά ή ακόμη και οι νυχτερίδες. Τα ζώα αυτά έχουν μεμβράνες, που συνδέουν τα μπροστινά και τα πίστινά πόδια τους, πολλές φορές και την ούρά τους. Όταν λοιπόν θέλουν να πάνε από ένα δένδρο σε άλλο, κάνουν ένα δυνατό πήδημα, απλώνουν

χουν την ικανότητα να πετούν. Όχι βέβαια με την έννοια του πετάγματος, που κάνουν τα πουλιά ή ακόμη και οι νυχτερίδες. Τα ζώα αυτά έχουν μεμβράνες, που συνδέουν τα μπροστινά και τα πίστινά πόδια τους, πολλές φορές και την ούρά τους. Όταν λοιπόν θέλουν να πάνε από ένα δένδρο σε άλλο, κάνουν ένα δυνατό πήδημα, απλώνουν

Τρία είδη κολιβρίων. Το επάνω δεξιά είναι 9 εκατοστά από την άκρη του ράμφους ως την άκρη της ούρας. Υπολογίστε πόσο μπορεί να είναι το βάρος του. Το πολύ - πολύ 5 - 6 γραμμάρια.

τη μεμβράνη που είπαμε, και έτσι, σαν να είναι εφωδιασμένα με αλεξίπτωτο, διανύουν αρκετή απόσταση και... προσδενδρώνονται με ασφάλεια σε άλλο δένδρο.

Μερικά από τα ζώα των θερμών χωρών τρέφονται αποκλειστικά με άνθη και νέκταρ. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν κυρίως τα έντομα, αλλά και πολλά είδη νυχτερίδων και πουλιών. Όλα αυτά τα ζώα, έντομα, δηλαδή, νυχτερίδες και πουλιά, έχουν την ικανότητα να χτυπούν τις φτερούγες των με τόσο ταχύτητα, ώστε συγκρατούνται στον αέρα, όπως να φάνε το άνθος που επιθυμούν ή να ρουφήξουν όλο το νέκταρ του.

Από τα πουλιά στην κατηγορία αυτή ανήκουν κυρίως τα κολιβρία, τα πιο μικρά αλλά και τα πιο ωραία πουλιά που υπάρχουν στον κόσμο. Είναι τόσο μικρά, ώστε πολλά έχουν την ονομασία πουλιά - μύγες, και έχουν τόσο ωραία τους, ώστε τα λένε φτερωτά σμαράγδια. Το μέγεθός τους από την άκρη του ράμφους ως την άκρη της ούρας είναι συ-

νήθως 6 ως 13 - το πιο μεγάλο είδος - πόντους. Όσο για το βάρος τους, αυτό κυμαίνεται μεταξύ 3,5 και 8 γραμμάρων. Θέλετε να μάθετε και για τ' αυγά τους; Τρία αυγουλάκια ζυγίζουν δεν ζυγίζουν ένα γραμμάριο. Τα κολιβρία λοιπόν έχουν την ικανότητα να χτυπούν τις φτερούγες των μέχρι πενήντα φορές το δευτερόλεπτο κ' έτσι συγκρατούνται αμετακίνητα πάνω από τα λουλούδια, ώσπου να πιούν το νέκταρ. Θα πρέπει δε να πούμε και κάτι άλλο: ότι αυτά τα πουλιά - μύγες είναι γενναϊότατα και δεν διστάζουν να επιτεθούν έναντιον έχθρου πολύ μεγαλύτερου και ισχυρότερου. Με το μακρύ ράμφος τους τεντωμένο προς τα εμπρός σαν δόρυ, ορμούν έναντιον του και προσπαθούν να τον χτυπήσουν στο μάτι, για να τον τυφλώσουν. Και σχεδόν πάντοτε ο γιγαντας Γολιάθ υποχωρεί ντροπιασμένος μπροστά στο φτερωτό Δαβίδ, το μικρό κολιβρίο.

Καθώς στις περιοχές, για τις οποίες μιλούμε, δεν υπάρχουν μεταβολές θερμοκρασίας, υγρασίας και άφθονίας τροφής, τα ζώα των περιοχών αυτών δεν έχουν ωρισμένη περίοδο που γεννούν, όπως συμβαίνει με τα ζώα της σαβάνας ή των εύκρατων ζωνών. Θα μπορούσαμε να πούμε, ότι όπως τα δένδρα ανθοφορούν και καρποφορούν όλο το χρόνο, κάτι ανάλογο συμβαίνει και με τα ζώα: Και αυτά μπορούν να γεννήσουν τα μικρά τους σε οποιαδήποτε εποχή του έτους. Ακόμη και τα αμφίβια, όπως οι βάτραχοι, γεννούν τα αυγά τους σε οποιαδήποτε εποχή. Και μάλιστα δεν έχουν ανάγκη να τα γεννήσουν μέσα σε ποταμούς, λίμνες ή έλη. Η υγρασία του εδάφους είναι πάντα τόσο μεγάλη, ώστε τα αυγά ανοίγουν όπουδήποτε και αν γεννηθούν.

Ίσως τώρα γεννιέται το ερώτημα: κάτω στο έδαφος των τροπικών δασών δεν ζουν ζώα; Βεβαίως και ζουν πολλά και διάφορα θηλαστικά. Όλα όμως είναι μάλλον μικρόσωμα, χωρίς μακριές ουρές, χωρίς μακρύ τρίχωμα - δεν τους χρειάζεται άλλωστε - και συνήθως χωρίς κέρατα, τα οποία θα τα εμπόδιζαν στην κίνηση ή τη φυγή τους σε ώρα κινδύνου. Άλλωστε τα θηλαστικά αυτά ζουν στα άραιοτερα σημεία των δασών ή και στις παρυφές των. Για την κίνηση τους μέσα στο δάσος συνήθως έχουν διανοίξει στοές ή σήραγγες ανάμεσα στα κλαδιά.

Από τα ζώα των τροπικών δασών, όσα είναι κυρίως δεινόσαυροι έχουν ανεπτυγμένη σε μεγάλο βαθμό την όραση. Τούτο τους είναι αναγκαίο για να μπορούν να διακρίνουν εύκολα τους καρπούς ανάμεσα στα πυκνά φυλλώματα, τους πιθανούς έχθρους μέσα στα πυκνά κλαδιά και κυρίως για να μπορούν να εκτιμούν με μεγάλη ακρίβεια τις αποστάσεις από κλαδί σε κλαδί και από δένδρο σε δένδρο κατά την έκτασή μεγάλων πηδημάτων. Αντίθετα, τα ζώα που ζουν κάτω στο έδαφος έχουν ανεπτυγμένη σε μεγάλο βαθμό την ακοή. Η όραση, μέσα στο μισοσκοτάδιο του δάσους, δεν έχει να τους προσφέρει μεγάλες υπηρεσίες. Ενώ ή ακοή πρέπει να μπορεί σε κάθε στιγμή να δίνει πληροφορίες ότι κάπου εκεί κοντά δεν κινείται κανένας επικίνδυνος έχθρος.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΣΤΕΡΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Πήραν στρατι - στρατι το μονοπάτι
βασιλοπούλες και καλοκυράδες,
από τις ξένες χώρες βασιλιάδες
και βαβαλλάρηδες άπάνω στ' άτι.

Και γύρω στ'ης γιαγιάς μου το κρεβάτι,
ανάμεσ' από δυό χλωμές λαμπάδες,
περνούσανε και σαν τραγουδιστάδες
της τραγουδοῦσαν - ποιός το ξέρει; - κάτι...

Κανείς για της γιαγιάς μου την αγάπη
δεν σκότωσε το Δράκο ή τον Άράπη
και να της φέρη θάνατο νερό.

Η μάνα μου είχε γονατίσει κάτον
μ' άπάνον - μιά φορά κ' έναν καιρό -
ο Άρχάγγελος χτυπούσε τα φτερά του.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΚΡΑΤΩ ΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΜΟΥ...

Άς είναι μόνον ο ουρανός
άπάνω, κάτω ή γη μου
κι ο ήλιος την αγγή δεξιά,
ζεβρά το βράδυ πάμι
που κάποια ολόγυρα δεσμά
χαλκεύουν τη ζωή μου,
κι άς μες ποτέ καμμιά σκλαβιά
τη δεσμοπλέξη κι άλλη.

Άεγγοισιά του ελεύτερου,
του σκλάβου άβάσταχτη έννοια,
αλόγιστή μου δύναμι
κι άνέσπερη χαρά μου,
σε ζω ή με ζής;... Του Χάροντα
θα είπω μιά δίκαιη παίνια:
- Τι κι αν μου παίρνεις τη ζωή;
Κρατώ τη λευτεριά μου!

Γ. ΑΘΑΝΑΣ
Ακαδημαϊκός

ΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΑΤΑΞΙΑ

Όποιος με νοῦ και τάξι
δοχίζει κ' επιμέλεια,
θα κάμη κάθε πράξι,
κάθ' έργο στην έντέλεια.
Όποιος στο βρόντο πιάνει
και προχωρεί μ' άμέλεια,
μισή δουλειά θα κάμη
χωρίς καμμιάν ωφέλεια.

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

Φύσ' άγεράκι δροσερό
μες στών δειντρών τα φύλλα.
Πάρ' απ' τα ρόδα τον άνθό,
απ' τη μηλιά τα μήλα
και φέρτα στο παιδάκι μου.
Είναι καλό, και κάνει
ήσυχά νάνι - νάνι.

(Απόσπασμα)

ΑΡΙΣΤ. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

ΤΡΑ - ΛΑ - ΛΑ

- Μιά μικρή πεταλούδα
χορεύει τρελλά,
τρα - λα - λά, τρα - λα - λά.

Πότε τρέχει εδώ κάτω
και πότε ψηλά,
τρα - λα - λά, τρα - λα - λά.

Το παιδάκι τη βλέπει
και την κυνηγά,
τρα - λα - λά, τρα - λα - λά.

- Τώρα δά θα σε πιάσω,
της λείπει, τί χαρά!
τρα - λα - λά, τρα - λα - λά.

- Δεν μπορείς να με πιάσης,
γιατί έχω φτερά,
τρα - λα - λά, τρα - λα - λά.

Η μικρή πεταλούδα
χορεύει τρελλά,
τρα - λα - λά, τρα - λα - λά.

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
Ακαδημαϊκός

ΤΟ ΒΟΔΙ ΤΟΥ ΑΪ ΦΙΛΙΠΠΑ

Τὰ χαμηλά σύννεφα έστελναν ψιλή - ψιλή βροχούλα νά ποτίζη τή γή, καί στά χωράφια τ' αλέτρια έσκίζαν τò νοτισμένο χώμα γιά νά κρύψουν εκεί τò σπόρο πού θά δώση τò αύριανò ψωμί. Τò κρύο έτσουζε. Τά παιδιά δέν έπαιζαν στίς αύλές καί στούς δρόμους. Καιρός γιά τζάκι καί γιά κάστανα. Ξάφνου ή αύλόπορτα έτριξε άνοιγοντας. Βαριά συρτά βήματα στίς πλάκες τής αύλής μαρτύρησαν πώς κάποιος γέροντας έρχότανε. Τά παιδιά έτρεξαν στο παράθυρο.

—Ο παπούς! ό παπούς! φωνάξανε χαρούμενα.

Κι άνοιγοντας τήν πόρτα, ξεχύθηκαν σαν τά πουλιά καί τριγύρισαν τόν άσπρομάλλη γέρο. Η κόρη του, ή κυρά Βασίλω, πρόβαλε στο κατώφλι νά τόν δεχτή.

—Ηρθα νά σās δώ καί νά σās φέρω τά τελευταία ρόδια από τή ροδιά μας, είπε ό νεοφερμένος προχωρώντας στο σπίτι. "Ε! Αποκριά, βλέπεις σήμερα!

—Βέβαια, συμπλήρωσε ή κόρη του. Από αύριο άρχίζει τò Σαραντάμερο.

—Δέν είναι, παπού, άποκριά όπως λές, πετάχτηκε ή Νίκη. Δέν είδαμε ούτε ένα μασκαρά.

—Ναί, δέν είναι τώρα οί 'Αποκριές, συμφώνησε κι ό μεγαλύτερος άδερφός της, ό Σταμάτης, ό πολύξερος.

—Είμαι, είπε με πεποίθησι ό γέρος. Πώς δέν είναι; Τήν 'Αποκριά δέν τήν κάνουν οί μασκαράδες καί τά γλέντια. 'Αποκριά λέγεται ή τελευταία μέρα πού οί Χριστιανοί άρτίζονται κρέας, πριν από τις μεγάλες νηστείες. Κι όπως είπε ή μάνα σας, άφού από αύριο άρχίζει ή νηστεία τών Χριστουγέννων, σήμερα, 14 Νοεμβρίου, είναι άποκριά.

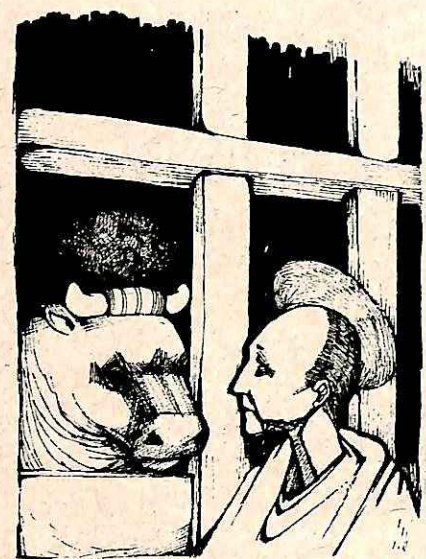
—Σ' έμας ή Κυρία είπε πώς σήμερα είναι τού 'Αγίου Φιλίππου, είπε ή Νίκη.

—"Ε, καί τί ήταν ό "Αϊ Φίλιππος; έκανε ό παπούς.

'Εδω πετάχτηκε πάλι ό Σταμά-

της, πού έπειδή ήταν καλός μαθητής, τού άρεσε νά δείχνη όσα ήξερε.

—Μαθητής τού Χριστού πούχε γνωριμίες μ' "Ελληνες. Έκείνος μάλιστα Τού παρουσίασε μιá μέρα μερικούς καί τότε ό Χριστός είπε :

«Νύν έδοξάσθη ό Υιός τού 'Ανθρώπου».

Ό παπούς τόν άκουγε κι έξυνε τò σαγόνι του.

—Τί θα πñ αυτό; ρώτησε. Κάπου άκουστά τ'όχω.

—Νά, ό Χριστός ήθελε νά πñ πώς τώρα, όταν τόν έγνώρισαν οί "Ελληνες, τώρα θα δοξαζότανε.

—Σωστά, έκανε ό παπούς. Μά ό Φίλιππος τί δουλειά είχε σ' αυτό;

—Ό Φίλιππος τού τούς σύστησε, εξήγησε ό Σταμάτης.

—"Α! ναί... τò ξέχασα... ξανάπε ό γέρος.

Κοντοστάθηκε καί πρόσθεσε.

—'Εγώ ήξερα μιάν άλλην ιστορία γιά τόν "Αϊ Φίλιππα.

—Νά μās τήν πñς. Νά μās τήν πñς! φώναξαν όλα τά παιδιά με μιá φωνή.

Τόν άρπαξαν από τά δυò χέρια καί τόν έσυραν κοντά στο άναμμένο τζάκι. Έκείνος βολεύτηκε σέ μιá χαμηλή καρέκλα κι άπλωσε τά χέρια πρòς τή φωτιά.

—'Εγώ... άλλα είχα άκουστά από τόν πατέρα τής μάνας μου γιά τόν "Αϊ Φίλιππα, ξανάπε σαν νά μονολογούσε.

—Τί, παπού; Τί;... Πές μας κ' έμας, λοιπόν.

Μαζεύτηκαν όλοτρίγυρά του κι ό Φώτης, ό πιò μικρός, σκαρφάλωσε στά γόνατά του.

—Πές μας λοιπόν, παπού.

—Ό "Αϊ Φίλιππος ήτανε, πού λέτε, ζευγάς.

—Ζευγάς; τόν έκοψε ό Σταμάτης. Σάν κ' έμας;

—Ναί. Σάν κι έμας.

Τέτοιαν έποχή, όταν με τις βροχές τά χωράφια κάνουν ρόγο καί τò χώμα άπαλαίνει, ώργωνε όλημερίς γιά νά σπείρη καί νάχρη τò ψωμάκι τής χρονιάς.

—Όπως ό πατέρας; ρώτησε δύσπιστα ή Νίκη.

—Ναί, όπως ό πατέρας σου κι όλοι έμείς οί ξωμάχοι, πού σπέρνουμε στο ξεροβόρι καί θερίζουμε μέσα στο λιοπύρι, γιά νά φάη ό κόσμος ψωμί, νά χορτάση. Ήταν φτωχός, πολύ φτωχός, όπως δά κι όλοι οί άλλοι μέσα στο χωριουδάκι του. Είχε ένα βόδι μονάχα. Ένα όλο κι όλο. Αυτό έζεβε στο αλέτρι του γιά τò όργωμα καί μ' αυτό πάλι άλώνιζε.

—Τρακτέρ δέν είχε; τόν έκοψε ή Νίκη.

—Όσοχι!... Τρακτέρια δέν υπάρχανε τότες. Με τά ζώα έκανε ό κόσμος όλες τις δουλειές του. Κι ό φτωχός ό Φίλιππος είχε ένα καί μοναδικό ζώο γιά τò κάθε τί : τò βόδι του. Ήτανε τέτοιος καιρός, άρχές τού Νοέμβρη. Τά πρωτοβρόγια είχαν άρχίσει καί τò χώμα είχε μαλακώσει. Καιρός γιά όργωμα. Κι οί ζευγάδες είχανε κινήσει από τά χαράματα γιά δουλειά. Μαζί με τούς άλλους κι «ό φτωχός ό Φίλιππος όλη μέρα δούλευε». Γι' αϊτό ως τά σήμερα στήν ήμέρα τής χάρης του ό κόσμος δέν κρατά άργία. Δουλεύει όλημερίς, όπως δουλεύει κι ό "Αϊ Φίλιππος όταν ζούσε στή γή. "Ετσι λοιπόν έφτασε κ' ή άποκριά, ώσαν σήμερα. Ή τελευταία μέρα δηλαδή πριν άρχιση τò Σαραντάμερο. Από τήν άλλη κιόστος όμα του κρέας πριν από τά Χριστούγεννα.

Ό παπούς κοντοστάθηκε κ' έ-

ΤΟ ΒΟΔΙ ΤΟΥ ΑΪ ΦΙΛΙΠΠΑ

σκυψε πάλι νά ζεστάνη τά ξυλιασμένα χέρια του στή θράκα.

—Λοιπόν, παπού; έκανε ό Φώτης σπρώχνοντάς τον. Λέγε λοιπόν...

—Σάν τέλειωσε τò όργωμα, φορτώθηκε ό Φίλιππος τ' αλέτρι καί τράβηξε στο σύθαμπο κατá τò σπιτικό του. Ήταν ή ώρα πού όλοι γυρνούν από τò μεροδούλι κι έτοιμάζονται γιά τò δείπνο. Μά καθώς ό Φίλιππος περνούσε από τά στενά δρομάκια τού χωριού, είδε πώς άλλοι έβραζαν χόρτα, άλλοι λίγο τραχανά κ' οί λιγώτερο φτωχοί από δυò φουχιές φασόλια. "Η καρδιά του πόνεσε. Πόση φτώχεια! Πόση στέρηση! Πόση πείνα! Τί μπορούσε τάχα νά κάνη γιά όλους αυτούς τούς στερημένους; Ξαφνικά πήρε τήν άπόφασί του : τουλάχιστον άς καλότρωγαν μιá φορά πριν από τή νηστεία! Πήγε γραμμή στο άχούρι του, έσφαξε τò βόδι του — τò μοναδικό του βόδι — τò κομματιάσε, έβαλε σ' ένα ζεμπίλι τά κομμάτια του κι άρχισε από πόρτα σέ πόρτα νά τά μοιράζη σ' όλη τή φτωχολογία, γιά ν' άποκρέψη. "Ολοι ξαφνιαζόνταν καί χαίρονταν, γιατί όλοι ζούσανε μέσα στή μιζέρια καί λαχταρούσαν γιά τò καλό φαί. Σε λίγο κανείς δέν έμεινε χωρίς κρέας... Μόνον ό Φίλιππος έμεινε χωρίς βόδι γιά νά ζευγαρίση.

Σηκώθηκε τήν άλλη μέρα άργότερα από τò συνηθισμένο. Χωρίς βόδι, τί δουλειά θάκανε στο χωράφι;

Μά δέν μετάνιωνε. Είχε δñ τóση χαρά στα πρόσωπα τών πεινασμένων, ώστε αυτή τού έφτανε γιά νά παρηγορηθñ.

—'Ας πάω νά καθαρίσω τ' άχούρι από τά αίματα, συλλογίστηκε.

Σηκώθηκε, τράβηξε ως εκεί κ' έσπρωξε τήν πόρτα. Ένα μουκάμισμα τόν ύποδέχτηκε όπως, κάθε πρωί. Νόμισε πώς τ' αϊτιά του τόν γελοούσαν καί διαπλάτωσε πέρα γιά πέρα τήν πόρτα. Μά τώρα δέν πίστευε ούτε στα μάτια του, καί, θαμπαμένος, έκανε τò σταυρό του : "Ορθò μπροστά στο παχνι άναχάραζε τò βόδι του, τò βόδι πούχε σφάζει γιά νά χορτάση τήν φτωχολογία, καί πού τώρα από θεϊκή χάρι ξαναβρισκόταν εκεί καί τόν

έκοίταζε με τά μεγάλα ήμερα μάτια του!

—'Ετσι μού τά διηγόταν όταν

Για νά είσαι
"τò καμάρι
τής τάξεως"
στις ξένες
γλώσσες!..

...καί, με όλη σου τήν άνεση, νά παίρνης όχι απλώς άριστα αλλά καί άριστα με τόνο, πού θα σου άνεβάξη καί τή γενική βαθμολογία σου, άρκεϊ λίγης ώρας ευχάριστη άπασχόλησι με τò LINGUAPHONE, στο σπίτι σου, όποτε ευκαιρείς, γιά λίγους μήνες μόνχα! Καί θα δñς ότι άμέσως από τις πρώτες μέρες, θα προφέρης τόσο ώραία τήν ξένη γλώσσα πού μαθαίνεις, θα λές τò κάθε τι με τόση άνεση καί σωστά, σαν νά μιλούσες τή μητρική σου γλώσσα, ώστε νά ξαφνιαστή ό καθηγητής σου καί μαζί του νά σε θαυμάζη καί όλη ή τάξη!..

Ζήτησε, λοιπόν, νά σου στείλωμε ΔΩΡΕΑΝ τόν ΔΙΣΚΟ-ΔΕΙΓΜΑ τού LINGUAPHONE με άποσπάσματα μαθημάτων στα άγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ίσπανικά. Άρκεϊ νά στείλεις συμπληρωμένο αυτό τò Δελτίο, άφού συνεννοήσης βέβαια με τούς γονείς σου, καί θα λάβης μαζί καί τò Αναλυτικό Τεύχος τού LINGUAPHONE, πού εξηγεί πώς θα μάθης γρήγορα, ξεκούραστα καί σωστά τή γλώσσα πού σου χρειάζεται καί πού θα σε βοηθήση γιά νά διακριθής καί τώρα στο σχολείο σου αλλά καί άργότερα στή σταδιοδρομία σου καί γενικά στή ζωή.

ΣΤΕΙΛΤΕ ΜΑΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΑΥΤΟ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟ. Έστωκλειψή δρχ. 7,50 σέ γραμματόσημα γιά έξοδα συσκευασίας καί άποστολής, γιά νά λάβω ΔΩΡΕΑΝ, χωρίς ύποχρέωσί μου, τόν ΔΙΣΚΟ καί τò αναλυτικό τεύχος τού LINGUAPHONE.

ΟΝΟΜΑ..... Τ.Τ.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.....
ΑΣΧΟΛΙΑ..... ΗΛΙΚΙΑ..... ΤΗΛ.....

Πρòς τò 'Ινστιτούτον Linguaphone

ΑΘΗΝΑΙ: Πανεπιστημίου 10 (134) τηλ. 617.811 • ΘΕΣΣΟΝΙΚΗ: Τσιμισκή 68, τηλ. 232.370

Η ΖΑΦΕΙΡΟΥΛΑ, Η ΚΟΤΑ ΚΑΙ Τ' ΑΥΓΟ

ΤΟΥ ΘΕΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Δέν ήταν εκακή κοπέλλα ή Ζαφειρούλα. Κάθε άλλο. Μπορούμε μάλιστα νά πούμε ότι ήτανε μιὰ ἀπό τίς καλύτερες κοπέλλες τοῦ χωριοῦ, γιατί καί φρόνιμη ήτανε καί νοικοκυρά καί ἀξία καί καλόκαρδη καί πρόθυμη. Εἶχε ὅμως ἓνα μικρό ἐλάττωμα. Ἐτρωγε... κάρβουνα. Ἄ, δέν πρέπει νά βάλετε μέ τὸ νοῦ σας ὅτι ἔτρωγε ξυλοκάρβουνα, ἀπ' αὐτὰ πὸν πουλάει ὁ καρβουνιάδης, οὔτε κῶν, οὔτε ἀνθρακίτη — Θεὸς φυλάξοι! Νά, κάπου-κάπου ἔπαιρνε ἀπὸ τὴ γωνιά ψιλὰ καρβουνάκια, ἀπ' αὐτὰ πὸν ἀφήνουν ὅταν καίγονται τὰ ξύλα, τὰ χαμόκλαδα, καί τὰ τραγάνιζε ὅπως τραγανίζουμε τὰ στραγάλια. Αὐτὴ τὴν ἀδυναμία εἶχε. Εἶχε ὅμως κι ἄλλη μιὰ ἀδυναμία. Κάπου-κάπου ἔκλεβε καί κανένα αὐγό, ἀπὸ ξένη φωλιά. Σταθῆτε! Μὴ σπεύσετε νὰ τὴν πῆτε κλέφτρα. Δέν ήτανε κλέφτρα. Νά, εἶχε μιὰ ξεχωριστὴ ἀδυναμία στὰ φρέσκα αὐγά, στὰ αὐγά τῆς φωλιάς. Τὸ ξεστὸ αὐγὸ τῆς φωλιάς, πὸν μόλις τὸ εἶχε ρίξει ἡ κότα, ἔκασκουσε μιὰ ἰδιαίτερη γοητεία ἀπάνω τῆς. Τὴν τραβοῦσε σὰν μαγνήτης. Καί πήγαινε καί τὸ ἔπαιρνε. Ὅχι, δέν ήτανε κλέφτρα, οὔτε κἂν κλεπτομανῆς. Ἦτανε μᾶλλον... αὐγομανῆς. Ὅταν τὴν ἔπαινε αὐτὴ ἡ αὐγομανία ἔπαιρνε σβάρνα τὰ κοτέτσια τῆς γειτονιάς καί ξάφριζε τίς κοτοφωλιές.

Ἔτσι κ' ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ χύθηκε μέσα στὸ κοτέτσι τῆς κυρὰ Πηνελόπης, κι ἄρχισε νὰ ψάχνῃ τίς φωλιές. Στὴν πρώτη δὲν βρῆκε τίποτα, οὔτε καί στὴ δεύτερη. Τράβηξε γιὰ τὴν τρίτη, σηκώθηκε στὰ νύχια τῶν ποδιῶν τῆς, γιατί ἡ φωλιά ἦτανε ψηλά, κ' ἔβαλε μέσα τὸ χέρι τῆς νὰ πασπατέψῃ. Μὰ ἀμέσως τὸ τράβηξε μ' ἀνατριχίλα, γιατί εἶχε ἀκουμπήσει ἀπάνου σὲ κάτι μαλακὸ καί ζωντανό... Τρόμαξε, πῆγε νὰ ξεφωνήσῃ, μὰ ἓνα ἄγριο «κράουν», πὸν ἦρθε ἀπ' τὴν φωλιά, τὴν ἔκαμε νὰ συνέλθῃ καί νὰ βάλῃ τὰ γέλια. Δέν εἶχε πιάσει κανένα ζουλάκι ἢ τίποτ' ἄλλο παράξενο. Ἀπλούστατα τὸ χέρι τῆς εἶχε ἀκουμπήσει ἀπάνου στὴ μαλακὴ ράχη τῆς κότας πού, καθισμένη στὸ ἄχερο, ἔκανε τ' αὐγό.

Τότε ἡ καλὴ σου ἡ Ζαφειρούλα δὲν χάνει καιρό. Μιὰ καί δυό, βάξει καί τὰ δυό τῆς χέρια στὴν φωλιά καί σηκώνει ὀλάκερη τὴν κότα. Ἡ κότα ἡ φουκαριάρα διαμαρτυρήθηκε γι' αὐτὸ τὸ ἀπρόοπτο ξεσήκωμα, ἀπάνου στὴν ὥρα τοῦ τοκετοῦ, μὰ ἡ Ζαφειρούλα τὴν χαίδεψε καί τὴν καθυσόχασε.

— Ἐλα πᾶμε τώρα καί γεννᾷς καί στὸ σπῖτι. Ἀλήθεια, τὸ αὐγὸ ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή θὰ ἔπεφτε. Κουτὴ θὰ ἦτανε νὰ τὸ χάσῃ; Σήκωσε τὰ φουστάνια τῆς κ' ἔκρυψε τὴν κότα ἀπὸ κάτω. Ἀσφαλῆστερη θέσι δὲν μπορούσε νὰ ὑπάρχῃ. Εἶχε ἀκουστὰ πὸς μιὰ ἄλλη γυναίκα εἶχε κρύφει, στὸ ἴδιο μέρος, πέντε πῆχες ὕφαντα πὸν εἶχε κλέψει ἀπὸ κάποιο ἐμπορικό. Ἦσυχασμένη στὴν ἐντέλεια καί κρατώντας τὴν κότα προσεκτικά, τράβηξε κατ' εὐθείαν γιὰ τὸ σπῖτι τῆς. Ὅμως σὰν ἔφτασε ἐκεῖ, βρῆκε τὸ σπῖτι κλειστὸ καί τὴν αὐλὴ γεμάτη παιδαρέλια.

— Βρὲ ποδὶν' ἡ μάνα μου;

— Τὴ φωνάξανε στὸ σπῖτι τοῦ γιατροῦ.
— Κ' ἐσεῖς τί μαζευτήκατε ἐδῶ; Δέν εἶχατε ἄλλου νὰ παίξετε;

— Δέν παίζουμε, κοννιόμαστε.
Πραγματικά, εἶχανε κρεμάσει κούνια στὴν ἐλιά κ' ἐτοιμαζόνταν νὰ κουνηθοῦνε.

Ἡ Ζαφειρούλα ἄρχισε νὰ καταλαβαίνει πὼς βρισκόταν σὲ δύσκολη θέσι. Ἡ κότα ὀλοένα κοννιόταν κάτω ἀπ' τὰ φουστάνια τῆς κ' ἄφηνε σιγανά, ὑπόκωφα κακαρητά. Ἐπρεπε νὰ βγῇ ἀπ' τὸν κρυψώνα τῆς. Μὰ πὼς ἦταν δυνατόν, μπροστὰ σὲ κείνα τὰ

Σχεδ. ΦΩΚ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

παιδιά; Δοκίμασε νὰ τὰ διώξῃ, μὰ τοῦ κάκου. Ὅχι μόνον δὲν τὴν ἄκουγαν νὰ φύγουν, ἀλλὰ ἄρχισαν κι ὅλας νὰ τὴν πειράζουν, τὰ παλιόπαιδα.

— Μὴ φωνάζῃς, Ζαφειρούλα, καί θὰ σοῦ φέρουμε ὠραία καρβουνάκια.

Ἡ φτωχὴ ἡ Ζαφειρούλα δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Τὸ σπῖτι κλειστὸ, τὰ παιδιά στὴν αὐλὴ, κι ἀπ' ἔξω κόσμος, γειτόνοι, γοιούλες, διαβάτες. Ἄν ἀμολοῦσε τὴν κότα, θὰ τὴν ἔβλεπαν τὰ παιδιά, καθὼς θὰ ξεπετιόνταν κάτω ἀπὸ τὰ φουστάνια τῆς. Τραβήχτηκε παρᾶμερα, μὰ τὰ παιδιά δὲν τὴν ἄφηναν ἤσυχῃ, τὴν τριγύριζαν, τὴν πειράζανε. Ἄν εἶχε τὰ χέρια τῆς ἐλεύθερα, θὰ τὰ διόρθωνε, μὰ τὴν ἐμπόδιζε ἡ κότα. Σὲ πρώτη κίνησι πὸν θὰ ἔκανε, ἡ κότα θὰ ἀγρίευε καί θὰ πετιότανε μέ κακαρίσματα μέσα ἀπ' τὰ φουστάνια τῆς, ὅπως μέσα ἀπὸ κανένα θάμνο... Τί νὰ, κάνῃ; Τὸ καλύτερο ἦταν νὰ βρῇ μιὰν ἄκρη καί νὰ καθίσῃ ἐκεῖ ἤσυχα, ὅσο νὰ φύγουν τὰ παιδιά.

Κ' ἔτσι ἀκριβῶς ἔκαμε. Πῆγε καί κάθησε στὴν ἄκρη τῆς αὐλῆς, ἐπάνω σ' ἓνα δεμάτι χόρτο. Μὰ μόλις ἐκάθησε τὰ πράγματα ἄρχισαν νὰ χειροτερεύουν. Ἡ διαβολόκοτα ἄρχισε νὰ κοννιέται περίεργα, κάτω ἀπ' τὰ φουστάνια τῆς. Κι ὅταν τὴν ἔσφιξε, γιὰ νὰ τὴν ἡσυχάσῃ, ἔβγαλε ἓνα δυνατούτσικο κακαρητό. Τὰ παιδιά ἐγύρισαν πρὸς τὸ μέρος τῆς.

— Οὐ! ἀκούστηκε μιὰ φωνή. Βρὲ σεῖς, ἐδῶ μέσα στὸ χορτάρι ἀκούγεται κότα!

— Ζαφειρούλα, σὲ κότα πάνω κάθεται; φώναξε ἓνας ἄλλος.

Ἡ Ζαφειρούλα ἔγινε κόκκινη, πράσινη, κίτρινη καί στριφογύριζε σὰν νὰ καθόταν πάνω σὲ ἀναμμένα στριφογύριζε σὰν νὰ καθόταν πάνω σὲ ἀναμμένα

(Συνέχεια στὴν σελίδα 29)

ΑΘΕΪΑ

ΚΑΙ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ὁ ρῶσος αὐτοεξόριστος Πανίν, ἐν συνεντεύξει του πρὸς γάλλον δημοσιογράφον, ἐτόνισε πρὸς τοῖς ἄλλοις τὰ ἑξῆς: «Οἱ Σοβιετικοὶ ἄθεοι αἰσθάνονται θριαμβευταί, εἶναι τὸ καθεστὼς καί ἐκμεταλλεύονται πᾶσαν δυνατότητα, ἵνα πλήξουν τὴν Ἐκκλησίαν, τοὺς πιστούς. Οἱ ἄθεοι ἐν τῇ Ρωσίᾳ εἶναι ἡ κινήτριος δύναμις τοῦ καθεστώτος, ὅπερ — δὲν πρέπει νὰ τὸ λησμονῶμεν — ἐξόντωσεν ἐξήκοντα ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ἐντὸς πενήκοντα ἐτῶν... Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ Θεός, τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος; Φυσικῶς, ἄνευ Θεοῦ, δὲν ὑπάρχει οὔτε ψυχὴ. Καί τότε, ἐν ὀνόματι ποίας ἀρχῆς δύναται τις νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς μίαν κυβερνήσιν νὰ ἐξοντώσῃ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων; Καί αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη ἐν Ρωσίᾳ. Καί αὐτὸ ὑπὸ τὰ ὄμματα καί ἐν γνώσει τοῦ πεπολιτισμένου λεγομένου κόσμου, ὅστις ἐργάζεται τὴν δουλείαν του μέ τὸ ἰσχυρότερον μέσον, ὅπερ ὑπάρχει δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν: τὸν ἐγωισμόν».

Οἱ λόγοι οὗτοι ὑποδεικνύουν κατὰ τρόπον ρεαλιστικὸν τὴν συνάρτησιν μεταξὺ ἀθεΐας καί ἐγκληματικότητος. «Ἐὰν εἴμεθα ρεαλισταί, ἐτόνισεν ὁ ἐπιφανὴς παιδαγωγὸς Φέρστερ, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ διατί, — ὅταν δὲν πιστεύῃ εἰς τὸν Θεόν —, πρέπει νὰ θυσιάσῃ τὰς ἐρῆς, τὰς ἀπολαύσεις, τὸν ἀρριβισμόν πρὸς χάριν ἑνὸς ἀφηρημένου ἠθικοῦ συμφέροντος· ὅταν τις δὲν ζῇ sub specie aeternitatis, ὅταν δὲν προσανατολίζηται πρὸς τὴν αἰωνιότητα, ὅταν δὲν συναρτᾷ τὸ ὄρατόν πρὸς τὸ ἀόρατον, ὅταν δὲν αἰσθάνηται τὴν εὐθύνην μιᾶς ἀνωτέρας κλήσεως, τότε πάντες οἱ πειρασμοὶ τῆς γῆς αποκτοῦν μίαν ἀκατάσχετον ἐπιρροὴν καί ἐν ἀκατανίκητον θέλγητρον».

ΓΕΝΕΣΘΑΙ;

Συμφώνως πρὸς ἐγκύκλιον τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας πόλεων, «ἀξιόλογος μερὶς τῆς νεολαίας ἔχει ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν καί τὴν Ἐκκλησίαν καί ῥέπει μακροχρόνως πρὸς ἐφημέρους καί βλαπτικὰς ἀξιώσεις, αἱ ὁποῖαι δηλητηριάζουν τὴν ψυχὴν καί τὸν χαρακτήρα». Ἡ κυριώτερα δὲ πηγὴ τῶν ἐπαπειλούντων τὴν νεολαίαν κινήσεων εἶναι «τὰ νυκτερινὰ κέντρα, τὰ νάϊτ κλάμπς, σφαιριστήρια, τὰ κυκλοφοροῦντα πορνογραφικοῦ περιεχομένου ἐντυπα, ἡ προβολὴ εἰς τοὺς κινηματογράφους ταινιῶν μέ σκληρὰς σεξουαλικὰς, βίας καί ἐν γένει ἀντικοινωνικοῦ περιεχομένου».

Ἀληθῶς· πλείστοι νέοι ἔχουν παρασυρθῇ ἐκ τοῦ ρεύματος τοῦ ἡδονισμοῦ καί πρακτικοῦ ὕλισμοῦ. Πλείστοι φθοροποιοὶ καί διαβρωτικαὶ ἐπιδράσεις τοῦ περιβάλλοντος παίζουν ἐντὸς τοῦ ψυχосоματικοῦ των οργανισμοῦ ῥόλον καθαρδίνης, τοὺς ἀποχαυνώνουν, τοὺς καθιστοῦν ἰδεολογικῶς ἀνερχματίστους, ἀνεστίους καί πνευματικὸς ὑπνοβάτας.

Ἀλλὰ τί δέον γενέσθαι; Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς καταστάσεως αὐτῆς δὲν ἀρκοῦν τὰ πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ ἀναγκαῖα καί ἀξιεπαινα ἀστυνομικὰ μέτρα. Πρὸ πάντων ἀπαιτεῖται συνεχὴς αὐτοκριτικὴ τῶν ἐκπροσώπων καί φορέων τοῦ ἔργου τῆς ἀγωγῆς τῶν νέων. Οἱ φορεῖς οὗτοι μέ συναίσθησιν τῆς εὐθύνης των καί μέ ἀποτίναξιν παντὸς ναρκισσισμοῦ καί πάσης αὐταρκειᾶς, πρέπει νὰ ἀνακαινίζουν καί συγχρονίζουν τὰς μεθόδους, τὰ μέσα καί τὴν γλῶσσαν τῆς μετὰ δόσεως εἰς τοὺς νέους τῶν αἰώνων πνευματικῶν ἀξιών καί ἰδίως τοῦ αἰωνίου χριστιανικοῦ μηνύματος. Πρὸ πάντων πρέπει οἱ ἴδιοι νὰ εἶναι πρότυπα ἐνσαρκώσεως καί βιώσεως τοῦ μηνύματος αὐτοῦ, ἵνα παρουσιάζουν εἰς τοὺς νέους ζῶντα πρότυπα πρὸς μίμησην. Πρὸ τοῦ ζητήματος τούτου κατ' ἐπανάληψιν καί ἐν κυρίοις ἄρθροις ἔχει ἀσχοληθῇ τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία».

[Ἀπὸ τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. ΜΠΟΝΗ Περιεχομένου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»].

ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΣΕ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙ, φρόντιζε δυνατό, σὰν πολίτης καί σὰν ἄντρας, νὰ κάνῃς τὸ καθετὶ πού εἶναι στὸ χέρι σου μέ σεμνότητα ἀληθινὴ καί ἀπροσποίητη καί μέ ἀγάπη, ἐλευθερίαν καί δικαιοσύνη. Φρόντισε ἀκόμα νὰ λυτρωθῇς ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες ἐγνοιες. Καί θὰ τὸ πετύχῃς ἀσφαλῶς, ὅταν κάθε σου πράξι τὴν κάνῃς σὰ νὰ ἦταν ἡ τελευταία πράξι τῆς ζωῆς σου. Ὅταν τὴν κάνῃς χωρὶς ἐπιπολαιότητα καί χωρὶς πάθος καί νὰ σὲ παρασύρουν στὸ νὰ ξεφεύγῃς ἀπὸ τὴ λογικὴ πού κυβερνᾷ, δίχως ὑποκρισία κ' ἐγωισμό καί δυσφορία γιὰ τὸ γραφτὸ τῆς μοίρας σου...

*

ΕΝΑ εἶναι τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἂν καί σκορπίζεται ἀνάμεσα σὲ τοίχους, σὲ βουνά, σ' ἀπειρα ἄλλα.

Μιὰ εἶναι ἡ παγκόσμια οὐσία, κι ἂς σκορπίζεται σὲ πλήθος ξεχωριστὰ σώματα.

Μιὰ εἶναι ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς, κι ἂς διακρίνῃται σὲ μύριες φύσεις, πού καθεμιά τὸς ἔχει τὴ δικὴ τῆς φυσικὴ σύστασι.

Μιὰ εἶναι ἡ νοητικὴ ψυχὴ, κι ἂς φαίνεται πὼς χωρίζεται σὲ πολλὰ. Ὅλα αὐτὰ τὰ ξεχωριστὰ μερίδια, οἱ πνοὲς καί τὰ σώματα τὰ αἰσθαντικά, δὲν γνωρίζονται ἀναμεταξύ τους καί δὲν συνταιριάζονται. Μολονότι κι αὐτὰ τὰ συγκρατεῖ ἡ δύναμι, πού ἐνώνει, κ' ἡ ἑλξί τοῦ κέντρου πού τὰ τραβάει. Ὁ στοχασμὸς ὁμῶς πασχίζει νὰ συγκεντρώσῃ τὰ ὅμοια καί νὰ τὰ συνταιριάξῃ — κ' ἡ κοινωνικὴ του ἀνάγκη εἶν' ἐντελῶς ἀνεμπόδιστη.

Μεταφρ. ΔΑΝΑΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Χειρόγραφα πού στέλλονται πρὸς τὸν «Ἑλληνικὸν Ἑρμῶν Σταυρὸν Νεότητος», δημοσιεύονται ἢ μὴ, δὲν ἐπιστρέφονται.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΔΥΟ ΧΕΡΙΑ ΑΠΛΩΜΕΝΑ

Ο ήλιος βασιλεύει σκορπίζοντας στο ούρανο δώμα φιλιτισμένες ανταύγειες... Κλείνω το βιβλίο μου και θυμάμαι τα λόγια του 'Αποστόλου Πέτρου: «Είδα χθές βράδυ στ' όνειρό μου τον πονεμένο 'Ιησού πάνω σ' ένα ύψωμα να κοιτάει πέρα από στεριές και θάλασσες και να λέει: «Ούκ ήθελάσατε έλθειν πρός με ίνα ζωήν έχητε!». Λόγια βγαλμένα με παράπονο από τα θεϊκά χείλη, που γεύθηκαν τόσες φορές την χολή της πίκρας και της απογοήτευσης... Λόγια είπωμένα από 'Εκείνον που μόνον τον πόνο γνώρισε! Που αγάπησε τόσο πολύ την αιώνια αγάριστη ανθρώπινη κοινωνία, μα δεν άγαπήθηκε!

Μας είχε έτοιμάσει ο Κύριος τον θεϊκό κόσμο της ψυχής του για να μάς τον χαρίσει όλόκληρον. Ο δρόμος είχε στρωθή με ροδοφύλλα και δάφνες. Απειρα θυμιατήρια ανάδιναν μεθυστικό άρωμα λιθανίου, σύμβολον της αγιότητος. Στο κάθε βήμα φύτρωναν πάλλευκοι κρίνοι, που ανάδιναν ένα αγνό, θεϊκό μύρο. Στ' αυτήν απηχούσε μια ούρανια μελωδία ύμνων, τραγούδι εξαίσιας χαράς, μιας εξωγήινης πνοής φύσημα!... Οί απάτητες βουνοκορφές — τα αιώνια σύμβολα της νίκης — ήταν έτοιμες να δεχθούν και να καλωσορίσουν εκείνον που θα διψούσε για φώς, να τον δροσίουν με τα γάργαρα νερά των πηγών τους, να του χαρίσουν την ανάπαυσι, και να του φορέσουν, τέλος, τον όλόλαμπρο χιτώνα που θα τον ανεδείκνυε αιώνιο νικητή. Από κεί ψηλά, θάβλεπε τον ήλιο ν' ανατέλλει με μεγαλοπρέπεια στο στερέωμα της πνευματικής χαράς και να γεμίζει με φώς την ψυχή του!...

Υπάρχει όμως εδώ ένα τραγικό α λ λ α : Οί καρδιές έμειναν κλειστές σ' 'Εκείνον που γεύθηκε χολή και πόνο για χάρι των πλάσμάτων Του! Οί άνθρωποι απαρνήθηκαν τα Θεία Δώρα... 'Αρκέστηκαν στο ψωμί της αθλιότητας, περιφρονώντας την 'Αμβροσία της 'Αθανασίας. Το σκοτάδι έστρεψε το άπαίσιο πρόσωπό του προς το φώς για να μη φανερωθούν τ' άνομα έργα του. Όπως το πείσμα του διψασμένου τον πιέζει ν' άρνηθί το νερό, έτσι και ή άμαρτία πιέζει την ανθρωπότητα την κουρασμένη, την πολύπαθη, ν' άρνηθί την γαλήνη και την ανάπαυσι της αρετής. Καθένας ξεχωριστά μπορεί να ποθούσε την λύτρωσι, μα δεν μπορούσε να ξεφύγι από τα δίχτυα της ήδονής. Αυτό το παρασκεύασμα της άμαρτίας μοιάζει σαν ένα πλέγμα πολύ πυκνό, που τίποτα δεν μπορεί να το διαπεράσει. Κι αυτό το πλέγμα ξαπλώνεται μακάβρια πάνω από τ' άδύναμα άγριολούλουδα και δεν αφήνει το νερό της σωτηρίας να δροσίση τους διψασμένους κόσμους 'Αρνήθηκαν! Κ' ή στείρα τους άρνησι, έκαμε τα θεϊκά μάτια να ύγρανθούν. Το μεγάλα σφάλμα κομμάτισε την λογική και ανακήρυξε την άσυνειδησία παντοτεινή βασίλισσα των

ανθρώπων. Όμως τα χέρια έμειναν απλωμένα πάνω από το συρματοπλέγμα του μεγάλου έρωτηματικού! Και υπάρχουν ψυχές που θα διαποτισθούν από την ύπαρξι της πίστης και θα πιασθούν από αυτό για να άνέβουν στον κόσμο της χαράς. Κι εκεί που οί άγγελοι θα τους καλωσορίσουν, εκεί που θα αντικρύσουν την ευτυχία, εκεί που θα αισθανθούν ότι υπάρχει γύρω τους ένας καθάριος φωτεινός όρίζοντας, θα καταλάβουν ότι ή αιωνιότητα είναι το βασίλειο της αγάπης, της χαράς και της ειρήνης. Το βασίλειο του Θεού!

Άς μην αφήσωμε τον εαυτό μας να θρυμματισθί αναζητώντας χαμένες έλπίδες! Υπάρχουν δυο απλωμένα χέρια που μάς καλούν. Υπάρχουν για όλους! Όχι μόνο για τους πλούσιους αλλά και για τους φτωχούς, όχι μόνο για τους άρχοντες αλλά και για τους ταπεινούς. Ο Χριστός, δέχεται και κείνον που αναζητεί ένα άπανεμο λιμάνι για να δέσει τη βαρκούλα του, μα και κείνον που ναυάγησε στους ύπουλους βράχους της ζωής! Είναι ο «άμετρητον έχων το μέγα έλεος»!

Άδελφοί! Άς σπάσωμε τα δεσμά της άμαρτίας, άς προχωρήσωμε, κι όταν δούμε τις πύλες ν' ανοίγουν κι ακούσουμε το τραγούδι των άγγέλων να ξεχύνεται, θα αισθανθούμε την γλυκειά χαρά της μεγάλης νίκης που τότε απαρνηθήκαμε...

Έκείνη την εulογημένη ήμέρα θα έπουλωθί πια ή Μ ε γ α λ η π λ η γ ή.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΡ. ΤΣΟΛΟΔΗΜΟΥ
Α' τάξ. Γυμνασίου Θηλέων Ναυπάκτου

ΓΙΑΤΙ;

Λές είσαι δύστυχος. Γιατί;
Μήπως χαρά δεν δίνεις;
Τα πλούτη σκόρπα της καρδιάς,
χαρούμενος να γίνης.

ΣΤΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΑ ΜΑΣ ΑΔΕΛΦΙΑ

Άδελφια, που ζήτε στα ξένα μακριά
με κρύφιαν έλπίδα να ρηήτε ξανά
στην όμορφη χώρα που σάς καρτε-
(ρεί,
για σάς κάνω πάντα θερμή προ-
(σευχή.

ΑΘΗΝΑ·Ι·Σ ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ
Καθηγήτρια

ΤΙ ΧΑΡΑ...

Τί χαρά, σαν έχης
πλούτη και τιμή,
ταπεινός να μένης
πάντα στην ψυχή!..

—ο—

Γύρω σου θα χύνης
χάρι θεϊκή,
φώς που θα φωτίζει
σ' άσπερη νυχτιά...

ΑΘΗΝΑ·Ι·Σ ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ
Καθηγήτρια

ΛΑ·Ι·ΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

1

Άλφα βήτα γάμμα δέλτα,
ποντικός με την τρομπέτα
έσκυψε να πάρη πέτρα
να χτυπήση την Άννέτα,
κ' ή Άννέτα το Γιωργάκη,
το χρυσό παλληκαράκι.

2

Μια φορά κ' έναν καιρό
πήγε ή γάτα στο χορό,
και δε χόρεψε καλά
και της κόψαν την ούρά.

3

Κοιμάται το μωράκι μου
κ' έγώ το νανουρίζω,
και την κουνίτσα του κουνώ
και το γλυκογυρίζω.

4

Κοιμήσου. Σού παρήγγειλα
στην Πόλι τα καλά σου,
στη Βενετιά τα ρούχα σου
και τα διαμαντικά σου.

5

Κοιμήσου που να σε χαρώ
και να σε δώ μεγάλο,
που να σε δώ της παντρειάς
κι ακόμα πιό μεγάλο.
Άποστ. ΜΑΙΡΗ ΝΤΟΚΟΥ
Νέα Κίος

ΣΠΙΡΤΟ ΜΟΝΑΧΟ

Η μητέρα δίδει εις τον Γιαν-
νάκη χρήματα ν' αγοράση ένα γραμ-
ματόσημο δια να ρίξη ένα γράμμα
στο ταχυδρομείο. Σε λίγο ο Γιαν-
νάκης επιστρέφει και της δίδει πίσω
τα χρήματα.

— Πώς, τον έρωτᾷ εκπληκτος ή
μητέρα του, δεν έριξες το γράμμα;
— Ναι, άπαντᾷ ο Γιαννάκης, κ'
έπειδὴ δεν με έβλεπε κανείς το έρ-
ριζα... χωρίς γραμματόσημο.

*

ΕΥΚΑΙΡΙΑ

— Τον ξεύρεις αυτόν εκεί; είναι
από κείνους που πετούν τα λεπτά
τους από το παράθυρο.

— Άλήθεια; Και... που είναι το
σπίτι του;

ΑΘ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Έρυθροσταυρ. Γυμν. Καρύστου

*

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ:

* Στο Μεξικό υπάρχει ένα κυ-
παρίσι 133 μέτρων ύψους, με πε-
ριφέρεια 33 μέτρων και ηλικία 6.
000 έτών;

* Το Έβερεστ της όροσειράς
των Ιμαλαίων έχει ύψος 8.847 μέ-
τρων;

* Το ύψηλότερο δέντρο είναι έ-
νας εύκαλυπτος (170 μέτρων ύ-
ψους) και βρίσκεται στην Αυστρα-
λία;

* Στην Αυστραλία υπάρχουν
σκουλήκια τριών μέτρων μήκους;

* Στην Βόρειον Άμερική άνευ-
ρέθησαν σκελετοί δεινοσαύρων μή-
κους 20 μέτρων και ύψους 2.80 μέ-
τρων;

* Η στρουθοκάμηλος της Ά-
φρικής φθάνει το ύψος των 2½ μέ-
τρων;

* Υπάρχουν φάλαινες που ζυ-
γίζουν 150 τόνους κ' έχουν μήκος
30 μέτρων;

* Η καμηλοπάρδαλις είναι το
ύψηλότερο ζώον (6 μέτρα);

* Στη Σουμάτρα άνθίζει το φυ-
τό Ραφλέζια, του οποίου το άνθος
ζυγίζει 10 περίπου κιλά κ' έχει ένα
μέτρο διάμετρο;

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

Στο Παρίσι, μία κυρία έπισκέ-
πτεται για δεύτερη φορά έναν έμπο-
ρο πουλιών και μικρών ζώων. Υ-
πάρχει ακόμα στη θιτρίνα ένας ω-
ραιότατος γάτος Άγκύρας, που ά-
ποτελεί μεγάλον πειρασμόν για την
κυρία.

— Πόσο τον δίνετε; ρωτάει.

— Τρείς χιλιάδες φράγκα.

— Μα σεις ο ίδιος μου είπατε
την περασμένη εβδομάδα δύο χιλιά-
δες...

— Σωστά, άλλ' από τότε έφαγε
δυο πανάκριβα καναρίνια.

**

— Τί τον ήθελες αυτόν που στα-
μάτησες προτήτερα; ρώτησε ένας
τύπος του Σικάγου το φίλο του.

— Τον ρώτησα αν έχει ρολόϊ και
του ζήτησα την ώρα.

— Για δείξε μου το. Είναι χρυ-
σό;

**

Ένας βαθύπλουτος τσιγγούνης
αγοράζει μια θαλίτσα.

— Να σάς την τυλίξω; ρωτάει
ο υπάλληλος.

— Όχι, δεν είναι ανάγκη. Βάλ-
τε μου όμως μέσα το χαρτί και το
σπάγγο.

**

Στις τρεις τα μεσάνυχτα ξυ-
πνάει από το τηλέφωνο ένας κύριος.
Σηκώνει το ακουστικό κι ακούει μια
γυναικεία φωνή:

— Κύριε, εδώ οίκια Χ. Άφήσα-
τε το σκύλο σας στον κήπο και ούρ-
λιάζει. Πάρτε τον μέσα, να ήσυχά-
σουμε.

— Ευχαρίστως, κυρία μου. Και
να με συγχωρήτε.

Την άλλη νύχτα, την ίδιαν ώρα,
χτυπάει το τηλέφωνο της κυρίας
και μι' άντρική φωνή λέει:

— Σεις, κυρία, μου τηλεφωνήσα-
τε χθες για το σκύλο;

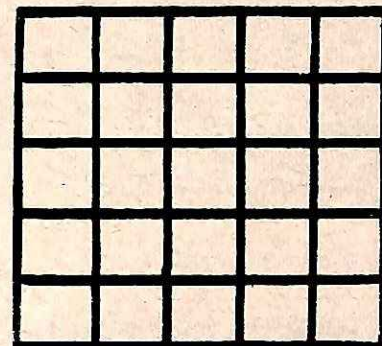
— Μάλιστα, άπαντάει εκείνη έξω
φρενών για την ενόχλησι.

— Με συγχωρήτε και πάλι. Σας
πήρα για να σας πώ ότι δεν έχω
σκύλο!

ΠΡΩΤΕΥΣ
Γυμν. Άργους

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΤΩΝ «Α»

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Το θηλυκόν γένος του έπιθέτου
«άπας».
2. Άνώτατος άρχων της καθολι-
κής εκκλησίας.
3. Πρωτεύουσα της Κούβας και
σημαντικώτατο λιμάνι.
4. Ήταν του Βιδινίου, ο Πασβά-
νογλου.
5. Άνόργανοι ούσιαι.

ΙΩΑΝΝ. ΑΛΙΑΤΟΓΛΟΥ
Νεάπολις - Βοίου Κοζάνης

*

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Κάποιος, για ένα πιθηκάκι που
πουλούσε, ζητούσε 1 δραχμή για το
πρώτο δάκτυλό του, 2 δρχ. για το
δεύτερο, 4 για το τρίτο, 8 για το
τέταρτο, 16 για το πέμπτο κ.ο.κ.
Δεδομένου ότι ο πιθηκος έχει 20
δάκτυλα, πόσο λέτε πώς άξιζε το
πιθηκάκι;

*

ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΟ (περίεργο)

Δοκιμάστε να πολλαπλασιάσετε
τον αριθμό 123456789 επί 9. Στο
γινόμενο προσθέστε τον αριθμό 10.
Θα ιδήτε πόσο παράξενο άθροισμα
θα βρήτε!

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΜΑΜΑΛΟΣ
Διδάσκαλος
Σινιές Κερκύρας

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεεις
Help to the needy

Βοήθεια εις Κοινότητα και σχολεία
Health in the Home

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Κομοτηνής
Juniors of 1st Elem. School Komotene

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Ιωάννου 'Ιεραπέτρας
Juniors of Elem. School Ag. Joannis Herapetra
Krete

Ε.Σ.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. Δράμας
Juniors of 4th Elem. School Drama

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αλαγονίας Καλαμάτας
Juniors of Elem. School Alagonia Kalamata

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Κονίτσας
Juniors of 2nd Elem. School Konitsa

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αργυράς Πατρών
Juniors of Elem. School Argyra Patra

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αγ. Σπυρίδωνος Πιερίας
Juniors of Elem. School Ag. Spyridon

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πηγαδακίων Μαντινείας
Juniors of Elem. School Pegadakia Mantinia

Ε.Σ.Ν. Γυμν. 'Αρρ. Καλύμνου
Juniors of High School for Boys Kalymnos

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κανδήλας Μεσολογγίου
Juniors of Elem. School Kanthela Messolonghi

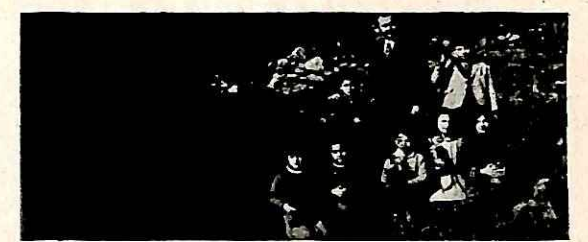
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεεις
Help to the needy

Βοήθεια εις Κοινότητα και σχολεία
Health in the Home

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. 'Εδέσσης
Juniors of 1st Elem. School Edessa

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Νικάνορος Κονίτσας
Juniors of Elem. School Nikanoros Konitsa

Ε.Σ.Ν. 14ου Δημ. Σχολ. Πειραιώς
Juniors of 14th Elem. School Piraeus

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Βασιλειού Εβρυτανίας
Juniors of Elem. School Vasilessi Evrytanie

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Στράτου 'Αγρινίου
Juniors of Elem. School Straton Agrinion

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Αθανασίου Τριφυλίας
Juniors of Elem. School Ag. Athanassios Trifylia

Ε.Σ.Ν. Γυμν. Θηλέων Καλαμάτας
Juniors of High School for Girls Kalamata

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Στράτον Σελίνου Κρήτης
Juniors of Elem. School Straton Selinou Crete

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σερρών
Juniors of Elem. School Serae

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Φωτολείβους Δράμας
Juniors of Elem. School Fotoleivos Drama

ΚΥΠΡΟΣ, ΓΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Μεγάλες και ιστορικές στιγμές περνά σήμερα δολοκλήρος ο Έλληνισμός. Είναι στιγμές θανάσιμης αγωνίας, έθνικου στοχασμού και Έλληνικων ανατάσεων. Ο βάρβαρος Ιμπεριαλισμός και η ληστρική μανία των άσιατικών ορδών στρέφουν την άκρόεστη βουλμία τους στη θρυλική Μεγαλόνησο, όπου πάλλεται η καρδιά του Έθνους, και η Έλληνική άρετή γράφει τη νέα Έποποιία της.

Με μάτια δακρυσμένα από βαθύτατο πόνο, συμπάσχομε στην τραγωδία της άθνατης Κύπρου, και οι ψυχές μας επικοινωνούν πάντοτε με το ήρωικό πνεύμα των Κυπρίων αδελφών μας. Οι βαρβαρότητες και οι ωμότητες, ή δουλεία και το προσφυγικό κύμα, τα βασανιστήρια και οι εξευτελισμοί, ή βία και οι δολοφονίες συνιστούν το Κυπριακό δράμα. Είναι γνωστή ή ιστορική διαδρομή των βαρβάρων επιδρομών. Τοῦρκοι διαβήκαν. Χαλασμός. Θάνατος πέρα ως πέρα», λέει ο ποιητής.

Αποτίομε φόρο βαθύτατης τιμής κ' ευγνωμοσύνης στα θύματα της τουρκικής θηριωδίας στους ήρωες και μάρτυρες του νέου Κυπριακού Έπους, καταγγέλλοντας στον έλευθερο κόσμο την ανανδρική και Ιταμή επίθεσι της Τουρκίας έναντιών της ήρωικής Κύπρου μας.

Κήρυκες των έθνικων παλμών, εκφράζομε τον απόλυτο θαυμασμό μας στον υπέροχο σέ αισθήματα, έθνική ευαισθησία και έθνικά βιώματα Κυπριακού λαό, που υπήρξε στο πέρασμα των αιώων θαύμα άντοχής και καρτερίας, πίστewας και αντίστασης, ήρωισμού και αυτοθυσίας και ζή πάντοτε με τὰ αιώνια Έλληνοχριστιανικά Ιδανικά.

Τήν άπέραντη στοργή μας εκφράζομε, επίσης, στους Έκπαιδευτικούς Λειτουργούς όλων των γενεών της Μεγαλονήσου, που, με την πίστι και την όρμη, το μόχθο και την αίσιοδοξία τους, διητήρησαν παρά τους κινδύνους, τις πικρίες και τις δοκιμασίες άλώβητη την Έλληνική ψυχή. Η Κυπριακή Παιδεία έβραδισε πάντοτε τον Ιστορικό δρόμο της, συνεχίζοντας την Έλληνική Έθνική παράδοσι για τη δημιουργία έλευθέρων ανθρώπων.

Η Κύπρος, με την προνομιούχο γεωγραφική θέσι και τον άνώτερο πνευματικό πολιτισμό της, στάθηκε το χρυσό κλειδί του παραμυθιού στην Ανατολική Μεσόγειο. Δεκατέσσερες, περίπου, αιώνες, πρό Χριστού, κατοικείται από Έλληνες και δεκάξι αιώνες αγωνίζεται να μείνη Έλληνική. Η ζωή της, είναι μιά άδιόκοπη έπανάστασι, πότε άνοιχτή που ξεσπά σέ σκληρούς κ' αίματηρούς αγώνες και πότε παθητική, που φέρνει στην επιφάνεια συγκλονιστικούς μάρτυρες. Εικοσιτέσσερες αιώνες πριν τραγουδήση ο Έθνομάρτυρας τὸ «καλύτερα μιάς ώρας έλευθερή ζωή», τὸ έπραγματοποίησαν ο Όνήσιλος κι ο Άριστόκυπρος, οί δύο ήρωες της Έπαναστάσεως έναντιών των

Περσών, που έπescαν μαζί, για την Έλευθερία της Κύπρου.

Ο Χριστιανισμός εδυνάμωσε την ήρωική αντίστασι του Κυπριακού πληθυσμού στὰ κύματα των κατακτητών. Έδωσε έσωτερικό άναπτέρωμα και συνεκτική δύναμι ή νέα πίστι, ώστε ν' άνθέξη, σάν ένα μακρινό «θέμα» της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, στις τρομερές επιδρομές των βαρβάρων.

Όλόκληρη ή Κυπριακή Ιστορία είναι γεμάτη από θρύλους και κατορθώματα, από νίκες και θριάμβους των ήρωικών παιδιών της έναντιών των κατά καρούς κατακτητών: των Φοινίκων και των Άσσυρίων, των Αιγυπτίων και των Περσών, των Ρωμαίων και των Ναϊτών, των Φράγκων και των Ένετών, των Τούρκων και των Άγγλων. Ο Διγενής Άκρίτας συμβολίζει τον παντοδύναμο κι άκατάβλητο Έλληνικό ήρωισμό. Η άγέρωχη άπάντησι του Κυπριανού στις άπειλές του άποθηριωμένου Τούρκου δυνάστου καθώς εκφράζεται έμμετρα από τον έθνικό βάρδο της Κύπρου είναι ή φωνή δολοκλήρου του Έθνους:

«Η Ρωμιούσνη έν φυλή συνόκαιρη του κόσμου.

Κανένας δέν εύρέθηκεν για να την ήξηλείψη, κανένας, γιατί σκέπει την που τάψη ο Θεός μου.

Η Ρωμιούσνη έν να χαθή όντας ο κόσμος λείψη...

Σφάζε μας ούλους κι ός γενή τὸ γαίμα μας αὐλάκιν,

κάμε τον κόσμο μακελειόν και τους ρωμιούς τραούλια,

άμά ξερε, πώς ύλαντρον όντας κοπή καβάκιν

τριγύρω του πετάσσονται τρακόσια παραπούλια.

Τό' νιν άντάν να τρώ τη γήν, τρώει τη γή θαρκέται,

μά πάντα κείνον τρώεται και κείνον καταλυέται».

Είναι τὰ έθνικά μας Έροσόλυμα, ή Ιστορική αυτή έπαλξι του Έλληνισμού, που πάλλεται δολοκλήρη άπ' την αιώνια Χριστιανική Πίστι και τὸ άθάνατο Έλληνικό πνεύμα. Τὰ βουνά και οί κάμπιοι, ο ούρανός και οί θάλασσες, ή γλώσσα και ή θρησκεία, τὸ φρόνημα και ή σκέψι, οί πόθοι και τὰ Ιδανικά, ή Παιδεία και δολοκλήρη ή άθάνατη Κυπριακή ψυχή όρθώνονται πάντοτε μπροστά μας ως αδιάφνευστες άποδείξεις κι άκατάλυτα μνημεία της δημιουργικής πνοής του Έλληνικού πνεύματος.

Σήμερα ή Κύπρος δοκιμάζεται σκληρότατα. Μάχεται έναντιών της δουλείας

και της άδικίας, της ύλης και της κτηνώδους βίας, της ύποκρισίας και του σκότους. Μάχεται έναντιών των βαρβάρων επιδρομών για να διασώση τὰ ανθρώπινα Ιδανικά, να διδάξη στην Ανθρωπότητα δολοκλήρη την αιώνια πίστι της σ' αυτά και ν' άποδείξη, για μιά ακόμη φορά, ότι «στο ώραίο πολύπαθο κορμί ή άγνή ψυχή δέν έσβησε». Όλοι οί Έλληνες είναι άδελφικά κοντά της, έτοιμοι να τιμωρήσουν τις τουρκικές Ιταμότητες και ζητώντας την συμπαράστασι όλων των έλευθέρων Λαών της Γής για την άπόδοσι της δικαιοσύνης και τὸ σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Αιώνιο είναι τὸ τραγούδι του Κωστή Παλαμά:

«Έστ' κρυφωζωντάνεψες, ώραίο νησί, και φύλαξες — Έστ' τὰ προσκυνάς

της Ρωμιούσνης τὰ ειδώλα. Της Όμορφιάς τὸ ειδώλο

και της παλληκαριάς».

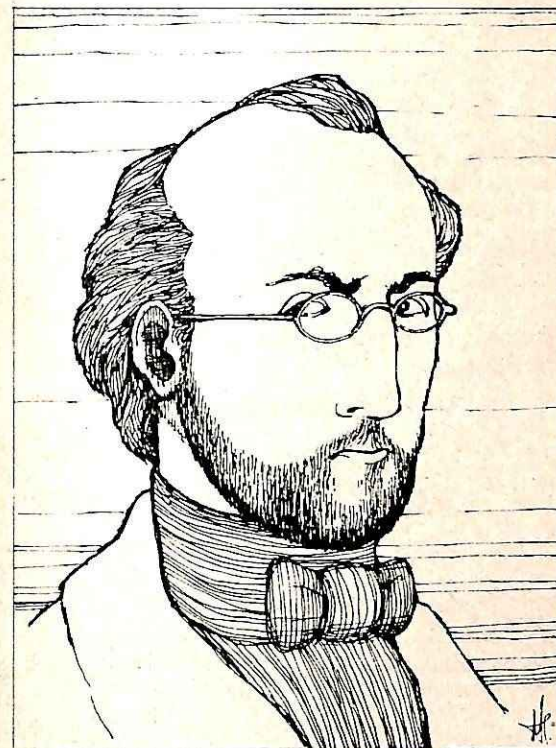
ΔΕΝ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΜΑΘΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 6)

στο νησί, για να πάρουν την Καλλιόπη, που στο άναμεταξύ θά έτοιμαζόταν. Και όταν άποκαιρειόστηκαν με τους γονιούς της Καλλιόπης, που χαμογελούσαν και δάκρυζαν μαζί (καταλάβαιναν πώς άρχιζε μιά νέα ζωή για την κορούλα τους, και πώς να μην ήταν βαθιά συγκινημένοι) ή Καλλιόπη διάλεξε κ' έκοψε τὸ πιό τρυφερό ματσάκι του βασιλικού και τὸ πρόσφερε στην κυρία Άθηνά, με τὸ πιό γλυκό της χαμόγελο. Έτσι, χωρίς να προσφέρη καμμιά λέξι. Μά τὸ ματσάκι του βασιλικού και τὸ χαμόγελο της τάλεγαν όλα...

ΝΑ ΙΔΗΣ, Φωκίων, έλεγε ή κυρία Άθηνά στον άντρα της, ξαπλωμένη σέ μιά σαιζ - λόνγκ, στη γέφυρα του βαποριού που τους γύριζε στον Πειραιά, να Ιδής πώς αυτό τὸ κοριτσάκι θά γίνη μιά πολύ καλή μαθήτρια. Μόλις έρρη στην Άθήνα θά φωνάξω στίτι τον κύριο Τράνα, τον καλύτερο ψυχολόγο που έχουμε! Και θά τον παρακαλέσω να την μελετήση κρυφά, και με τη συζήτησι να μπορέση να μάθη την αίτία που έκανε την Καλλιόπη να μισή ή να φοβάται τὰ γράμματα. Γιατί, δέν είναι δυνατόν, κάτι θά της συνέβη σάν ήταν πολύ μικρή — μπορεί και κάτι άσήμαντο — όμως γάλο ρόλο στη ζωή μας. Είμαι βέβαιη πώς ή Καλλιόπη όχι μόνο θά πάη σέ λίγο στο σχολείο, μά θά τὸ αγαπήση τόσο, που μετά από τὸ Γυμνάσιο θά μπη από τις πρώτες στο Πανεπιστήμιο! Θά Ιδής! Τί, δέν συμφωνείς; — Ω, πώς, συμφωνώ απόλυτα, είπε άργά ο κύριος Φωκίων, και χαμογέλασε πάλι με τὸ πλατύ και σχεδόν διαρκές χαμόγελο που φώτιζε με τόση ευγένεια και καλωσύνη τὸ πρόσωπό του...

Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΧΑΛΙΚΙΟΠΟΥΛΟΣ -

ΜΑΝΤΖΑΡΟΣ

Ο άνθρωπιστής μουσουργός

του έθνικού μας

Υμνου

«Τί ώραίο πράγμα ο άνθρωπος,
όταν είναι άνθρωπος»

Μένανδρος.

Τὸ πόσο πλημμυρισμένη από κάλλος είναι ή ανθρώπινη ζωή, τὸ δείχνει άκριβώς όταν δημιουργήται ή καλή πράξι, ή ανθρωπιά. Αὐτή παρουσιάζει δολοφωτα τον άνθρωπο και τὸ μεγαλείο του, τὸ ιδεώδες του και τὸ θείο προσορισμό του, τὰ φτερουγίσματα στην ψυχή του και τους δραματισμούς στο πνεύμα του.

1820. Η πατρίδα μας βρισκόταν σέ φοβερό σκοτάδι. Ο Τούρκος κατακτητής έδερνε, φυλάκιζε, βασάνιζε, εξευτέλιζε, άρπαζε περιουσίες, ό,τι ήθελε τόκανε δικό του και δέν τόχε σέ τίποτε να σκοτώση, όταν τοῦτο ήταν τὸ συμφέρον του. Άνθρωπιά καμμιά. Έλπίδα για καλύτερευσι ζωής πουθενά.

«Άργει νάρθη εκείνη ή μέρα και ήταν όλα σιωπηλά, γιατί τάσκιαζε ή φοβέρα και τὰ πλάκωνε ή σκλαβιά. Δυστυχής! Παρηγορία μόνη σου έμενε να λές περασμένα μεγαλεία, και διηγώντας τα να κλαίς».

Τήν εποχή εκείνη στην Έλλάδα μας, όπως είναι νοητό, είχαν στεγνώσει πιά τὰ μάτια από δάκρυα και τὰ χείλη από κουβέντα. Δούλευε μόνο τὸ μυαλό. Κατέστρωνε σχέδια. Όστόσο τὰ έρωτήματα καρφώνονταν στις σκέψεις των σκλαβωμένων αδελφών μας και τους έβασάνιζαν άλύπητα: «πού θά πάη αυτό τὸ κακό; Δέν έχουμε μεις μοίρα κάτω άπ' τον ήλιο; Δέν θά δημερώση για μας ποτέ άσπρη μέρα;»

Παρ' όλ' αυτά σέ μιά γωνιά της ελληνικής γής, στο πανέμορφο κερκυραϊκό νησί, ένας άνθρωπος προπαρασκεύαζε συστηματικά τὰ πνευματικά στελέχη, που θά ήταν απαραίτητα στον τόπο, ύστερ' από την άπελευθέρωσί του.

Κ' εργαζόταν με πίστι κ' ένθουσιασμό. Δίδασκε διαρκώς με άλτρουισμό, μ' ανθρωπιά, μ' άφιλοκέρδεια. Παρουσίαζε ένα φαινόμενο πνευματικού ανθρώπου που δύσκολα τὸ συναντάς στη ζωή. Μεγάλο παράδειγμά του υπήρξε ο άρχαίος, ο άφθαστος κι άνεπανάληπτος Σωκράτης. Τούτος ο μεγάλος πατριώτης ώνομαζόταν Νικολάος Χαλικιόπουλος - Μάντζαρος. Ήταν στενός φίλος του έθνικού μας ποιητή Διονυσίου Σολωμού. Πραγματικά σοφός μουσικολόγος, έλυνε κατά παράκλησι μεγάλων Ευρωπαίων μουσουργών τὰ δύσκολα έκάστοτε προβλήματα της μουσικής φιλοσοφίας κ' αισθητικής που τους άπασχολούσαν.

Είναι αυτός που, όταν ο μεγάλος Ιταλός μουσουργός Νικολό Τζινγκαρέλλι του πρότεινε να τον διαδεχθή στη θέσι του Διευθυντού του φημισμένου Όδείου της Ιταλικής Νεαπόλεως, άπάντησε: «Εύχαριστώ, αλλά προτιμώ να προσφέρω τις υπηρεσίες μου στους πατριώτες μου και να τους μορφώνω, όπως τους πρέπει, συνεχίζοντας την Ιστορία των προγόνων μου. Όποιος έχει την άνάγκη μου ός έλθι στην Κέρκυρα»...

Μά τὰ Ιδια δέν έίπε ο Μάντζαρος και όταν του πρότειναν ν' αναλάβη τη διεύθυνσι της άλλης φημισμένης Σχολής Μουσικής του Μιλάνου; Πίστενε βαθύτατα στον άλτρουισμό και στην Έλλάδα, κι άκριβώς αυτό υπήρξε ο μεγάλος του δεσμός με τὸ Σολωμό. Η άλληλοκατανόησις αυτή υπήρξε σωστό φαινόμενο.

Γι' αυτό κι ο ρωμαλέος συνθέτης έμελοποίησε όλες τις στροφές του ποιητικού έργου του Σολωμού «Όδη εις την Έλευθερίαν». (Και μās είναι γνωστό, πώς οί δυο πρώτες στροφές της αναγνωρίστηκαν έπίσημα άργότερα σάν ο Έθνικός μας Ύμνος).

Ο Μάντζαρος δέν δίδασκε μόνο με άφιλοκέρδεια τους μαθητάς του στην Κέρκυρα, αλλά, όταν διέκρινε κανέναν σάν μουσικό ταλέντο, τον έστελνε στην Ιταλία να έπιμορφωθή, μ' έξοδά του.

Μέγας ο άνθρωπος και μεγαλύτερο τὸ έργο του. (Όπως τὸ συνέλαβε κι ο Διονύσιος Σολωμός: «Όμορφος, κόσμος, ήθικός, άγγελικά πλασμένος»...).

ΑΛΕΞ. ΜΠΟΤΕΤΖΑΓΙΑΣ
Β' Γυμνασιάρχης

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Όταν καμμιὰ φορά παραλείπου-
με στο σχολείο το μάθημα της
γυμναστικής, αρχίζουμε τὰ παρά-
πονα.

— Δὲν πειράζει, γυμναστική κά-
νετε κάθε μέρα στο δικό σας σχο-
λείο, λέει γελώντας ὁ Δάσκαλος κ'
ἐννοεῖ τὴ γειτονιά μας.

“Όταν τ’ ἀπογεύματα τελειώνω
τὴν ἐργασία μου, λέω στους γονεῖς
μου :

— Ἀγαπητοὶ καὶ τιμημένοι γο-
νεῖς μου, ὁ γυῖός σας ἐξέρχεται γιὰ
τὸ σχολεῖο τῆς ἐλευθερίας.

— Στὸ καφενεῖο τῶν ἐλαττω-
μάτων δὲν λές καλύτερα, μοῦ λέει
γελώντας ὁ πατέρας. Εἶναι ἓνα ἀπὸ
τὰ σημεῖα, στὰ ὁποῖα διαφωνῶ με
τὸν πατέρα μου. Στὸ βάθος ὅμως
δὲν πιστεύει στὸ χαρακτηρισμὸ ποὺ
δίνει στὴ γειτονιά μας. Μιὰ μέρα
τὸν παρακίνησα νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ
τὴ γειτονιά τῶν παιδικῶν του χρό-
νων. “Ὁ! τί ὕμνος ἦταν ἐκεῖνος. Τί
χρυσή γειτονιά! Μιλοῦσε, μιλοῦ-
σε, λές καὶ στὸ στόμα του ἀνά-
βλυζε μέλι. Στὸ τέλος τοῦ εἶπα :

— Κ’ ὕστερα μοῦ λές νὰ μὴν ὀνο-
μάζω τὴ γειτονιά μου σχολεῖον ἐ-
λευθερίας!

— Ἐλα, στρίβε τώρα, ποὺ ὅλο
θέλεις νὰ διαφωνῇς με τὸν πατέ-
ρα σου, μοῦ εἶπε, κλείνοντας στὴ
μητέρα μου τὸ μάτι.

Μιὰ βραδιά περνοῦσε ἀπὸ τὴ γει-
τονιά μας ὁ Δάσκαλος. Σὰν μὰς
εἶδε μαζεμένα ἓνα τσουρμὸ παιδιὰ,
ἄλλα πάνω σ’ ἓναν παλιὸ τοῦχο κι
ἄλλα ὄρθια νὰ τὰ λέμε, μὰς καλη-
σπέρισε, χάρηκε τὴ συντροφιά μας
κ’ εἶπε σὰν νὰ μονολογοῦσε :

— Βρέ, τί κρυφὸ σχολεῖο εἶναι
τοῦτο κάτω ἀπὸ τὰ μάτια μας;

— Τὸ σχολεῖο τῆς ἐλευθερίας.
Κύριε, εἶπε ἓνα γειτονόπουλο ποὺ
πῆγαινε στὴν πρώτη Γυμνασίου.

— Τέτοιο εἶναι, συμφωνῶ. Μὰ
δὲν ἀρκεῖ αὐτό, πρέπει νὰ εἶναι καὶ
σχολεῖο δικαιοσύνης, εἶπε σοβαρὰ
καὶ μὰς χαϊρέτῃσε με εὐγένεια.

Συζητήσαμε πολὺ πάνω σ’ αὐτὸ
τὸ λόγὸ τοῦ Δασκάλου καὶ βελ-
τιώσαμε τὸ σχολεῖο μας. Προσέ-
χαμε νὰ μὴν φεύγῃ κανένα παιδί
στενοχωρημένο καὶ δείχναμε ἰδιαί-
τερη φροντίδα στους μικροὺς καὶ
ἀδύνατους.

Πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς κ’ ἓνα
δειλινό, νὰ πάλι ὁ Δάσκαλος.

— Εἶναι σχολεῖο δικαιοσύνης ἡ
γειτονιά σας; μὰς ρώτησε ἀντὶ γιὰ
χαίρετισμό.

— Εἶναι, Κύριε, ἀπαντήσαμε μ’
ἓνα στόμα ὅλοι. Τότε ὁ Δάσκαλος
εἶπε :

— Δὲν ἀρκεῖ μόνον αὐτό, πρέπει
νὰ γίνῃ καὶ σχολεῖο ὠφέλιμο, κ’
ἐφυγε, ρίχνοντας τὸ χαμόγελό του
σὰ σπόρο στὶς ψυχές μας.

— Σπουδαῖος Δάσκαλος, εἶπε με
σεβασμὸ ὁ Ἀντρέας, ὁ μαθητῆς
τοῦ Γυμνασίου. “Ἐτσι μωρὲ δι-
δάσκουν, ἔτσι συμβουλευοῦν οἱ δά-
σκαλοι! Λένε ἓνα λόγο ὅταν πρέ-
πει, ποὺ κάνει γιὰ χίλιους, καὶ
φεύγουν.

“Ὁ Ἀντρέας εἶναι γιὰ μὰς ὁ ἀρ-
χηγός, ἓνας ὠραίος δημοκρατικὸς
δάσκαλος. Λέει μάλιστα ὅτι θὰ γί-
νῃ δάσκαλος, γιατί τοῦ ἀρέσει πολὺ
αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. “Όταν λείπει
ἀπὸ τὴ συντροφιά, ὅλοι προσπα-
θοῦμε νὰ τοῦ μοιάσουμε στὴ συ-
ζήτησι, στὰ ἀστεῖα, στὴ δικαιο-
σύνη, στὴ σοβαρότητα, στὸ τίμιο
παιγνίδι, παντοῦ.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον ἡ δική μας,
ὅλες οἱ γειτονιὲς ἔχουν τὸ δικό
τους καλὸ ἀρχηγό. Συντροφιά γει-
τονική χωρὶς ἀρχηγό δὲν ὑπάρχει,
ὅπως δὲν ὑπάρχει κοπάδι χωρὶς
γκεσέμι. “Ἄν κάποια γειτονιά δὲν
ἔχῃ καλὴν παρέα καὶ καλὸ ἀρχηγό,
τὰ παιδιὰ τῆς σκορπίζουν στὶς πλαϊ-
νές. Κακὸς ἀρχηγός, ἄδικος, σκλη-
ρός, δὲν ἔχει συντρόφους.

Λένε πὼς τὰ παιδιὰ μαθαίνουν
καὶ ἀσχημα πράγματα στὴ γει-
τονιά. Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ἐπι-
κρατοῦν ὅμως τὰ ἔξυπνα καὶ φρό-
νιμα παιδιὰ, ποὺ διδάσκουν με τὸ
λόγο καὶ τὸν τρόπο τους τὸ καλὸ.
Τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχουν ἐλαττώματα
τὰ περιφρονοῦμε κ’ ἔτσι σιγὰ-σι-
γὰ διορθώνονται. Μερικὰ παιδιὰ
φέρνουν στὸ σχολεῖο μας ἐλαττώ-
ματα ἀπὸ τὰ σπιτία τους. Εἶναι
ἐγωϊστικά, ἀπαιτητικά, κλαψούδικα.
“Ὅμως ἡ παρέα μὰς δὲν τὰ σηκώ-
νει κάτι τέτοια. “Ἐτσι, σιγὰ-σι-
γὰ, ξεχνοῦν νὰ ἀπαιτοῦν καὶ νὰ
κλαψουρίζουν. “Όταν παίζουμε ὅμως
προσπαθοῦμε νὰ παίζουμε ὅλα τὰ
παιδιὰ. “Ἄν κανένα κάθεται παρα-

πονεμένο στὴν ἄκρη, τοῦ δίνουμε
θάρρος καὶ τὸ παίρνουμε στὸ παι-
γνίδι μας. Κ’ ἐκεῖνο νοιώθει εὐγνω-
μοσύνη κ’ ἐμεῖς νοιώθουμε χαρά.

Στὸ σχολεῖο μας ἐπικρατεῖ ἐ-
λευθερία. Κανέναν δὲν ἀναγκάζου-
με νὰ κάνῃ κάτι με τὸ ζόρι. Τὰ
παιδιὰ ἐρχονται καὶ φεύγουν, παί-
ζουν ἢ μιλοῦν, κάθονται στὶς ἄ-
κρες καὶ βλέπουν ἢ φτειάζουν διά-
φορα πράγματα. Μερικὰ ἐρχονται
ἐκεῖ νὰ βροῦν τοὺς συμμαθητές
τους, γιὰ νὰ ρωτήσουν κάτι ἀπὸ
τὰ μαθήματα ἢ νὰ ζητήσουν κάτι
ποὺ τοὺς λείπει.

Αὐτὴ εἶναι ἡ γειτονιά μας. Τοῦ
τὰ ἔχω πῇ ὅλ’ αὐτὰ τοῦ πατέρα
καὶ δὲν φέρνει ἀντίρρηση ὅταν πη-
γαίνω νὰ παίζω καὶ νὰ ξεκουρα-
στῶ. Στὸν πατέρα μου λέω καὶ τὰ
καλὰ καὶ τὰ ἄσχημα. “Όλα τὰ συ-
ζητοῦμε κι αὐτὸς με συμβουλευεῖ
πὼς νὰ φέρνωμαι. “Ἡ γειτονιά
με τ’ ἄλλα παιδιὰ εἶναι μιὰ κοι-
νωνία, μοῦ λέγει. “Ἐτσι θὰ εἶναι
κι ὅταν μεγαλώσω. “Ἄν σ’ ἀγα-
ποῦν τώρα στὴν παρέα σου, πάντα
θὰ σ’ ἀγαποῦν. Γι’ αὐτὸ πρέπει νὰ
εἶσαι δίκαιος καὶ εἰλικρινής. Νὰ
εἶσαι ἀκόμη κοινωνικός καὶ χα-
ρούμενος, γιατί οἱ ἄνθρωποι ἀπο-
φεύγουν τοὺς ἰδιότροπους καὶ τοὺς
κατσούφηδες.”

Αὐτὸ εἶναι τὸ κρυφὸ μας τὸ
σχολεῖο, ποὺ λειτουργεῖ συνήθως τὰ
βραδύδια. Εἶναι ἓνα ἀνοιχτὸ δρο-
μάκι μ’ ἓνα ἄχτιστο οἰκὸπέδο κ’
ἓναν παλιὸ γκρεμισμένο τοῦχο. Ἐ-
κεῖ εἶναι τὸ σπῆτι μας. Ἐκεῖ μα-
θαίνουμε νὰ εἴμαστε δίκαιοι, ἐλεύ-
θεροι, ἀληθινοὶ καὶ χρήσιμοι.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλὰ εἶναι τὰ θύματα, κυ-
ρίως μεταξὺ τῶν παιδιῶν,
τὰ ὁποῖα, ἀπὸ ἄγνοια τοῦ
σοβαροτάτου κινδύνου, πε-
ριεργάζονται ἐγκαταλελειμ-
μένα πολυμεφῶδια (χειροβομ-
βίδες, νάρκες, κ.λ.π.). Γι’
αὐτὸ τονίζουμε καὶ πάλιν
ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργά-
ζονται τέτοια ἀντικείμενα,
οὔτε ν’ ἀφήνουν ἄλλους νὰ
τὰ πλησιάζουν, ἀλλὰ μόλις
τὰ ἀντικρίθουν, νὰ εἰδοποι-
οῦν ἀμέσως τὴν πλησιεστέ-
ραν ἀστυνομικὴν ἢ στρατιω-
τικὴν Ἀρχήν.

ΙΩΑΝΝΗ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗ

Β' Γυμνασιάρχου

Η ΛΕΒΕΝΤΙΑ

ΤΗΣ

ΦΥΛΗΣ

Ἡ μουσικὴ ἀκούγεται κάθε μέρα στὸ σπῆτι. Σὲ χρονιάρες
μέρες γίνεται γλέντι με αὐθόρμητο ἐθιμικὸ πρόγραμμα.
“Ἐτσι τὸ βρήκαμε, τὸ δικαιολογεῖ ἡ μητέρα κι ὁ πατέρας
λέει τὰ ἴδια ἀλλιώτικα, «γιὰ τὸ καλὸ» ἢ «τὸ ἀπαιτεῖ ἡ μέρα».
Προχθὲς δὲν ὑπῆρχε κανένα ξεχωρὸ γεγονός καὶ τὸ πικάπ
σκορποῦσε κέφι. Μουσικὴ πῶπ μάζεψε στὸ καθιστικὸ τὴν
φαμίλια. Ὁ Γιώργης, σίγουρα μάντεψε τὸν καμὸ τοῦ πα-
τέρα καὶ βάζει τὸν δίσκο: «ὁ ἥλιος». Τὰ πάντα ἔλλαξαν κι
ὁ ἐνθουσιασμὸς κορυφώθηκε. Ντόπιο χρῶμα εὐθυμίας, κε-
φιού, χαρᾶς. Ζοῦσαν ὅλοι τοὺς κάτι πιὸ ἐντονό, πιὸ δικό
τους, στὰ μέτρα τους.

Ἡ μητέρα δὲν ἄργησε νὰ σηκωθῇ παίρνοντας τὰ παιδιὰ
ἀπὸ τὸ χέρι. Ὁ δίσκος ἀπὸ τὴν ἀρχή. Μικρογραφία πανη-
γυριοῦ. Ἐλεῖπε μόνον ὁ γεροπλάτανος κι ἡ κρύα βρύσι.
Ξάφνου ἀκούγεται τὸ τηλεφῶνο. Ἦταν ὁ Θεῖος Πέτρος.
Ἐλεγε πὼς θὰ κάνῃ οἰκογενειακὴ ἐπίσκεψι.

Σὲ λίγο ὁ χορὸς ἀπλώθηκε με τὰ ξαδέλφια καὶ τοὺς γο-
νεῖς τους. Ἡ διακοπὴ διέθετε ποικιλία καὶ τὰ κέφια τους
γνώριζαν ἱκανοποίησι. Σὲ διακοπὴ δόθηκε γλυκὸ στὴν κού-
πα, ὅπως στὸ χωριό.

Τὰ παιδιὰ συζητοῦσαν τὰ δικά τους, οἱ μεγάλοι τὰ ἴδια.
Ὁ Γιώργης, ὁ μεγαλύτερος τῆς παρέας, περισσότερο ἄκουε
τοὺς μεγάλους. Ἡ Νίκη, ἡ εὐχάριστη παρουσία τῆς παρέας,
σκέφθηκε νὰ σταματήσῃ τὴν συζήτησι γιὰ μαθηματικά,
γραμματικὴ, σύνολα κ.λ.π. Τοὺς κοίταξε σοβαρὰ με τὰ με-
γάλα ἐκφραστικὰ μάτια τῆς καὶ τοὺς εἶπε :

— Ἐγὼ γιὰ αὐριο εἶμαι ἀδιάβαστη.

“Ὅλοι ἔξασπασαν σὲ γέλια. Ἡ Κλειώ τῆς εἶπε χαϊδευτικά.

— Πᾶψε, μούσμουλο, ἔγινες καὶ σὺ γιὰ διάβασμα.

“Ὁ Γιώργης ἄκουε τοὺς μεγάλους, ποὺ ἔλεγαν :

Πατέρας: Τὰ δημοτικὰ τραγούδια εἶναι ζυμωμένα με
τὴν ἀνάσα καὶ τὸ αἷμα μας, με τοὺς ἀγῶνες, τὶς ἀγωνίες, τὶς
χαρές, τὶς λύπες, τοὺς καημοὺς καὶ τὰ πάθια μας. Αὐτὰ δὲν
εἶναι τραγούδια, εἶναι τῆς ψυχῆς μας ἡ φωνή. Εἶναι ἡ περη-
φάνεια καὶ ἡ λεβεντιά τῆς Φυλῆς μας.

Θεῖος. Ὁ λαὸς μας εἶναι δύναμις, δοκιμασμένη δύναμις.
Ἡ δύναμις ζωντανεῖ τὸ χρῶμα στὸ λουλούδι τοῦ ἀγροῦ
καὶ τοῦ δίνει γνήσιο ἄρωμα. Ἡ δύναμις τοῦ λαοῦ γεννᾷ
τὸν παλμό, τὸν ἦχο, τὸν ρυθμὸ τῶν δημοτικῶν μας τραγου-
διῶν, ποὺ ἔχουν τὴν φυσικότητα τῆς ἀνάσας. Ἡ σύνθεσι
τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ὁμορφίᾳς ἀνεβάζει τὸν ἄνθρωπο σὲ
στρώματα ἀνώτερα...

Πατέρας. Πολὺ σωστά.

Θεῖος. Παρατήρησε, ὅταν χορεύεται ὁ ἐλληνικὸς χορὸς,
ὁ χορευτὴς αἰσθάνεται μιὰ ἐσωτερικὴ παρόρμησι γιὰ ἀνώ-
τερα πετάγματα, ποὺ τὴν φανερώνει με ἀρμονικὰ πηδήματα
καὶ με ἀνάριο ξάνοιγμα τῶν χειρῶν του. Ξανοίγεται, πηδαί

πρὸς τὰ πάνω, ἐκφράζει τὴν ψυχικὴ του ἀνάτασι, ἐξαν-
θρωπίζεται.

Πατέρας. Σίγουρα. Ἀντίθετα, τὸ ρεμπέτικο κατεβάζει
με τὴν κατάθλιψι καὶ τὸν πεσιμισμὸ του. Ὁ χορευτὴς τοῦ
ρεμπέτικου στροβιλίζεται με κατεβασμένο τὸ σῶμα, σὰν
ἀπὸ ντροπὴ, κινεῖται σχεδὸν παράλληλα πρὸς τὸ δάπεδο,
κατεβαίνει, κατέρχεται, σούρνεται σὰ σκουλήκι, χάνει πε-
ρηφάνεια. Σωστὸ ἐρεῖτιο ψυχικὸ γίνεται, ἐρπετό.

Θεῖος. Βεβαιότατα...

Ἡ συζήτησι δὲν ἀκουγόταν πλέον τὴν ἐπινιγε ἡ μουσικὴ
Τὰ παιδιὰ συνέχιζαν περήφανα τὸν χορὸ.

Οἱ μεγάλοι δὲν συζητοῦσαν, καμάρωναν, ἰδιαίτερα τὸν
Γιώργη στους «Κλέφτες ἀπ’ τ’ Ἀγραφα». Ὀλοίδιος ὁ μα-
καρίτης ὁ παπούς, ἔλεγε καὶ ξανάλεγε με κρυφὴ χαρὰ ἡ μη-
τέρα. Τὴν «Ἰτιά» τὴν χόρευε ἡ Εἰρήνη, ποὺ δὲν κατάλαβαν
στὸ ξεφάντωμα τοῦ χοροῦ, πότε ἦρθε. Ἦταν ἡ μεγαλύτερη
ξαδέρφη, φοιτήτρια τῆς Φιλοσοφικῆς. Στὸν χορὸ δὲν πατοῦσε
στὸ πάτωμα, χόρευε «στὰ νύχια».

Οἱ μεγάλοι ξανάρχισαν τὴν συζήτησι.

Πατέρας. Καὶ δὲν μοῦ λές, ξάδερφε, στέλνεις τὴν Εἰ-
ρήνη σὲ χοροδιδάσκαλο;

Θεῖος. Χοροδιδάσκαλο; Ρώτησε καὶ γέλασε. Στὸ σπῆτι
μας δάσκαλοι στὸ χορὸ εἴμαστε ὅλοι. Καὶ μὴν ξεχνᾷς, καμμιὰ
φορὰ οἱ μικροὶ γίνονται καλύτεροί μας, μὰς ξεπερνοῦν. Ἐτσι
παίρνουμε καινούργια μαθήματα.

Ἡ συζήτησι γνώρισε μάκρος κι ὁ χορὸς ἄλλαξε ρυθμικὴ
ἐκφρασι ἀπ’ τὸν χορὸ τῶν παιδιῶν, ποὺ με τὴν λεβεντιά
τους ὑλοποιοῦσαν τὴν ἱστορίαν τῆς Φυλῆς μας. Μιὰ οἰκο-
γένεια ζωντάνευε τὴν περηφάνειαν τοῦ ἔθνους μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Β' Γυμνασιάρχης — Ἰωάννινα

Η ΖΑΦΕΙΡΟΥΛΑ, Η ΚΟΤΑ ΚΑΙ Τ' ΑΥΓΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 20)

κάβοννα. “Ἐνα καινούργιο κακαρητό, σὲ λίγο, ἦρθε
νὰ ἐπιδεινώσῃ τὴν κατάστασι. Τὰ παιδιὰ ἀφήσανε
τὴν κούνια κι ἄρχισαν νὰ τριγυρίζουν τὴν Ζαφειρούλα
με περιέργεια.

— Παιδιά, εἶπε ἓνας πιτσιρίκος, αὐτὴ τὴν κότα
σίγουρα θὰ τὴν ἐπίασε κανένα ζουδιό καὶ τὴν τρώει
μέσα στὸ χορτάρι...

— Ὁχι, φώναξε ἓνας ἄλλος, ἐγὼ εἶμαι σίγουρος
ὅτι τὴν τρώει φίδι.

Μὰ τὸ φίδι ἔτρωγε τὴν Ζαφειρούλα, ποὺ ἐνοιωθε
τὸν κίνδυνον νὰ σιμῶνῃ καὶ περίμενε ἀπὸ στιγμὴ σὲ
στιγμὴ νὰ τῆς γίνουν τὰ ἀποκαλυπτήρια. Σωτηρία
δὲν ὑπῆρχε ἄλλη, παρὰ νὰ τὸ βάλῃ γρήγορα στὰ πόδια.
Ἐμάζεψε τὰ φουστάνια τῆς, ἔσφιξε ἀπαλὰ τὴν κότα
καὶ ἔκαμε νὰ σηκωθῇ. Μὰ, τὴν ἴδια ἀκριβῶς στιγμὴ,
ἓνα ἄσπρο πρᾶγμα ἐγλυστροῦσε ἀπὸ πάνω τῆς, ἔ-
πεφτε στὸ χορτάρι κ’ ἐκυλοῦσε χάμον, καὶ μιὰ φωνή,
ἀπὸ τὸ μέρος τῶν παιδιῶν, τῆς ἔσκισε τ’ αὐτιά!

— Ὁ! Ὁ! ἡ Ζαφειρούλα ἐγέννησε αὐγό!

Καταστροφή! Σεισμός! Ἄλλου βρέθηκε ξαφνικὰ
ἡ Ζαφειρούλα, ἄλλου βρέθηκε ἡ κότα, καὶ τὰ παιδιὰ
νὰ κάνουν διαδήλωσι ἀπὸ πίσω καὶ νὰ γίνεται ντόρος
πολὺς...

Τὸ ἴδιο ἀπόμενμα ὅλο τὸ χωριὸ ἐγνώριζε πὼς ἡ
Ζαφειρούλα εἶχε κλέψει τὴν κότα τῆς κυρᾶς Πηνε-
λότης, καὶ πὼς ἡ κότα ἐγέννησε μέσα στὰ φουστὰ-
νια τῆς!

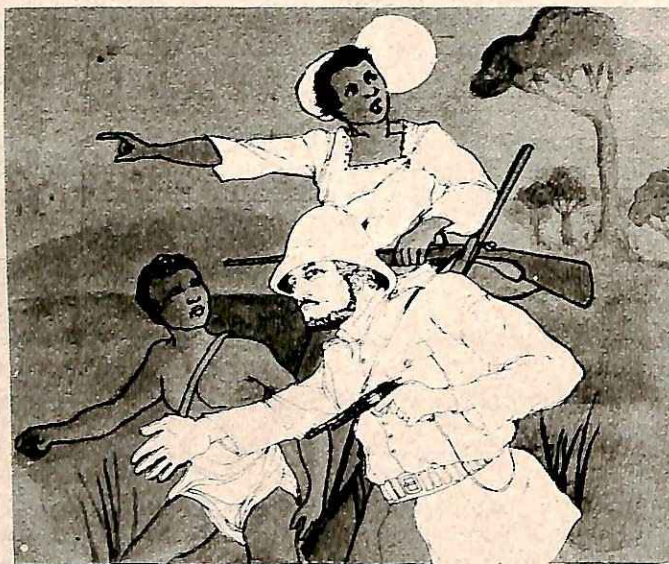
ΘΕΟΜΟΣ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΤΟ ΕΝΑΕΡΙΟ ΧΩΡΙΟ

Μυθιστόρημα

— Τί νάναι τάχα; ρώτησε τόν Κάμη ό Μάξ Ούμπέρ.

— Πίσω τροχάδην! Έκραξε ό όδηγός με φωνή γεμάτη αγωνία, τή στιγμή πού κάτω σαν μουγκρητό άτμομηχανής γέμιζε τρόμο τόν τόπο...

— Πίσω τροχάδην! Έκραξε ό όδηγός.

Έκαναν κ' οί τρείς τους τά 1500 μέτρα πού τούς χώριζαν από τήν πρόχειρη κατασκήνωσί τους μέσα σε δέκα λεπτά, δίχως μάλιστα νά γυρίσουν πίσω γιά νά ιδούν μήπως καταδιώκονται. Όταν έφτασαν εκεί τούς βρήκαν όλους άναστατωμένους. Ένοιωθαν ότι τούς άπειλεί τρομακτικός κίνδυνος, χωρίς νά ξέρουν ποιός ήταν αυτός. Ό όδηγός φώναξε μόλις έφτασε: «Έλέφαντες, έλέφαντες! Μεγάλο κοπάδι!» — «Άς τρέξουμε στό δάσος!» είπε ό Κόρτ. — «Τού κάκου. Δέν θα τούς σταματήση τó δάσος», αποκρίθηκε ό Κάμη. «Εΐδατε ίθαγενείς;» ρώτησε ό Κόρτ. — «Όχι. Μά πρέπει νά βρίσκονται στό δάσος...». Πέρα, όχι πολύ μακριά, μπορούσε νά διακρίνη κανείς ένα μεγάλο κύμα από όγκους σκουρωπούς, πού όλο συστρεφόντανε κι άνυψωνόντανε με θόρυβο φοβερό. Τό έδαφος έσειότανε από τά βαριά βήματα τών έλεφάντων. Μουγγρητά και σφυρίγματα πού προκαλούσαν τρόμο βγαίναν από τó πλήθος τών προβοσκίδων σαν σαλπίσματα δαιμονικά.

Έπικίνδυνο πολύ είναι τó κυνήγι τών παχυδέρμων αυτών. Μόνον όταν ό κυνηγός πετύχη άπομονωμένο κανέναν έλέφαντα και κατορθώση νά τόν χτυπήση στην καρδιά ή στό μάτι και στό άφτί, μπορεί νά τόν σκοτώση. Άλλοιώς, είναι χαμένος. Όσο γιά τήν

άγέλη, πρέπει νά είναι τρελλός όποιος δέν άπομακρυνθή άμέσως μόλις τήν ιδή από μακριά. Γιατί κανένα όπλο δέν μπορεί ν' άναχαιτίση τήν όρμή τών μεγαλόσωμων αυτών θηρίων, όπως δέν άναχαιτίζεται ή όρμή τού καπαρράχτη και τής θύελλας. Κι ώστόσο θάτανε κρίμα νά εξαφανισθούν αυτά τά παχύδερμα — όπως υπάρχει κίνδυνος — γιατί είναι πολύτιμα. Άς σκεφθούμε πώς ένας και μόνον έλέφαντας σηκώνει φορτίο τριάντα ανθρώπων!

Ό Πορτογάλος Ούρντάξ κ' οί δύο σύντροφοί του είχαν άποκομίσει πολλά από τó κυνήγι τών ζώων αυτών. Παρασύροντας σε παγίδες ή χτυπώντας ξεμοναχιασμένους έλέφαντες, άποσπούσαν τούς χαυλιόδοντες, πού έχουν άξία μεγάλη. Κι ως εκείνη τήν ήμέρα, τάχαν καταφέρει καλά. Πώς όμως νά τά βάλουν μ' όλόκληρη, και μάλιστα μεγάλη άγέλη; «Δρόμο! Πρέπει νά φύγουμε άμέσως!» είπε ό Κάμη διακόποντας τίς σκέψεις τού Πορτογάλου εμπόρου. Έκείνος έκανε σαστισμένος: «Νά φύγουμε;». Ό νοός του πήγαινε στό πολύτιμο όλικό πούχε συναποκομίσει από τήν περιπετειώδη έκστρατεία του. Μά θα τó γλύτωνε τάχα αν δέν έφευγε, και δέ θάτανε τρέλλα νά τολμήση ν' άντισταθή; Ό Ούμπέρ κι ό Κόρτ σωπαίνανε περιμένοντάς τον ν' άποφασίση. Στο μεταξύ ή άγέλη σίμωνε με βήματα πού προκαλούσαν τρόμο. «Έμπρός, πάμε». Έκραξε άνυπόμονα ό όδηγός. — «Κατά πού;» — «Πρός τó δάσος θά πάμε». — «Κ' οί άγριοι;» — «Έδώ είναι μεγαλύτερος ό κίνδυνος».

Τά μάζεψαν όλα με κινήσεις σπασμωδικές και πήραν δρόμο. Ό Ούρντάξ θέλησε νά βάλη τ' άμάξι πίσω από τó λόφο, με τήν έλπίδα νά σώση τó θησαυρό του. — «Πολύ άργά», τού είπε ό όδηγός. — «Νά κάνης ό,τι λέω». — Με ποιόν τρόπο; Τά βόδια φεύγουνε πανικόβλητα, τó ίδιο κ' οί μαύροι άχθοφόροι. Κοιτάχτε!». Ό Πορτογάλος στράφηκε στό Γάλλο και στόν Άμερικανό: «Γιά τó Θεό, είπε, βοηθήστε νά σώσουμε τ' άμάξι!». Έκαναν μιά προσπάθεια μ' έπικεφαλής τόν Κάμη. Μά ήταν άργά. Η φωνή τού όδηγού άκούστηκε ξαφνικά νά λήη: — «Στά δέντρα. Όλοι πάνω στα δέντρα!»

4

Ήταν τó μοναδικό, προσωρινό έστω, καταφύγιο. Ό Ούμπέρ κι ό Κόρτ, άφοϋ φορτώθηκαν όλα τά δέματα με τά φυσίγγια, σκαρφάλωσαν γοργά. Τούς άκολούθησαν ό Ούρντάξ κι ό Κάμη με τά όπλα στόν ώμο και στό χέρι τσεκούρι ό ένας και φλασκί ό άλλος. Ό μικρός Λάγκα άνέβηκε σαν αΐλουρος στην πιό ψηλή κορφή ενός δέντρου.

Όλο και δυνάμωνε ή βουή, όλο και πλησίαζε τó κοπάδι τών έλεφάντων. Ό Ούμπέρ, ό Κόρτ κι ό Κάμη συγκρατούσαν τά νεϋρα τους, όμως ό Ούρντάξ είχε γίνει ράκος. Κι όχι τόσο από φόβο, όσο από τó καημό τού θησαυρού, πού είχε άποκτήσει με κόπους και κινδύνους άφάνταστους. Όσο γιά τó Λάγκα, έμενε άτάραχος μιά και βρισκότανε κοντά στους λατρευτούς του σωτήρες.

Όλοι με κομμένη άνάσα παρακολουθούσαν τήν προέλασι τών παχυδέρμων, πού είχαν φτάσει σχεδόν τó λόφο. Εΐδαν τά βόδια τού καραβανιού νά ξεσχίζονται έκτός από ένα, πού δυστυχώς πήγε νά σωθή κάτω από τά δέντρα. Δυστυχώς; Μάλιστα,

γιατί οί έλέφαντες, κυνηγόντάς το, στράφηκαν προς τά εκεί! Ό Πορτογάλος, πούχε πάντα στό νοϋ του τó θησαυρό, είδε με σπαραγμό ψυχής τ' άμάξι νά γίνεται συντρίμια από τών παχύδερμων τά βαριά πόδια με τ' άτσαλénia νύχια. Έρριξε μιά σφαίρα στό κοντινότερο απ' αυτά και ξεστόμισε πολλές βλαστήμιες, όμως μήτε ό πυροβολισμός, μήτε οί βλαστήμιες μπορούσαν νά καλύτεψουν τή θέση του. «Τó κακό χειροτερεύει» είπε ό Κόρτ στόν Ούμπέρ. Έπειτα, χάιδεψε τά μαλλιά τού μικρού Λάγκα, πούχε σκαλώσει στόν ίδιο χοντρό κλώνο, και τόν ρώτησε τρυφερά: «Δέν φοβάσαι;» — «Α, όχι, όχι... Ποτέ μαζί σας». Κι όμως, όχι ένα παιδί, μά κι άντρας άντρειωμένος δέ θάπρεπε νά μὴν τρέμη τέτοιες στιγμές.

Οί έλέφαντες ήτανε κάτω από τά πόδια τους! Δοκίμαζαν ν' άνέβουν, σείανε τίς προβοσκίδες τους, έκουνούσανε τά δέντρα. Πέσανε πέντε πυροβολισμοί, κ' εϋθύς άκούστηκαν ούρλιάσματα τρομερά. Έπειτα ρίξαν άλλους δυό ό όδηγός κι ό Πορτογάλος, πού ένοιωσαν νά σαλεύη επικίνδυνα τó δέντρο τους. Ό Κόρτ είπε φιλοσοφικά στόν Ούμπέρ πώς δέν έπρεπε νά έξαντλήσουν όλα τους τά πολεμοφόδια, γιατί ήτανε ματαιοπονία. — «Σύμφωνοι, μπορεί νά μάς χρειαστούν άργότερα», τού άποκρίθηκε εκείνος με ψυχραιμία. Τό δέντρο όπου είχαν άνέβει ό Ούρντάξ κι ό Κάμη ράγισε ξαφνικά σ' όλο του τó ύψος. Δίχως άλλο, αν δέν ξεριζωνότανε, θάσπαζε. «Έλάτε σβέλτα νά περάσουμε στό διπλανό», έκραξε ό όδηγός.

Ό πανικόβλητος Πορτογάλος εξακολουθούσε νά πυροβολή χωρίς άποτέλεσμα φυσικά. Όταν ό Κάμη πέρασε στό δέντρο τών άλλων, αυτοί τόν ρώτησαν πού είναι ό Ούρντάξ. «Δέ θέλησε νά μ' άκολουθήση. Έχει τρελλαθή!». — «Πρέπει νά τόν τραβήξουμε με τó ζόρι». — «Πολύ άργά». — Πραγματικά, ήταν άργά. Τό δέντρο έπεσε και τσακίστηκε. Κι ό Πορτογάλος; Τί ν' άπόγινε τάχα; Κανείς δέ μπορούσε νά ιδή. Μά οί φωνές του μαρτυρούσαν ότι χαροπάλευε κάτω από τά πόδια τών παχυδέρμων. Κ' έπειδή πάψανε σε δυό - τρείς στιγμές, όλοι τους πιά πιστέψανε πώς ήτανε χαμένος. «Ά, τó δύστυχο», στέναξε ό Κόρτ. — «Όπου νάναι θάρθη κ' ή σειρά μας», είπε ό Κάμη ωμά!

5

— Πέρα, βαθιά στό δάσος! έκραξε άξαφνα ό όδηγός βλέποντας ότι μόνον εκεί θα μπορούσαν ίσως νά σωθούν. Κ' έδωσε τó σύνθημα τής φυγάδας.

Καθώς οί έλέφαντες είχαν ριχτή με λύσσα στα δέντρα, δέν προσέξανε τούς φυγάδες. Έτσι τούς δόθηκε καιρός νά κάνουν τρέχοντας 500 μέτρα. Μά σε λίγο ξεκοψαν δέκα έλέφαντες κι άρχισαν νά τούς κυνηγάνε. «Κουράγιο», έκραξε ό Κάμη, «άπέχουν πολύ. Έμείς, όπου νάναι φτάνουμε». Έκαναν άλλα 1000 μέτρα, χωρίς εϋτυχώς νά μικρύνη ή άπόστασι πού τούς χώριζε από τά παχύδερμα.

Διασκευή Σ.Π.

Σχέδ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΝ

(Συνεχίζεται)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Γ. ΣΙΚΕΛΙΩΤΗ: «Ό Φασουλής».

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Έτος 30όν — ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1974 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 2

Διευθύνουσα Έπιτροπή του Περιδικού

Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ, ΙΩΑΝ. ΚΙΤΣΑΡΑΣ, Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος διά την εποπτείαν της ύλης: ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος επί της ύλης: ΝΙΝΑ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ — Σύμβουλος εκδόσεως ΚΟΡΝ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Σύμβουλος Καλλιτεχνικός Διευθυντής ΙΩΑΝ. ΔΡΑΚΑΚΗΣ — Διευθυντής ΚΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Οικονομικός Σύμβουλος Γ. ΦΙΛΗΣ — Διαφημίσεις Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Διευθύνσεις συμφώνως Ν.Δ. 346/69 άρθρον 9: Διευθυντής Περιδικού: ΚΑΛΑΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Δώρα 8 Ίστρια 22

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Παισαλίου 10

Τμή Φύλλου Δρχ. 3 (Διά τα Σχολεία 2,50) — Έτησία συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 20 — Έξωτ. 15 σελλ. ή 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμώς: α) Τους καθυστερούντας την εξόφλησιν της προς το περιοδικόν οφειλής των, όπως επισπεύσουν ταύτην, β) όπως τα έμβάσματα αποστέλλονται απροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττού 1, Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: Άκαδημαϊκός

Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής της

Παντείου Άν. Σχ. Έπιστημών

Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Άκαδημαϊκός

Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής Υπουργ. Πολιτισμού και Έπιστημών

ΟΡ. ΛΟΥΡΙΑΗΣ: Όμότ. Καθηγητής

Πανεπιστημίου Αθηνών

Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: Έθνικόν Άριστέιον Γραμμάτων και Τεχνών

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: Άκαδημαϊκός

Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: Άκαδημαϊκός

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: Άκαδημαϊκός

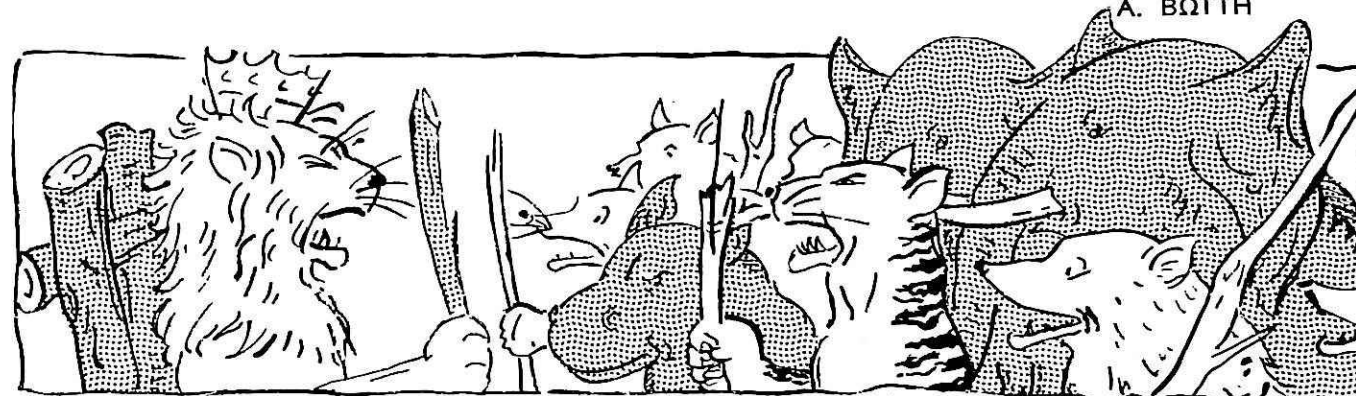
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Σελίς	Page
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Διεθνής Έρυθροσταυρική συγκέντρωσις εις την Γενεύην — Ό Άντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. εις Κύπρον	1
Μ. ΜΟΥΤΣΟΥΛΑΣ: Άστρονομικά	2
Α.Β.: Τό βραβείο Νόμπελ	3
Π. ΧΑΡΗ: Πότε έγινε άντρας	4
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Δέν ήθελε νά μάθη γράμματα	6
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Για ένα μόνο βράδυ	7
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ: Έ Η Ιστορία του Ε.Ε.Σ. Εικονογραφημένη	8
Σ. ΓΡΑΝΙΤΣΑ: Έ Η άλεπού	10
Γ. ΑΝΝΙΝΟΥ: Τό σπιτικό ψωμί	11
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τό θαύμα του Άγιο-Σώστη	12
Θ.Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	13
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. και Ε.Ε.Σ.Ν.	14
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Έ Η ζωή στα υγρά τροπικά δάση	16
ΠΟΡΦΥΡΑ, ΑΘΑΝΑ, ΒΙΖΥΗΝΟΥ, ΒΑΛΑΩΡΙΤΗ, ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ποιήματα	17
Κ. ΣΦΑΕΛΛΟΥ: Τό βόδι του Άϊ Φίλιππα	18
Θ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ: Έ Η Ζαφειρούλα, ή κότα και τ' αυγό	20
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	22
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	23
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. (Ει-κόνες)	24
Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΟΥ: Κύπρος, γή Έλληνική	26
Α. ΜΠΟΤΕΤΖΑΓΙΑ: Μάντζαρος	27
Κ. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑΣ: Τό σχολείο της ελευθερίας	28
Ι. ΘΕΟΧΑΡΗ: Έ Η λεβεντιά της Φύλης	29
Ι. ΒΕΡΝ: Τό έναέριο χωριό Άλσαςεν	30
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ — Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ — Α. ΒΩΤΤΗ: Στίχοι — Μουσική — στα βράφυλλα	
EDITORIAL: International Red Cross Meeting in Geneva — Mission of H.R.C. Vice-President to Cyprus	1
M. MOUTSOULAS: Astronomy	2
A.B.: The Nobel Prize	3
P. HARIS: When I Grew Up	4
A. KARANTONIS: He Did Not Want To Go To School	6
A. VARELLA: For Only One Night	7
M. PROTOGERIDIS: The Illustrated History of the H.R.C.	8
S. GRANITSAS: The Fox	10
G. ANNINOS: The Home Bread	11
S. PANAGHIOTOPOULOS: The Miracle of St. Sostis	12
TH. KONSTANTINOU: Poem	13
H.R.C and J.R.C: Movement — Activities	14
N. G. DIMITROKALLIS: Life in the Humid Tropical Forests	16
PORPHYRAS — ATHANAS — VIZIYNOS — VALAORITIS — PAPANTONIOU: Poems	17
K. SFAELLOU: The Ox of St. Philip	18
TH. POTAMIANOS: Zaphiroula, the Hen and the Egg	20
READERS COLLABORATION	22
PUZZLES	23
PICTURES FROM H.R.C. JUNIORS' ACTIVITIES	24
D. KOUTSOURELOS: Cyprus, Creek Land	26
A. BOTETZAGIAS: Mantzaros	27
K. KALAPANIDES: The School of Liberty	28
I. THEOCHARIS: The Pride of the Race	29
J. VERN: A Village in the Air (Adapted by S.P.)	30
M. STASINOPOULOS — A. PANAGHIOTOPOULOS — A. VOTTIS: Verses — Music, Inner Covers	

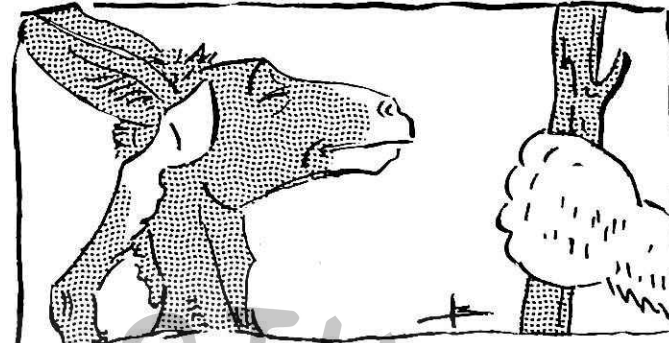
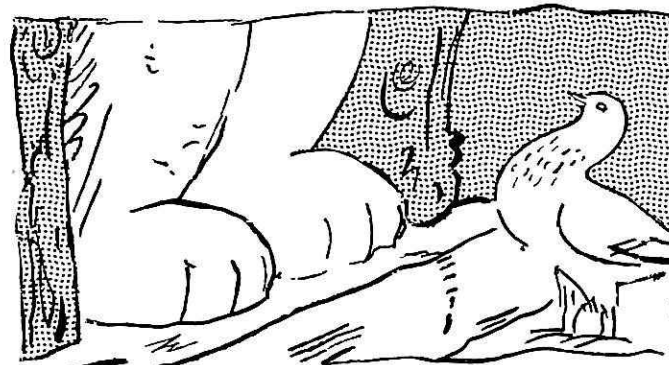
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Τού έκλιπόντος συνεργάτου μας
Α. ΒΩΤΤΗ

«Αύριο θάχη πόλεμο ή έκλεκτή φυλή μας
μέ τά θεριά που ζούν εκεί, στο δάσος άντικρύ μας».
Αυτά στους ύπηκόους του ό βασιλιάς φωνάζει
κ' εκείνοι «ζήτω» ξεφωνούν και όλη ή γή τραντάζει.

Και τό λιοντάρι: «Εύχαριστώ. Άς δούμε όμως τώρα
και τ' άλλα ζώα τά ήμερα και όχι σαρκοβόρα,
μήπως στη μάχη θά μπορούν νά κάνουν κάποιο θέλημα».
«Άμαχα είναι, μά μπορεί νά μάς φανούν ώφέλιμα».

«Παράξενο θά μάς φανή», μουρμούρισε τ' άσκέρι.
«Παράξενο; Γελίσαστε, είπ' ένα περιστέρι.
Είμαι μικρό, άλλ' όμως
έγώ μπορώ της στρατιάς νά είμαι ό ταχυδρόμος».

«Κ' εγώ, είπ' ένας γαίδαρος ζυγώνοντας μέ φούρια,
μαζί μέ άλλα έκατό καλλίφωνα γαϊδούρια,
θά ψάλλωμε ένα βροντερό πολεμικό έμβατήριο!»
Και μ' είρωνεία τά θεριά: «Νά ζήσης, μεγαθήριο...».

Έ Η μάχη αρχίζει. Άγρια όι δυό στρατοί χτυπιούνται.
Μά όι φίλοι μας μέ τό στανιό στις θέσεις κρατιούνται.
Κ' έτσι, τά σκούρα βλέποντας σέ λίγο τό λιοντάρι
προστάζει: «Τό τραγούδι τους ν' αρχίσουν όι γαϊδάροι».

Και τέτοια εύθυσ όγκανητά όι γαϊδαρέλοι δγάνουνε,
που όι στρατιώτες του έχθρου ξαφνιαζονται, τά χάνουνε
και τέτοια τους επίσσανε από τόν τρόμο ρίγη,
που τίς ούρες κατέβασαν και... όπου φύγη-φύγη.

Και τό λιοντάρι: «Άς είν' καλά όι γαϊδαροι όι καημένοι.
Άπό μικρούς κι άδύνατους νά κάποτε τί βγαίνει!»

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

